

Ozi-Oma, Jõnu deru

Okfu, ghõru madzu

¹ Lẽ mbũlembu bẽ Okfu Nchileke ono nõhawa. Okfu ono yẽle Nchileke nõhawa. Okfu ono abũru Nchileke. ² Onye ono bẽ yẽle Nchileke shihawa lẽ mbũlembu nõduta. ³ O bũ l'ẽka iya bẽ Nchileke shi kee iphemiphe õbule. E tọ dũdu iphe lanũ, e keru ekeke õphu ẽka iya ẽ-ta adũdu. ⁴ Oo ya bẽ ndzũ shi l'ẽka iya. Yọ bũru ndzũ ono, shi iya l'ẽka ono bẽ bũ iphoro, nõru ndiphe. ⁵ Iphoro ono echi l'ẽkpuru-õchi ono; õphu ẽkpuru-õchi ono ta dũbua ike sakputa iya.

⁶ O nweru nwoke õbu, Nchileke yeru t'õ bya. Epha iya bũ Jõnu. ⁷ Iphe õ byaru bũ tẽ ya bya ekfua kẹ iphoro ono. O byaru tẽ ya bya ekfuaru iya õha; k'õphu ephẽ a-nũ ozi ono; kweta. ⁸ E tọ kwa Jõnu bũ iphoro ono. Iphe õ byaru kwa tẽ ya bya akaru ephẽ ege iphoro ono dũ. ⁹ O bũ iphoro ono bẽ bũ õgbodo iphoro; bũ iya bũ iphoro ono, byaru lẽ mgboko-a bya anõduru ndiphe kpamukpamu ono.

¹⁰ Oo ya bũ lẽ Okfu Nchileke ono nõhawa lẽ mgboko-a. O bũ l'ẽka iya bẽ Nchileke shi kee mgboko; obenu lẽ ndiphe ta madu onye õ bũ. ¹¹ O byakfutaru ndu nk'iya; ndu nk'iya ajika l'ẽphẽ ta anatadu iya. ¹² Obenu l'iphe bũ ndu nataru iya nũ; woru onwẽphẽ ye iya l'ẽka b'õ

sũakwaru t'ẽphe buru unwu Nchileke. ¹³ Abubu ono, ẽphe bu unwu Nchileke ono ta bukwa ẽge aamuje madzu b'a muru ẽphe; to bu l'oo ẽgu nwa meru; a mua ẽphe; ophu o bukwa ẽge madzu ritaru iya l'obu. Onye muru ẽphe buakwa Nchileke.

¹⁴ Ya ndono; Okfu ono abya aburu madzu; ayi l'iya ebua. Ayi gude enya ayi phua odu-biribiri iya, bu odu-biribiri ruberu iya nu; keshinu o bu iya bu Nwa nwoke lanu, Nna iya, bu Nchileke mutaru. Iphe bu ndzu iya bulephu eze-iphe-oma; me ire-lanu.

¹⁵ Jõnu abya ekfulahaa ke Nwatibe Nchileke ono; ara iya arara asuje: "Oo ya bu onye obu, ya shi ekfuru unu okfu iya teke ono, ya suru unu: 'Onye abya nu be ka iya l'ishi ka iya l'okpa; ke l'o noha-oduru b'a muderu yebe Jõnu.' "

¹⁶ Eze-iphe-oma nk'iya nyiberu anyibe. Yo buru l'eze-iphe-oma iya ono be ooshije emeru ayi eze-iphe-oma; mbu; o -megee; yo mekwasekwaphu ke etsushi iya tukobe iya. ¹⁷ Nchileke shi l'eka Mõsisu tuaru ayi ekemu. Ophube eze-iphe-oma; me ire-lanu eshikwanu l'eka Jisõsu Kurayisutu bya. ¹⁸ E to nwekwa onye gudejewa enya phua Nchileke; gufu Nwa lanu ono yele Nchileke, bu Nna tugbaberu buru nanu ogbodo aburu ono be bu onye koshiru ayi ẽge Nchileke du.

Ozi, Jõnu Baputizimu ezi

(Mát 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18)

¹⁹ To du iya bu; ndu Ju shi Jerusalemu eyefu ndu achijeru Nchileke aja; me ndu shi l'eri Lívayi

phẹ t'ẹphe je aji Jõnu onye ọ bu. Ẹphe erua je aji iya Jõnu.

²⁰ Jõnu eyelekwaruphu ẹphe ọnu. Ẹ tọ jikakwa lẹ ya te yeduru ẹphe ọnu l'iphe ẹphe jiru iya. O gbe kakwaru ẹphe hoo-haa: "Lẹ tọ kwa yẹbedua, bu Jõnu bẹ bu Onye Ndzota ọbu, Nchileke kweru ukwa iya lẹ ya e-zi t'ọ bya ọbu."

²¹ Ẹphe aji iya: "?Yọ bũhunuru onye b'i bu? ? Bũ nggu bũ Eláyija?"

Yọ sũ ẹphe: "Wawa! Lẹ ya ta abukwa Eláyija."

Ẹphe aji pyabe iya ọdo: "?Bũ nggubedua bũ onye nkfuchiru Nchileke ọbu, ẹphe ele ẹnya iya ọbu too?"

Yọ sũkwaphu ẹphe: "Wawa!"

²² Ẹphe asũ iya: "?Yọ bũkpohunuaru onye b'i bu? Yeru ẹphe okfu l'ẹda t'ẹphe wolaaru ndu, ziru ẹphe. ?Nanũ ẹge i kfkupooru okfu ẹhu ngu ọbu?"

²³ Jõnu asũ ẹphe: "Ọo yẹbedua bũ onye ono, Azáya deru nk'iya l'ẹkwo; sũ:

" 'Olu onye ono, echi mkpu l'echi-ẹgu; sũ:

Unu mee ọzo,

Nnajiufu e-shi t'ọ kfuru ntũmu.' "

²⁴ Ya ndono; ndu ono, byaru ọji Jõnu aji ono kwa ndu Fárisii bẹ ziru ẹphe. ²⁵ Ẹphe aji Jõnu: "Ọ -bũru l'ẹ t'i bũdu Kuráyisutu; tiji bũ Eláyija; tiji bũ onye nkfuchiru Nchileke; ?nanũhunu ẹge ọ du; bẹ iime baputizimu?"

²⁶ Jõnu asũ ẹphe: "Iye! Yẹbedua bũ mini bẹ ya gude eme baputizimu. Obenu l'o nweru onye unu l'iya tũko nọdu, unu ta madu; bũ iya bũ onye ọbu, abya nũ ọbu. ²⁷ Onye ono, abya nũ ono bẹ kakwa yẹbe Jõnu nshinu. Ọ katabe iya nshinu;

k'õphu bụ ụ ya te dzukpoduanu ụ ụ ya furita efurita t'õshia ya eri akp'okpa iya."

²⁸ Ẹke iphe-a l'õ ha mekotaru bụ ụ Bétani l'azụ Ẹnyimu J'õdanu azụ iya õphu, bụ ẹke Jõnu shi emeshi ndiphe baputizimu.

Jisõsu bụ Nwaturu Nchileke

²⁹ Ya ndono; yo be echile iya; Jõnu aphụ Jisõsu ẹke ooje abyakfuta iya; s'uwaphu: "Ụnu lekwa onye bụ Nwaturu, shi l'ẹka Nchileke. Ọ kwa yẹbedua meru onwiya Nwaturu, oo-gude chĩa ẹja gude nwefu iphe d'ụ ẹji, ndiphe meru. ³⁰ L'õ kwa iya bụ onye õbu, ya shi at'uru unu õnu iya õbu: 'L'õ nweru onye abya n'ụ, bụ onye ka iya l'ishi ka iya l'okpa; ụ l'õ n'õha-oduru b'a m'uderu yẹbe Jõnu.' ³¹ Yẹbedua l'onwiya te shikwa maru onye õbu. Obenu l'õ bụ k'õphu ndu Ízure'elu a-maru iya b'ụ ya byaru bya egude mini eme baputizimu."

³² Jõnu ekfukwaaphu iphe o gude ẹnya iya ph'ụ: "L'ụ ya ph'uru Ume Nchileke ẹke o shi l'imigwe d'ụ l'õ bụ ndo; bya an'õdu iya l'ẹhu. ³³ Yẹbedua, bụ Jõnu te shikwa maru iya; õbu l'onye ono, ziru iya ụ ya bya egude mini mee baputizimu ono s'uru iya: 'Ọ bụ onye ono, ya aph'ụ Ume Nchileke; yo shi l'imigwe bya an'õdu iya l'ẹhu ono bụ iya bụ onye õbu, e-gude Ume-d'ụ-Ns'õ mee baputizimu õbu!' ³⁴ Nta-a b'ụ ya gudewa ẹnya iya ph'ụ; l'ekfukwaphu l'õo ya bụ Nwatibe Nchileke."

Ndu mbu, etso Jisõsu

³⁵ Yo bekwa echile iya; Jõnu yeḽe ndu etsoje ʒo iya ʒmadzu ebo atũko vudo l'ẽke ono. ³⁶ Yõ phũa Jisõsu eke oosweta; sũ: “Unu lekwa Nwaturu õbu, shi l'ẽka Nchileke õbu.”

³⁷ ʒmadzu ebo ono, etsoje iya nu ono anũlephu iphe ono, o kfuru ono; paru Jõnu haa; tsoru Jisõsu. ³⁸ Jisõsu aghaa eña; phũ l'ephe etso iya; ji epehe: “?Bũ ngũnu be unu achõ?”

Epehe asũ iya: “Rábyai; ?bũ awe be iiraduje?”
Iphe Rábyai bũ bũ: O-zi-iphe.

³⁹ Yõ sũ epehe: “Unu byanu bya aphũ iya.” Ya ndono; epehe etsoru iya je je aphũ eke ooraduje; epehe l'iya anõfufuwaru mbõku ono. Teke ono, epehe byaru ono bũ l'oke-eswe urenyashi.

⁴⁰ Epha onye lanũ l'ʒmadzu ebo ono, nũru okfu Jõnu; gbatsoru Jisõsu ono bũ Ánduru, bũ nwunne Sáyimonu Pyita. ⁴¹ Ánduru eje achõ-vukebewaphu nwunne iya; mbũ Sáyimonu; sũ iya: “L'ephe phũakwaru Mezáyaya õbu.” Iphe Mezáyaya bũ bũ: Kuráyisutu, bũ iya bũ l'õo ya bũ onye ono, Nchileke kweru ʒkwa iya ono. ⁴² Yo duta Sáyimonu dutashiaru Jisõsu.

Jisõsu elee ya eña; sũ iya: “O bũ nggu bũ Sáyimonu Jõnu. Iphe aa-nõdu eku ngu nta-a bũ Kéfasu. Iphe Kéfasu bũ bũ Pyita.” Iphe Pyita bũ bũ: mkpuma.

Jisõsu eku Fílipu yeḽe Natániyelu

⁴³ Yo be echile iya; Jisõsu achĩta ke oje Gálili. Yõ phũa Fílipu; sũ iya: “T'o tsoru iya.”

⁴⁴ Fílipu ono bũ onye Bétusáyida; bukwaruphu le Bétusáyida ono b'o shi mbũ Ánduru yeḽe Pyita. ⁴⁵ Fílipu ekwe iya hm; je achõlahaa

Natániyelu. Yọ chọ-vule iya phụ bya asụ iya: “L'ephẹ phụakwaru onye obu, Mósísu deru okfu ẹhu iya l'ekwo ekemu; ndu nkfuchiru Nchileke edekwaa ya phụ. Oo ya bụ onye obu, bụ Jisọsu kẹ Názaretu, bụ nwatibe Jófesụ.”

⁴⁶ Natániyelu aji iya: “?O nwekpooru iphe dụ mma, e-shi lẹ Názaretu?”

Fílípu asụ iya t'ọ byanụ bya egude ẹnya iya phụ iya.

⁴⁷ Jisọsu aphụlephu Natániyelu ẹke ooje l'abya; sụ iya: “Ọwaa ọkpobe onye Ízurelu, ẹ-te nweđu ẹkworo.”

⁴⁸ Natániyelu asụ iya: “?Nanụ ẹge i meru maru iya?”

Jisọsu asụ iya: “Ya phụhawaru ngu ru teke i nọ l'ukfu oshi figu phụ; tẹmanu Fílípu abya ekua ngu.”

⁴⁹ Natániyelu asụ iya: “Ọ bụ nggubedua bụ Nwatibe Nchileke obu! Ọ bụ nggu bụ Eze ndu Ízurelu!”

⁵⁰ Jisọsu asụ iya: “?Bụ l'ọo lẹ ya sụru ngu lẹ ya phuru ngu l'ukfu oshi figu phụ bẹ kpataru iphe i kwetaru. Ịi-phụkwaru iphe ọdo, ka ọwaa.” ⁵¹ Sụ iya: “Kamenu; tẹ ya karu ngu: l'unu a-phụ igweli ẹke o gheru onu; unwu-ojozi Nchileke enyiba enyiba l'imigwe; l'enyizitakwaphu enyizita awụ awụ-kfuta yẹbe Abubu-Ndiphe.”

2

Eeke nwanyi lẹ Kena

¹ A nọlephu ujiku labụ; yo be k'eto ya; yo nweru ẹke, eeke nwanyi lẹ Kéna Gálili. Nne

Jisòsu anòdukwaphu l'èke ono. ² Jisòsu yèle ndu etsoje ọ̀zo iya; b'e zikwaruphu t'èphe bya ome ẹ̀swa-nwanyi ono; ẹ̀phe atùko bya. ³ Mẹe ẹ̀swa-nwanyi ono agvùlephu; nne Jisòsu abya asù iya: "Lẹ̀ ndu-a te nwehekwa mẹe."

⁴ Jisòsu asù iya: "Nwanyì! Hanụa ya. L'ògè teke ya e-me iphe ono, ẹ̀nya dù ngu ono te erukwa-a."

⁵ Nne iya ono asù ndu akwa nri l'ùlo ono: "Iphe, bù iphe ọ̀ sùru unu t'unu mee; unu mekwaa ya."

⁶ Yo nweru eze ite ọ̀kpopya ishingu, e gude ọ̀ra kpùshia, sùgbaaru l'èke ono. Ọ̀ bù egbe ite ono bẹ̀ ndu Ju egudeje eme nsọ̀ kẹ̀ ọ̀safu onwonye mmerushi. Iphe ejije ite ono nanù bù ọ̀kporo galọ̀nu; m'ọ̀ kwanù ọ̀kporo galọ̀nu l'iri. ⁷ Jisòsu asù ndu ono, akwa nri-nwanyi ono: "Unu gude mini kujishia eze ite ono ekujishi l'ọ̀ ha." Ẹ̀phe ekujishia ya; yo jigbaa gungu gungu. ⁸ Yọ̀ sù ẹ̀phe: "Ngwaa; unu gbatawa iya rù je anù onye ishi ẹ̀swa-nwanyi-a." Ẹ̀phe ekwe gbata iya je anù iya. ⁹ Onye ishi ẹ̀swa-nwanyi ono abya etsua ọ̀nu lẹ̀ mini ono, ghọ̀waru mẹe ono; yọ̀ gbachia ya ẹ̀nya ẹ̀ke egbe mẹe onanu shi. Ọ̀ buphu ndu ono, l'akwa nri, bù ẹ̀phe kutaru mini ono bẹ̀ maru ẹ̀ke o shi. Tọ̀ dù iya bù; yọ̀ bya ekua nwoke ọ̀phu alù nwanyi ọ̀bu; ¹⁰ sù iya: "Ibe ngu evujeodu ọ̀zo pashia mẹe ọ̀phu dù mma t'a nguodu. Teke mẹe nọ̀tsulephu madzù l'ẹ̀nya; teke ono; yọ̀ pashia ayarabuku. Nggùbedua gbe kpado mẹe ọ̀phu dù mma byeye egbe nta-a!"

¹¹ Jisòsu meru iphe-ọ̀phulenyà mbùlembu iya ono lẹ̀ Kéna Gálili gude koshi ọ̀du-biribiri nk'iya.

Ndu etsoje ọzo iya ekweta nk'iya.

¹² E metsulephu iphe ono; Jisọsu yele nne iya; me unwunne iya ndu k'unwoke; me ndu etsoje ọzo iya atugbua jeshia Kapaniyomu. Epehe eje anọ nwa abali olemole l'eke ono.

*Jisọsu achishi ndu ngho
l'eze-ulo Nchileke*

(Mát 21:12-13; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Yo rua teke Aji Esweta, ndu Ju duwa ntse; Jisọsu atugbua jeshia Jerúsalemu. ¹⁴ Yo rua; je abahu l'eze-ulo Nchileke; bya aphua ndu, no l'eke ono ere eswi; me aturu; me ndo. Yo phukwaaphu ndu agbanwe okpoga; eke epehe no l'eke ono agbanweshi okpoga l'eli okpokoro epehe. ¹⁵ Yo bya achita udo; meta echachi; gude iya chikashia epehe l'ephe ha; chikashia aturu epehe; me eswi epehe ono l'eze-ulo Nchileke ono; bya aghakashia ophu bu akpuru okpoga, ndu ono gude agbanweshi okpoga ono; nwuta okpokoro epehe kpubetsua ifu l'ali. ¹⁶ Yo bya abaaruru ndu ophu ere ndo mba; su epehe: "Unu chishia iphe ono l'eke-a. ?Bu onye ziru unu t'unu gude ulo Nna iya mee ulo aswa." ¹⁷ Enya agbarua ndu etsoje ọzo iya l'iphe ono, e deru l'ekwo okfu Nchileke ono, suru: "L'obu, ya yeru ulo ngu evukwa iya oku l'ehu."

¹⁸ Ya ndono; ndu Ju asu iya: "?Nanu iphe ii-meru koshi epehe, epehe e-gude maru l'iphe ono, i meru ono b'i meru l'oruberu iya."

¹⁹ Jisọsu eyeeru epehe onu; su: "Unu chikposhia eze-ulo Nchileke-wa; o bu abali eto

kpúu bẹ ya e-gude kpukwazi iya; yọ dọ ẹge ọ dūhawa.”

²⁰ Ndu Ju ono asu iya: “Ahaa! ?I suru l'oo abali eto bẹ ii-gude kpo-kwazi ulo-wa; mbu ulo ophu naru ephe ukporo afa ugbo ebo l'afa ishingun b'i suru l'oo abali eto nkinyi bẹ ii-gude kpuphu iya azu?”

²¹ Obenu l'ephe ta madu l'eze-ulo Nchileke ophu Jisusu ekfuru bẹ bu onwiya gedegede. ²² Oo ya kparu iphe teke ono, o nwuhutsuaru, Nchileke meru iya; yo shi l'onwu teta nodu ndzu ono bẹ ndu etsoje uzo iya nyataru l'o kfuhawaru ephe iphe ono; ephe ekweta iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke; kwetakwaphu okfu ophu shi Jisusu l'onu.

Ẹ tọ dudu onye

Jisusu ta amaru

²³ Teke ono, Jisusu nokwadu lẹ Jerúsalemu, aagbakwadu Aji Esweta ono b'a dukpo igweligwe kweta nk'ia. Ishi iya aburu l'ephe phuru iphe-ophulenyia, o meshiru. ²⁴ Obenu lẹ Jisusu te gudedu ire ephe eka; okfu l'ọ makotaru ẹge onyemonye obule du. ²⁵ Ẹ tọ budu kẹ t'a bya akolahaaru iya ẹge madzu du; kele yebedua l'onwiya makotaru iphe no madzu l'obu.

3

Nikodimosu akpakfuta Jisusu

¹ O nweru nwoke lanu, epha iya bu Nikodimosu. Nikodimosu ono tso l'okpa ndu Farisii. O bukwaphu onye ishi ndu Ju. ² Yo be l'enyashi ujiku lanu; yo gbeshi byakfuta Jisusu;

bya asụ iya: “L'èphe makwaru-a l'ì bụ onye ezije mmamiphe; l'òo Nchileke ziru ngu t'ì bya. Ishi iya bụ l'è t'ò dudu madzụ, e-meghe egbe iphe biribiri owaa, i meebe-e; a gụfu lè Nchileke yeru iya ẹya ẹka.”

³ Jisọsu asụ iya: “Kamenu; tẹ ya karu unu: ọ -buru l'è ta mudu madzụ ọdo bẹ onye ọbu ta abyakwa bya aphụ ẹke Nchileke bụ eze.”

⁴ Nikodimosu asụ iya: “?Nanụ ẹge ee-shi mua madzụ ọdo teke ọ kahwaru akahụ? ?Oo-bahụ nne iya l'èpho je anọdu t'a mua ya k'ugbo ẹbo tọ?”

⁵ Jisọsu asụ iya: “Kamenu; tẹ ya karu ngu: ọ -buru l'è t'e gudedu mini yele Ume-dụ-Nsọ mua madzụ ọdo bẹ onye ono ta abyakwa bya abahụ l'èke Nchileke bụ eze. ⁶ Onye madzụ muru; mẹ iphe shi madzụ l'ẹka tükokwa buru kẹ madzụ. Iphe Ume-dụ-Nsọ muru; mẹ iphe shi l'ẹka Ume-dụ-Nsọ atükokwanu buru kẹ Ume-dụ-Nsọ. ⁷ T'è b'ò dukwa ngu biribiri lẹ ya sụru l'a mufutaje unu ọdo. ⁸ Pherephere anọduje ephe ala ẹke, dụ iya mma; nggu anulephu ukporo iya; ọbe tị makwa ẹke o shi eshishi; tị ma ẹke oophe ala. Ono kwa ẹge ọ dụ iphe bụ onye Ume-dụ-Nsọ muru ndono.”

⁹ Nikodimosu asụ iya: “?Nanụkpoo ẹge ee-me tẹ owaa mee?”

¹⁰ Jisọsu asụ iya: “?Ì bụ onye ezi iphe lẹ Ízurelu; iphe owaa te do ngu ẹnya? ¹¹ Kamenu; tẹ ya karu ngu: l'òo iphe ayi maru bẹ ayi ekfuje; buru iphe ayi phuru l'ẹnya bẹ ayi atuje onu iya. Obenu l'unu te kwetadu iphe ayi ekfu. ¹² Ọ -buru lẹ ya kfuru unu iphe kẹ mgboko-a; unu

te kweta iya; ?nanukwanu ege unu e-shi kweta teke ya kfuru unu ege iphe ke imigwe du. ¹³ E to dukwa onye bahujewaru l'imigwe; a gufu onye ono, shi l'imigwe bya ono; bu iya bu yebedua, bu Abubu-Ndiphe. ¹⁴ O kwa ege ono, Mosisu gudeje mgboro wolia agwo ono, e gude ope kpua l'echi-egu ono; bu ege e wolifutaje Abubu-Ndiphe; ¹⁵ ege bukwanu: onye woru onwiya ye iya l'eka; onye obu enweru ndzu gbururu jeye.

¹⁶ "Le Nchileke yenukaru ndiphe obu; yetaberu iya ephe; k'ophu o bu Nwa lanu, o nweru kpuu b'o woru nu; k'ophu onye wokwanuru onwiya ye Nwa iya ono l'eka ta aladu l'iyi; yo nwechiaru ndzu gbururu jeye. ¹⁷ Iphe Nchileke gude zi Nwatibe iya t'o bya le mgboko ta bukwa t'o bya ekpee ndiphe ikpe. Iphe o byaru buchikwaa t'o buru l'eka iya be ee-shi dzoo ndiphe. ¹⁸ Onye no iya l'eka b'e ta anmakwa ikpe; o bu l'onye te kwetadu woru onwiya ye iya l'eka b'a nmahaakwaruru ikpe; okfu l'onye ono te kwetadu ke Nwa lanu ono, bu Nwatibe Nchileke ono. ¹⁹ Ege Nchileke e-bu ikpe ono bu l'iphoro ono byaru le mgboko; ndiphe ajika iya; gbe hatachia ekpuru-ochi; ke l'oo ejo iphe be ephe chiru eka ye. ²⁰ L'iphe bu onye eme ejo iphe be akpoje iphoro ashi; onye ono te eshitajedu eke iphoro no; e -menyaa; ejo iphe obu, oomeebe lufuta iphe. ²¹ Obenu l'onye eme ire-lanu alufutaje bya anodu l'eke iphoro no; k'ophu onyemonye obule a-phugbaru iya; maru l'iphe oome be shi l'eka Nchileke."

Jisosu yele Jónu Baputizimu

²² E meebetsua; Jisòsu yèle ndu etsoje ụzo iya atụgbua jeshia alì Judíya. Ẹphe akpọo ụkfu l'èke ono; yoo meshi madzụ baputizimu. ²³ Jónu l'onwiya emekwaphu baputizimu nk'iya lẹ Ínọnu. Ínọnu ono nọnyabe Sélimu ntse ntse. Yọ nọdu l'èke ono emeshi baputizimu; okfu lẹ mini tufuru ẹphe ẹhu l'èke ono. Madzụ awụ awukfu iya l'èke ono; yoo meshi ẹphe baputizimu. ²⁴ Teke ono abụkwanuru teke ẹ ta tūduaru Jónu chee lẹ mkpọro.

²⁵ Tọ dụ iya bụ; ndu etsoje ụzo Jónu; ẹphe l'onye Ju lanụ atụkfuluru ẹgo kẹ nsọ ọsafu onwonye mmerushi. ²⁶ Ẹphe aphuta iya jekfuta Jónu; bya asụ iya: “?Ị nyatakwaduru-a onye ọbu, nggu l'iya shi nọdu l'azụ Jódanu; mbụ onye i shi atụ ọnu iya-a? Ọ kwa iya nọ l'èke-a nta-a eme baputizimu; madzụ awụ ejekfu iya-a.”

²⁷ Jónu asụ ẹphe: “Ẹ tọ dụkwa onye nweru iphe ọ bya a-nata; ẹ-ba bụ iphe Nchileke nuru iya. ²⁸ Unubèdua l'onwunu kabekwa bụru ndu ẹto, nuru teke ya sụru; l'ẹ t'ọ kwa yèbe Jónu bụ Kuráyisutu ọbu, bụ onye Nchileke kweru ụkwa iya; ọbu l'e ziru iya tẹ ya vuru iya ụzo bya. ²⁹ Ọ kwa nwata-okoro, eje ọlu nwanyi bẹ nwanyi ono, aabya oke nji ono nọru. Ọnya nwata-okoro ono abyajekwa; o -vudo l'èke ọnya iya ono nọ anụ iphe ookfu; ẹhu atso iya ẹtu. Ọ bụ yèbe Jónu bụ ọnya Jisòsu. Yọ bụru iphe ono meru iphe ẹhu atso iya ẹna atsofu iya l'ishi nta-a. ³⁰ Ẹpha Jisòsu kafutaje ode ude eje; kẹ yèbe Jónu aka ọla alì eje.”

Onye shi l'igwe bya

31 “Onye ono, shi l'igwe bya ono bẹ bu iya bu onye kakõta nshinu l'a ha. Onye shi lẹ mgboko-a bụlephu kẹ mgboko-a; iphe ọonoduje ekfu abụleruphu kẹ ndu mgboko-a. Onye onanu shi l'imigwe bya ono bu iya kakõta nshinu l'a ha. 32 Oo iphe ọ nuru lẹ nchi; phua l'anya bẹ ọonoduje ekfu; ọbe ẹ to nwedu onye kweru nata ozi iya. 33 Onye nataru ozi, oozu bẹ gude-wa ono kweta l'oo Nchileke bu iya. 34 L'onye ono, Nchileke yeru ono bẹ bu onye ekfu okfu, Nchileke kfuru. Ishi iya aburu lẹ Ume-du-Nso, Nchileke nuru iya b'ẹ to hatadu ahata nu iya. 35 Nchileke, bu Nna yeru Nwatibe iya ono obu; woru iphemiphe ọbule ye iya l'eka. 36 Onye wowaru onwya ye Nwatibe iya ono l'eka bẹ nwewaru ndzu gbururu jeye. Obenu l'iphe, bu onye ẹ ta nduru Nwatibe Nchileke ono okfu bẹ ndzu te erubekwa eka. O bu oke ẹhu-eghughu kẹ Nchileke bẹ a-noduwaru onye obu l'ehu gbururu jeyewaru.”

4

Jisõsu yele nwanyi Sameriya

1 Ndu Farisii abya anua lẹ ndu, awu etso Jisõsu; yo meshi ẹphe baputizimu bẹ ka l'igwe karia ndu ọphu awu etso Jõnu; yo meshi ẹphe baputizimu; 2 e guderu l'ẹ to nwedu onye Jisõsu gude eka iya mee baputizimu; gbahaa ndu etsoje ọzo iya emeje iya ẹphe. 3 Jisõsu anulephu iphe ada nu lẹ kẹ baputizimu ono l'ẹke ndu Farisii no; gbeshi lẹ Judiya lashia azu lẹ Gálili. 4 Ọzo, o shi eje Gálili ono dabuharu Sameriya.

⁵ Ya ndono; Jisòsu ejenyaa; bya erua mkpùkpù ndu Samériya lanu, eekuje Sáyika. Sáyika ono nonyabe ali, Jékòpu nùru nwatibe iya, bu Jósefu.

⁶ O nwekwaruphu wèlu, Jékòpu tùru, nò l'èke ono. Teke Jisòsu ruru èke ono bu l'ènyanwu-ogvuru-l'ishi. Yò bya bya eru iya; ike ije agvù-wa iya. Yò bya anòzita l'iku wèlu ono.

⁷ Yo nweru nwanyi, byaru oseta mini lè wèlu ono. Nwanyi ono bu onye Samériya. Jisòsu asù iya t'o kee ya nù mini tẹ ya ngua. ⁸ Teke ono bẹ ndu etsoje ọzo iya jeru l'ime mkpùkpù; ọkpata nri, ẹphe e-ri.

⁹ Nwanyi Samériya ono asù iya: “?Nanù ẹge o gude nggu abùru onye Ju l'ekfuru yẹbe onye Samériya tẹ ya kee ngu mini t'ì ngua?” Iphe meru iphe nwanyi ono kfuru ẹge ono bu lè ndu Ju; ẹphe lè ndu Samériya te emegbadu iphe.

¹⁰ Jisòsu asù iya: “Ha! Ndege ì -maru iphe-oma, Nchileke emejeru madzù; ọdumeka bùru l'ì -maru onye ọbu, sùru ngu t'ì kee ya nù mini tẹ ya ngua; m'ọ bùru nggùbedua ge egbe rọo ya; yo chebe ngu mini, anùje ndzù t'ì ngua.”

¹¹ Nwanyi ono asù iya: “Ya sùru ẹge-a: ẹge ẹ ti nwekwanu iphe ii-gude seta mini; wèlu bu ọwaa, bu ẹnya ruru ọkpa te ru-wa; ?bu awe b'ì shi nweru mini ọphu, anùje ndzù ọbu? ¹² ?Tì bya aka ochechoroche ayi Jékòpu, bu iya tùru ayi wèlu-wa; tùebe iya bya angua ya mini; unwu iya angua ya; elu iya angukwaa ya phù?”

¹³ Jisòsu asù iya: “L'iphe bu onye nguru mini lè wèlu-wa bẹ mini a-gùkwa ọdo. ¹⁴ Obenu l'onye nguru mini ọphu ọ bu yẹbedua a-nù iya ẹya bẹ oo-bu ẹgu mini gbururu jeye. Lè mini

ophu ya a-nu onye ono a-noduwa iya ru l'ehu; buru nwogvu, a-nodu amushi mini, anuje ndzu gbururu jeye."

¹⁵ Nwanyi ono asu iya: "Byiko; nunu iya egbe mini onanu te ya ngua; k'ophu oo-bu iya egu mini gbururu jeye; ya ahakwanua ogbatoshije eke-a le ya abya okuta mini."

¹⁶ Jisosu asu iya t'o je ekua nji iya te yele iya yiru bya.

¹⁷ Nwanyi ono asu iya: "Me ya ta alukwa nji."

Jisosu asu iya: "I kuru ire-lanu; li suru le ti ludu nji. ¹⁸ Iphe meru iphe ya suru lo bu ire-lanu b'i kuru bu li lwaru unwoke ise. Temanu be onye ophu nggu l'ia bu nta-a ta bukpokwanu m'oo nji ngu. Iphe i kuru bu ire-lanu."

¹⁹ Nwanyi ono asu iya: "Nta-a be ya mawaru li bu onye nkfuchiru Nchileke. ²⁰ Nna ephe oche phe be bu l'eli ugvu-a be ephe shi anoduje abaru Nchileke aja. Unubedua, bu ndu Ju abya asu lo bulephu le Jerusalemu be aa-noduje abaru Nchileke aja."

²¹ Jisosu asu iya: "Nwanyi; kwe nk'ia. L'oge eruakwa teke eto duhedu onye a-nokwadu l'ugvu-a l'abaru Nchileke, bu Nna aja; ta ano le Jerusalemu abaru iya aja. ²² Unube ndu Sameriya abaru iphe unu ta madu aja. Ole ephebe ndu Ju bu iphe ephe maru be ephe abaru aja; okfu le ndzofuta bu le ndu Ju b'o shi. ²³ Obenu l'oge obu abyakwaa; mbukwa nta-a gedegede; teke ndu abaru Nchileke, bu Nna aja okpobe abaru e-gude Ume-du-Nso; gude obu ephe lo ha abaru iya aja ege o gbaru. Lo kwa egbe ndu du ege ono be bu ndu o du Nchileke

mma t'èphe baje ru iya eja. ²⁴ Nchileke bu Ume. Ndu abaru iya eja gundefutaje Ume-du-Nso abaru iya eja ogbodo abaru."

²⁵ Nwanyi ono asu iya: "Ya makwaru-a le Mezaya obu a-bya; bu iya bu onye eekuje Kurayisutu. Teke o byaru be o-tuko iphemiphe obule kokotaru epe."

²⁶ Jisusu asu iya: "M'o kwa yebedua, ekfu eyeru ngu nu-wa be bu Kurayisutu obu."

²⁷ Epe egude iya ekfu; ndu etsoje uzo Jisusu alata. Yo ji epe enya l'èphe bya aphua le Jisusu yee nwanyi ekfu okfu. Obenu l'e to nwekwanu onye jiru nwanyi iphe ocho? M'o kwanu ji Jisusu iphe meru iphe ookfu eyeru iya?

²⁸ To du iya bu; nwanyi ono agwo be ite, ooku mini l'èke ono; gbagbua gbaba le mkpukpu ono je echiku madzu; su epe: ²⁹ "Unu byakpoduaphu bya aphu nwoke, koshikotaru iya iphe, bu iphe ya shi meta keshinu. Ya ta makwa ?oo-bu iya bu Kurayisutu obu, Nchileke kweru ukwa le ya e-zi t'o bya obu." ³⁰ Epe eshi le mkpukpu ono ku-gbuhu wu-kfuta Jisusu.

³¹ Nwanyi ono atugbutsulephu; ndu etsoje uzo Jisusu aruo Jisusu t'o kaberu ria nri!

³² Jisusu asu epe: "Le ya nweru nri, ya eri, epe e-ta madu."

³³ Ya ndono; ndu etsoje uzo iya akpakashilaha onwephe ishi; su: "?Oo-nwenua onye kabu wotaru iya nri to?"

³⁴ Yo su epe: "Ipe bu nri iya bu te ya mee iphe du onye ono, ziru iya nu ono mma l'obu; me te ya mekota ozi, o ziru iya; mefu iya l'ishi.

³⁵ ?Tò bũdu unu anmajẹ ẹtu; sù: ‘Mgbẹ ọ bũwa ọnwà ẹno; yo rua teke eegwotaje iphe e meberu l’alì.’ Ọbe ya ekfuru unu t’unu palikpoduaphu ẹnya gbua igo l’ẹgu; phũ ẹge iphe e meberu iya kashìwaru akaka; dũwa kẹ akpata! ³⁶ Onye akpata iphe ono akpata bẹ aakfujẹ ụgwọ ozi iya. Onye ono achìkobe nebyi iphe a-nọdu ẹkalanu ngabẹru ndzũ gbururu jeye. Ọo ya bũ k’ọphu ndu akũ iphe akũku; mẹ ndu ọphu akpata iya akpata a-tũko teko-o ẹswa nanũ. ³⁷ Ọ bũ ẹke ono bẹ okfũ ọbu, e kfuru reru; mbũ okfũ ono, sũru: ‘L’onye lanũ emebe emebe l’alì; onye ọphu l’akpata iya akpata.’ ³⁸ Ya ziru unu t’unu je akpata iphe e meberu l’ẹgu ẹke unu te jedu ozi iya. Ọ kwa ndu ọdo jeru ozi l’ẹgu ono. Ọle ọ kwa unubẹdua bẹ unu l’ẹphe gbawa mgba eri uru iphe ẹphe seru akanya iya.”

³⁹ Igweligwe ndu Samériya, shi lẹ mkpũkpu ono abya bya eworu onwẹphe ye Jisọsu l’ẹka; okfũ lẹ nwanyi ono sũru ẹphe: “L’ọ kọshikotaru iya iphe bũ iphe ya shi meta keshinu.” ⁴⁰ Yo be teke ndu Samériya byakfutaru Jisọsu; ẹphe arọo ya t’ẹphe l’iya nọtanyafua. Yo kwe; ẹphe l’iya anọo abalì ẹbo lẹ mkpũkpu ono.

⁴¹ Ẹphe akafũkpooru l’igwe gude kẹ okfũ, shi iya l’ọnu kweta. ⁴² Ẹphe asũ nwanyi ono: “L’ẹ tọ bũhekwa iphe ọphu i kfuru kparu iphe ẹphe kwetaru. Iphe kparu iphe ẹphe kwetaru bũkwa l’ẹphe gudewa nchì ẹphe nũa; byakwaphu bya amawarũ l’ọo oswi-okfũ l’ọo onye ọwaa bũ onye ọbu, bũ iya bũ ọkpobe Onye Ndzọta ndu mgboko-a l’oswiya.”

*Jisòsu agwo nwatibe onye ishi
(Mát 8:5-13; Luk 7:10)*

⁴³ Yò nòtsulephu abalì ẹbo l'ẹke ono; gbeshi; yò buru iya oje Gálili. ⁴⁴ Lẹ Jisòsu l'onwiya kfuhaakwaru: "L'onye nkfuchiru Nchileke b'e ta akwabejekwa ugvu l'alì iya." ⁴⁵ Yo rua Gálili; ndu Gálili anata iya ọhuma; okfu l'ẹphebedua phukotaru iphemiphe ọbule, o mekotaru lẹ Jerúsalemu teke ono, a gbaru aji ono; kele ẹphebedua jekwaruphu lẹ Aji Esweta ono.

⁴⁶ Yò bya atugbua lashia azu lẹ Kéna, bu iya bu mkpukpu phu, o mejeru mini; yò ghoọ mee phu. Yo nweru onye ishi lanu lẹ ndu ishi govumentu, ẹhu ta dudu nwatibe iya mma lẹ Kapániyomu.

⁴⁷ Nwoke ono anulephu lẹ Jisòsu shiwa lẹ Judíya bya Gálili; jekfushia ya je arọ ya; t'ọ byaruta bya emee nwatibe iya ke nwoke t'ẹhu du iya mma; l'ọ nọkwa dzeedzee ndzu. ⁴⁸ Ya ndono; Jisòsu asu iya: "Unu 'egudedu ẹnya unu phua iphe-ọphulanya; me iphe-ọhubama, dugbaa biribiri be unu te ekwetakwa."

⁴⁹ Nwoke ono asu iya: "Nwoke oma; byiko byaru t'ẹphe je; e menyaa; nwatibe iya ono anahu iya nwuhu."

⁵⁰ Jisòsu asu iya: "Tugbua lashia; lẹ nwatibe ngu a-noduru ngu-a ndzu."

Nwoke ono ekwelekwaphu okfu, Jisòsu kfuru iya tugbua; yò buru iya alala. ⁵¹ Yò nọdukwadua l'uzo; ndu ejeru iya ozi abya iya ndzuta bya asu iya lẹ nwatibe iya ono korohuakwaru.

⁵² Yò bya aji ẹphe egbe teke nwata ono duberu agbakerehu. Ẹphe asu iya: "L'ọ bulekwaphu

l'orifu-nri eswe ụnyaphua* be ẹhoku ono zehuru iya l'ẹhu." ⁵³ Nna nwata ono amawarụphu l'ọ bu oge teke ono gèdegede be Jisọsu sụru iya te ya la; le: "Nwatibe iya a-nọduru iya-a ndzụ." Tọ dọ iya bu; nwoke ono yele ndu ụlo iya abya eworu onwephe ye Jisọsu l'ẹka.

⁵⁴ Onanu aburu iphe-ophuleny k'ẹbo, Jisọsu meru k'ophu o shi le Judiya rua Gálili.

5

*Jisọsu agwo nwangvuru,
nọ l'iku okpuru*

¹ E meebetsua; yo be l'oge aji ndu Ju; Jisọsu atugbu jeshia Jerúsalemu. ² Le Jerúsalemu ono b'o nweru nwa okpuru, nọ iya nu. Onu-uzo ẹke, eeshije abahu iya du ise. Iphe ndu Hiburu eekuje okpuru ono bu Bétusáta. O nọ le mgboro Onu-oguzo Aturu. ³ Ndu iphe eme adu l'igwe zegbaaru l'ẹke ono: mbu ndu ishi; ndu ngvuru; me ndu ibe-ẹhu lanu nwuhutsuaru anwuhu. Ephe atuko zeshia l'ẹke ono; kwaberu teke mini ono a-tunga atunga; ⁴ ke l'ẹ ta anojedu ophu baru nwishi; ojozi-imigwe, shi l'ẹka Nnajiufu ephezita l'okpuru ono bya atungaa mini ono atunga. Yoo buje; onye iphe eme, vuru uzo tsee okpa le mini ono teke ojozi-imigwe ono tungatsuaru iya; yo korohu l'iphe eme iya nu. ⁵ Yo nweru nwoke lanu, nọ l'ẹke ono, nyawaru nnya ukporo afa l'afa iri lesato. ⁶ Jisọsu abya aphua ya; maru l'o shiwa teke teru enya

* **4:52** 4:52 Teke ono bu ẹnyanwu ogbufu l'ishi; m'ọ kwanu teke kulo ku kuru nanu l'eswe ụnyaphua.

dabutaru l'ẹke ono; bya asu iya: “?O du ngu mma t'e mee ngu t'i korohu to?”

7 Nwoke ono, iphe eme ono asu iya: “Nwoke oma; o kwa le ya te nwedu madzu, bu onye akwota iya ye le mini ono teke a tungaru iya. Ke l'obuje teke ya a-odu eme te ya ye iya okpa; onye odo evuwaru iya nu uzo.”

8 Jisusu asu iya: “Gbeshi gwota utute ngu wata oje ije.” 9 Teke ono teke onophu; nwoke ono akorohuwaphu; gwotawaphu utute iya; jelahaa ije.

Mboku, iphe ono meru bu mboku otu-ume. 10 Ya ndono; ndu Ju asu nwoke ono, e meru; yo korohu l'iphe, shi eme iya nu ono: “Ntanu kwa mboku otu-ume; ?ti madu li dakawaru ekemu li pa utute ngu eje ege ono?”

11 Yo su ephe: “L'o kwa nwoke ono, meru iya; ya akorohu ono be suru iya: “Te ya gwota utute iya wata oje ije.’ ”

12 Ephe aji iya: “?Bu egbe madzu ngunu be nwoke obu bu, suru ngu t'i gwota utute ngu wata oje ije?”

13 Ophu ka nu bu le nwoke ono, e meru; yo korohu ono ta mahedunu onye meru iya eya nu. Iphe kparu iya nu aburu le Jisusu byaru bya aphu ege a zaru l'igwe dzua l'ẹke ono; to nwehu pyofu.

14 A nonyaa; Jisusu abya aphu nwoke ono odo l'eze-ulo Nchileke; su iya: “Lekwa; i korohuakwaru nta-a. Be eyhenuphu aka l'ome iphe du eji odo; e -menyaa; iphe odo, ka njo dakfuta ngu.”

¹⁵ Nwoke ono atugbua; je akọoru ndu Ju l'ọ bu Jisọsu bu onye ọbu, meru iya; ya akọrohu ọbu. ¹⁶ Ọ bu iphe ono kparu iphe ndu Ju chilahaaru nta Jisọsu; okfu l'ọ bu mbọku ọtu-ume b'o meru iphe ono. ¹⁷ Ya ndono; Jisọsu asu ẹphe: “Nna iya ejelekwa ozi ẹge ooje iya; yebedua l'ejekwaphu.”

¹⁸ Iphe ono, Jisọsu kfuru ono emee ndu Ju akafukpooru ọcho ẹge ẹphe e-shi gbua ya. Iphe kparu iphe ẹphe wataru ọcho ishi iya ta abukwa l'ọ tururu nsọ mbọku ọtu-ume ẹphe; ọphu ka ẹphe ẹhuka bukwa l'ọ gbe ekufuanu Nchileke “Nna iya”; bu iya bu le yele Nchileke ha ẹnyanhamunha.

Ike kẹ Nwa ono

¹⁹ Ya ndono; Jisọsu asu ẹphe: “Kamenu; te ya karu unu: l'ẹ to nwekwa iphe Nwa ono egudeje ike kẹ ẹka iya eme l'onwiya, ẹ-ta budu iphe ọ phuru, Nna iya eme; kẹ l'ọ kwa iphe Nna eme; bukwaphu iphe Nwa emeje. ²⁰ Nna be yeru Nwatibe iya obu; l'ekoshije iya iphemiphe ọbule, oome l'onwiya. Oo-koshifukwaa ya ru iphe ka ọwaa nshinu t'o mee; k'ọphu ọo-du unu biribiri. ²¹ L'ọ bu ẹge ono, Nna emeje ndu, nwuhuru anwuhu; ẹphe eshi l'onwu teta gbeshi; yo nu ẹphe ndzu ono; bu ẹge Nwatibe Nchileke ono a-nu ndu du iya mma ndzu. ²² E to dukwa onye Nna ekpeje ikpe l'onwiya; k'ikpe b'o wookwaru ye Nwatibe iya ono l'ẹka; ²³ k'ọphu ndiphe mgburumburu a-kwabeje Nwa ono ugvu ẹge ẹphe akwabeje Nna. Onye, ta akwabedu Nwa

ono ugvu ta akwabekwa Nna, bu iya bu onye ziru iya nu.

²⁴ “Kamenu; te ya karu unu: iphe bu onye anu okfu iya bya ekweta k'onye ono, ziru iya te ya bya ono be nweru ndzu gbururu jeye. E to nwehedu l'onye ono evudo t'e kpee ya ikpe; o shiwa l'onwu baa le ndzu. ²⁵ Kamenu; te ya karu unu: teke obu abyakwaa; mbu; l'o ruakwaru teke ndu nwuhuru anwuhu a-nu olu ke Nwatibe Nchileke ono. Iphe bu ndu nuru iya nu a-no ndzu. ²⁶ Ke l'o bu ege ndzu shi Nna l'onwiya l'eka; bu ege Nna mekwaruphu te ndzu shi Nwa ono l'eka. ²⁷ O nuru Nwatibe iya ono ike t'o kpeje ikpe; bua ikpe; ke l'oo ya bu Abubu-Ndiphe. ²⁸ T'owaa ba adukwa unu biribiri; l'oge abyaakwa teke iphe bu ndu ze l'ime ili l'ephe ha a-tuko nua olu iya; ²⁹ shi l'ime ili lufuta. Ndu ophu shi eme ohuma e-teta nweru ndzu. Ndu ophu shi ye eka l'ejo iphe phu etetakwaphu t'e kpee ephe ikpe; nma ephe ikpe.”

*Iphe ekoshi l'ike no
Jisosu l'eka*

³⁰ “E to nwekwa iphe ya egudeje ike k'eka iya eme. O kwa ege Nchileke suru te ya kpee ikpe be ya ekpeje iya; ikpe iya aburu ikpe vudo nhamunha. Ishi iya bu le ya te ekpedu ege du iya mma l'obu. O bulephu ege o du onye ono, ziru iya nu ono mma l'obu be ya ekpeje.

³¹ “O -buru le ya bya aghachi; wata otu onu onwiya; o kwa iya bu l'iphe obu, ya ekfu obu ta budu ire-lanu. ³² Obenu l'o nwekpooruru onye odo, bu iya a-tu onu iya; mbu l'ophu ya

tuberu nvọ bụ l'iphe onye ono e-kfu l'ehu iya bẹ bụ ọkpobe okfu. ³³ Unu yeru ndu ozi t'ephe byakfuta Jonu; Jonu ekfuwaru unu k'okpuberu okfu ono. ³⁴ Iphe ya ekfu ta bukwa lẹ ya eme tẹ madzụ bya atulaha a ọnu iya; iphe ya gude adzọta ọkpa l'okfu ono, Jonu kfuru ono kwa k'ophu aa-dzọta unu. ³⁵ Jonu l'onwiya bụ urọku, enwu enwunwu; l'eke jajaja. O shikwaa evu unu evuvu t'unu kpọo ukfu nwanshi; nọdu l'iphoro iya; tetota ẹswa. ³⁶ Iphe ya meshiru kakwa ọtu ọnu mu ma l'ophu Jonu turu. Ishi iya aburu l'ozu ono, Nna iya ziru iya tẹ ya bya ejee jefu l'ishi ono; mbụ ozi ono l'ọ ha, ya eje nta-a ono bẹ atụ ọnu iya: l'ọ bụ-a Nna ziru iya tẹ ya bya. ³⁷ Nna iya ono, bụ iya ziru iya ono bụ onye atụ ọnu iya. Unu ta nubukwaa olu Nna iya ono; t'ọ bụ l'unu phujewaru iya; k'ophu unu maru ẹge ọ dū. ³⁸ Okfu ono, shi Nna iya l'ọnu ono ta kwata ọswa buru unu eburu l'obu; okfu l'unu te ewoduru onwunu ye onye ono, o ziru t'ọ bya ono l'ẹka. ³⁹ Unu anọduje enyocha iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke; tubesu l'ọo l'ẹke ono bẹ unu e-shi nweru ndzụ gbururu jeye. Ẹkwo okfu Nchileke ono tükokwa l'atụ ọnu yẹbe Jisọsu. ⁴⁰ Obenu l'unu kwefuru ike l'unu ta abyakfutadu iya ẹge unu e-nweru ndzụ.”

⁴¹ “Ẹ to nwekwa teke ya ele ẹnya tẹ ndiphe jaa ya ajaja. ⁴² Obenu lẹ ya makwaru l'unu te yeduru Nchileke obu. ⁴³ Ọ bụ ike kẹ Nna iya bẹ ya gude bya; unu ajika iya. Ọ -buru l'onye ọdo gude ike kẹ ẹka iya bya; onye onanu bẹ unu a-nata. ⁴⁴ ? Nanụ ẹge unu e-mehunu woru onwunu ye yẹbe

Jisòsu l'èka; l'unube ndu abuje ibe unu -aja unu ajaja; yò tsò unu ntumatu? Unu ta achò ọzo, unu e-shi tẹ Nchileke ono, bu Nchileke nwenkinyi iya ono jaa unu. ⁴⁵ Unu ba arikwa l'oo yebedua e-je edoo ege unu du l'ifu Nna iya. O kwaru Mosisu ono, bu iya bu onye obu, unu tukoberu obu obu be e-do ege unu du. ⁴⁶ Ndege o -bu l'unu kweru ke Mosisu; unu gage kwetakwaphu ke yebedua; kele Mosisu dekwaru dekuta iya l'ekwo iya. ⁴⁷ Obenu; keshinu ophu unu te kwetadu iphe Mosisu deru; ?nanu ege unu e-shi kweta l'okfu ke yebe Jisòsu."

6

*Jisòsu anu unu madzu iri l'èbo;
l'ukporo madzu iri nri*

(Mát 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ E metsulephu; Jisòsu atugbua dafu azu Eze Enyimu Galili azu iya ophu; bukwa iya phu bu Eze Enyimu Tayibériyasu. ² Mkporo-oha awu etso iya l'èke ephe phuwaru iphe-ophulenyà ono, o meshiru teke ono, o meshiru ndu iphe eme; ephe akorohukota ono. ³ Jisòsu ekwelephu nwandoo bya enyihu eke obu, bu o-ka-l'ugvu ugvu; je adugaru anodu yele ndu etsoje ọzo iya. ⁴ Teke ono be Aji Esweta ndu Ju tuwaru l'ukfu. ⁵ Jisòsu abya apalia enya; phu le mkporo-oha awu abyakfuta iya. Yo ku Filipu; su iya: "?Bu awe be ayi a-zuta buredi te ndu-wa ria nri?" ⁶ Iphe meru iphe o kfulu iphe ono bulekwaphu t'o maru iphe Filipu e-me. Odumeka be yebedua makwaru-a iphe oo-me.

⁷ Fílipu asu iya: “Mẹ buredi ukporo pongu te edzukwa; k’ophu o rugbakpoo nu ephe onu ilile.”

⁸ Onye lanu le ndu etsoje uzo iya; mbu Anduru, bu nwunne Sáyimonu Pyita asu iya: ⁹ “O nwekwaru nwata nwoke, no l’eke-a, gude ishi buredi balí ise; me ema labu. Obenu; ?bu ngunu b’o bu; le mkporo-oha ophu ha ege-a?”

¹⁰ Jisosu asu ephe: “Unu kfulu ephe t’ephe dugagbaaru anodu l’ali.” Iphe bu mkporo-oha ono abya anoshia l’ali. Eke ono be unwu iru ewu hakwanu nshinu. Ndu bu iya unwoke le ndu ono rukwaru unu madzu iri l’ebo; l’ukporo madzu iri.* ¹¹ Jisosu abya achita buredi ono; kelebebe Nchileke; bya ekeshiaru iya oha ono, doru l’ali ono. Yo bya ewota ophube ema mekwaa ya phu ege ono. Onyenonu eria ege o guru iya. ¹² Ephe erijishibebe ephe l’ephe ha; yo su ndu etsoje uzo iya: “Ngwaa; unu tutukobe ibiribe iya ophu ephe riphodoru t’e b’o du ophu a-la iyi.” ¹³ Ephe abya eshi ishi lanu tutua unwu ibiribe ibiribe iya ophu shi l’ishi buredi ise ono; tutu-jia ya nkata-ivu iri l’ebo; mbu ophu ndu ono riphodoru.

¹⁴ Ndu ono aphulephu iphe-ophulanya ono, o meru ono; su: “O kwaphu oswi-okfu l’o bu nwoke-wa bu onye nkfuchiru Nchileke obu, a-bya le mgboko-a.” ¹⁵ Jisosu amaru l’ephe abya iya egude t’e chibe iya eze k’ehuka; yo pyofu lasha azu l’ugvu-ugvu ono nwenkinyi iya.

Jisosu eje ije l’eli mini
(Mát 14:22-33; Mak 6:45-52)

* **6:10** 6:10 Iphe o bu bu 5,000.

16 Yo be l'urenyashi; ndu etsoje ụzo iya agbada l'eze ẹnụmu; 17 nyida l'ugbo; kpọru iya t'ephe t̄a uswe lufu jeshia Kapaniyomu. A nọ jeye ọchi ekpua ẹhu; Jisọsu ta byakfutawa ẹphe. 18 A nọnyaa; oke pherephere ephelaha; k'ophu eze ẹnụmu ono wataru ọtu akpara atushi iya ike; eyii awata ememe l'eze ẹnụmu ono. 19 Ẹphe akpọ-wa ugbo iphe ha l'ọ bu manyiru ẹto; l'ejewa ẹ ke ẹno ya teke ẹphe phuru Jisọsu ẹke ooje l'eli mini l'eze ẹnụmu ono; eje abyakfuta ẹphe l'ugbo ono; meji atofu ẹphe. 20 Yọ sụ ẹphe: "Unu ba atsushi egvu; ọ kwa yẹbedua!" 21 Yọ buru l'o kfuru ẹge ono meru iphe o lulahaaru ẹphe l'obu t'ephe bya edubata iya l'ugbo ono. E gude iya ekfu; ugbo ẹphe etsubewaphu l'onu ẹke, ẹphe eje.

A du igwe achọ Jisọsu

22 Yọ be echile iya; mkporo-ọha ono, nọ l'azụ eze ẹnụmu ono azụ iya ọphu ono aphua l'ọ bu ugbo lanu likwaduraa l'ẹke ono. Ẹphe amakwaruphu ẹ Jisọsu te tsodu ndu etsoje ụzo iya bahu l'ugbo; l'ọ bu ndu etsoje ụzo iya be tugburu nu nkinyi ẹphe. 23 Obenu l'o nwekwaruphu igweligwe ugbo ọdo, shitsua Tayibériyasu bya etsuru l'iku ẹke ono, ẹphe nọdu taa buredi ẹ Nnajiufu kelebeberu Nchileke ekele ono. 24 Ọha ono amalẹruphu ẹ Jisọsu ta nọdu l'ẹke ono; ndu etsoje ụzo iya ta nọ iya; ẹphe adzuta ugbo nk'ẹphe jeshia Kapaniyomu ọcho Jisọsu.

Jisọsu bu nri, anu ndu

²⁵ Eþhe abya achọ-vu iya l'azụ eze ẹnụimu ono azụ iya ọphu; jì iya: “?Bùhununu teke ole b'ì byaru ẹke-a?”

²⁶ Jisọsu asụ ẹphe: “Kamenu; tẹ ya karu unu: l'iphe meru iphe unu achọ-phe iya nta-a ta bukwa l'ọo l'unu phuru iphe iphe-ọphulenyanya, ya meru ekoshi. Iphe meru iphe unu achọ-phe iya; kwa lẹ ya nuru unu buredi; unu ataa; ẹpho adugbaa unu mma. ²⁷ Unu be esegbushihe onwunu l'akanya nri, ala iyi. Unu sechia akanya nri ọphu a-nọduje anụ unu ndzụ gbururu jeye. Nri onanu bụ Abubu-Ndiphe a-nụ iya unu. Ishi iya aburu l'ọo yebe Abubu-Ndiphe bẹ Nchileke, bụ Nna meru t'e shi iya l'ẹka; phụ ike, ekoshi l'ọo iphe ono bẹ Nna gude sụ tẹ ya bya.”

²⁸ Eþhe abya aji iya: “?Bụ ngunu bẹ ẹphe e-me t'ọ buru iya bụ l'ẹphe ejeje ozi Nchileke?”

²⁹ Yọ sụ ẹphe: “Iphe bụ ozi Nchileke bụ t'unu woru onwunu ye onye ono, Nchileke ziru t'ọ bya ono l'ẹka.”

³⁰ Ya ndono; ẹphe asụ iya: “? Bụ iphe-ọphulenyanya, dụ idagha bẹ ii-me koshi ẹphe; k'ọphu ẹphe e-gude ẹnụya ẹphe phụ; kweta woru onwẹphe ye ngu l'ẹka ọbu? ?Nanụ iphe ii-me ọbu? ³¹ Lẹ teke ndiche bẹ nna ẹphe oche phe rikwaru mana teke ono, ẹphe nọ l'echi-ẹgu ono; bụ iya bụ iphe ọbu, e deru ẹkwọ okfu Nchileke; sụ: 'L'ọ nuru ẹphe nri, shi l'imigwe t'ẹphe ria.' ”

³² Jisọsu asụ ẹphe: “Kamenu; tẹ ya karu unu: nri onanu, Nna iya shi l'ẹka Mosisu nụ unu ono bukwa nri ọphu shi lẹ mgboko-a. Ọ kwa nri ọphu Nna iya egudeje ẹka iya nụ unu bẹ bụ ọgbodo nri ọphu shi l'imigwe. ³³ L'ọ kwa onye ono, shi

l'imigwe bya ono bẹ bụ nri ọbu, Nchileke anuje ọbu. Ọ bụ onye ono anuje ndiphe ndzu.”

³⁴ Ẹphe asụ iya: “Nnajiufu; nujenu ẹphe egbe nri onanu tekenteke.”

³⁵ Jisosu asụ ẹphe: “L'ọ kwa yẹbedua gededede bụ nri ono, anụ ndzụ ono. Onye abyakfuta iya nụ bẹ ẹgu ta aguhekwa ọdo. Ọdo aburu l'onye woru onwiya ye iya l'ẹka bẹ mini ta aguhedu ọdo. ³⁶ Ọle ya kfuakwaru iya unu l'unu phụwaru iya; obenu l'unu te kwedu woru onwunu ye iya l'ẹka. ³⁷ Obenu l'iphe bụ ndu Nna iya yeru iya l'ẹka a-byakfutakota iya. Onye bukwanu onye byakfutaru iya nụ b'ẹ te nwedu lẹ ya achifu iya. ³⁸ Iphe ọbu bụ lẹ ya shi l'imigwe bya. Iphe ya byaru ta kwa tẹ ya bya emee uche-ọbu nk'iya. Ọ kwa uche-ọbu kẹ onye ono, ziru iya abyabya ono bẹ ya byaru ememe. ³⁹ Iphe bụ uche-ọbu onye ono, ziru iya nụ ono bụ t'ẹ b'ọ dū ndu ono l'ẹphe ha, o yeru iya l'ẹka ono, a-nahụ iya tufahu; mbukwa m'ọ bụ onye lanụ; gbahaa tẹ ya mee ẹphe t'ẹphe tuko l'ẹphe ha teta nọdu ndzụ mbọku ikperazụ ono. ⁴⁰ Ishi iya bụ l'iphe dū Nna iya mma bụ t'onyemonye ọbule, phuru Nwatibe iya ono; woru onwiya ye iya l'ẹka; nweru ndzụ gbururu jeye. Ya emekwaaphu onye ọbu t'ọ shi l'onwu teta nọdu ndzụ mbọku ikperazụ ono.”

⁴¹ Ya ndono; ndu Ju ataderu iya nwurinwuri l'ẹke ono; ẹke ẹhu eghu ẹphe eghughu; okfu l'ọ sụru: “L'ọo yẹbedua l'onwiya bụ nri ọbu, shi l'imigwe bya ọbu.” ⁴² Ẹphe asụ: “?Tọ budunua nwoke-wa bụ Jisosu, bụ nwatibe Jósefu; mbụ onye ẹphe majiru nna iya; mẹ nne iya ẹnya? ?

Nanu ẹge o shi bya asu nta-a le ya shi l'imigwe bya?"

⁴³ Yo su ẹphe: "Unu ba atahẹ nwurinwuri l'ime onwunu; ⁴⁴ l'ẹ to nwedu onye a-byakfuta iya nu; a gufu l'ọo Nna iya ono, ziru iya nu ono be kuritaru iya onye obu. Yẹbedua l'onwiya agbe teke ono mee onye obu; yo shi l'onwu teta ndu ndu mboku ikperazu ono. ⁴⁵ Ndu nkfuchiru Nchileke dekwaru l'ekwo; su: 'L'ọ bu Nchileke e-zì onyemonye obule iphe.' L'iphe bu onye nuru ke Nna ono; bya anodu Nna ono l'eka; muta eka iya; ono onye a-byakfuta yẹbe Jisusu. ⁴⁶ Iphe ya ekfu ta bukwa l'o nweru onye phujewaru Nna ono; gbahakwaa onye ono, shi l'eka Nchileke bya ono. Oo yẹbedua bu onye phujewaru iya nu. ⁴⁷ Kamenu; te ya karu unu: l'onye woru onwiya ye iya l'eka be nweru ndu gbururu jeye. ⁴⁸ O kwa yẹbedua, bu Jisusu bu nri, anuje ndu. ⁴⁹ Nna unu oche phe be riru mana l'echi-egu; nwushihulee. ⁵⁰ Obenu le nri owaa, shi l'imigwe-wa be bu nri ophu anuje ndu; mbu nri ophu onye riru iya nu ta anwuhuhedu anwuhu. ⁵¹ O kwa yẹbe Jisusu bu nri, no ndu, shi l'imigwe bya. Iphe bu onye riru nri ono a-no ndu gbururu jeye le tutu yoyo. Nri ono, ya a-nu ono bu anu-ehu iya. Ya e-woru iya nu l'okfu ehunu ndu mgboko-a kpmukpamu; k'ophu bu: onye riru iya nu; yo ndu ndu."

⁵² Ndu Ju awata ntutego; jilaha: "?Nanu ẹge nwoke owaa e-me nu ẹphe anu-ehu iya t'ẹphe taa?"

⁵³ Jisusu asu ẹphe: "Kamenu; te ya karu unu: o -buru l'unu ta tadu anu-ehu Abubu-Ndiphe;

ngüa mee ya bẹ unu te enwekwa ndzụ l'ime onwunu. ⁵⁴ Iphe bụ onye atakwanu anụ-ẹhu yẹbe Jisọsu; l'angu mee ya bẹ nwewaru ndzụ gbururu jeye. Ọ bụ onye ono bẹ ya e-me t'o shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ mbọku ikperazụ ono. ⁵⁵ Ishi iya bụ l'anụ-ẹhu iya kwata bụru ọgbodo nri eriri; mee ya abụkwaruphu ọgbodo iphe-angungu. ⁵⁶ Onye eri anụ-ẹhu iya; l'angukwaphu mee ya nọwa iya l'ime; yẹbedua anọdu onye ono l'ime. ⁵⁷ Ọ bụ Nna ono, bụ iya bụ ishi ndzụ ono bẹ ziru iya tẹ ya bya. Yọ bụru iya bẹ ya gude nọdu ndzụ. Ọ kwaphu ẹge ono bẹ iphe bụ onye taru anụ-ẹhu yẹbe Jisọsu e-gude iya nọdu ndzụ. ⁵⁸ Ọo ya bụ l'ono bụ nri ono, shi l'imigwe bya ono. Ẹ tọ bụkwa egbe nri ọphu ochechoroche unu phe rieberu; nwushihulee. Iphe bụ onye riru nri ọwaa a-nọwaru ndzụ gbururu jeye lẹ tutu yoyo.”

⁵⁹ Iphe ono bụ iphe Jisọsu tuko kfushikota teke oozi iphe l'ulo-ndzuko ndu Ju lẹ Kapániyomu.

Okfu ndzụ gbururu jeye

⁶⁰ Ya ndono; igweligwe ndu etso Jisọsu anulephu ọwaa; sụ: “Haa! Okfu ọwaa atakwa era lẹ nchi. Ẹ tọ bụkwa iphe anunu.”

⁶¹ Jisọsu amalẹru-a; l'ẹ b'ọ dū onye kọru iya ẹya nū; lẹ ndu etso iya nū ata nwurinwuri kẹ okfu ono. Yọ sụ ẹphe: “?Bụ iphe ono, ya kfuru unu ono eghu unu eghughu tọ? ⁶² ? Nanụ ẹge ọo-dū mẹ unu phụ Abụbu-Ndiphe; yọ kwaseru ala imeli ẹke o shi nọduhawa? ⁶³ Ọ kwa Umẹ Nchileke bẹ anuje ndzụ. Ọphu bụ anụ-ẹhu madzụ bẹ bụkwa iphe mmanu, ẹ-te nweđu ọphu ọ yi. Okfu ono, ya shi kfushitaru unu ono

bẹ bukwa ume; bukwaruphu ndzụ. ⁶⁴ Obenu; m'o nwekwaru l'unu ha-a ndu ophu ẹ-te woduru onwẹphe ye iya l'ẹka." Iphe kparu iya nū bụ ẹ Jisọsu shiru ẹ mbulembu maru ndu ophu ophu, ẹ-te ekwedu woru onwẹphe ye iya l'ẹka; makwaruphu onye ophu e-mekochaa deru iya ye. ⁶⁵ Yọ sụ: "Ọo ya bụ iphe ya gude sụ unu l'ẹ to nwedụ onye a-byakfutaghe iya nū; ẹ-ba bụ l'ọo Nna b'o shi l'ẹka."

⁶⁶ Yo kfutsulephu ẹge ono; igweligwe ndu ono, shi etso iya nū ono atsuphushia azụ; ẹphe tee tsojehe iya ejephe. ⁶⁷ Jisọsu asụ ụmadzu iri l'ẹbo ono, etsoje ụzo iya ono: "Unubedua; ?unu e-je iya ije agha? ?Unu alakwaphu azụ tọ?"

⁶⁸ Sáyimonu Pyita asụ iya: "Nnajiufu; ?bụ onye ole ọdo bẹ ẹphe a-lakfube? Ọo nggubedua gude okfu, anuje ndzụ gbururu jeye. ⁶⁹ Ẹphe ekwetaakwa; bya amakwaruphu l'ọo nggu bụ onye ono, dū nsọ, shi l'ẹka Nchileke ono."

⁷⁰ Jisọsu asụ ẹphe: "?Tọ dū yẹbedua fọtaru unubẹ ụmadzu iri l'ẹbo-wa. Obenu l'onye lanụ l'ime unu gbe bụwaru nū Obutuswe?" ⁷¹ Onye ookfu iya ele ẹnya aburu Júdasu, bụ nwatibe Sáyimonu Isukáryotu; kẹ l'ọ bụ Júdasu bụ onye e-mekochaa deru iya ye; e gudekwaru l'ọ bụ onye lanụ l'ụmadzu iri l'ẹbo ono, etsoje ụzo iya ono.

7

Jisọsu yẹle unwunne iya pẹ

¹ E meebelephu; Jisọsu ejephelaha ẹ Gálili; tọ dū iya t'ọ je ojephe ẹ Judía; kẹle ndu Ju, nọ ẹke ono achọ ishi iya l'ẹnya-mee. ² Teke

ono bẹ aji ndu Ju tɔwaru l'ɔkfu; bɔ iya bɔ Aji Mkpù. ³ Ya ndono; unwunne iya asu iya: "T'o gbeshikwaphu l'ẹke-a jeshia Judiya; k'ophu ndu etsoje ɔzo iya a-phu eze iphe du biribiri oome. ⁴ Lẹ to nwekwa onye anɔduje edomi iphe oome edomi; m'ọ -buru l'onye obu eme tẹ ọha maru iya. Wo iya: Keshinu i tɔkowa egbe eze iphe du ẹge ono emeshi; menua tẹ ndu mgboko magbaru ngu." ⁵ Iphe obu bɔ lẹ ndu ophu bɔ unwunne iya l'onwẹphe te kwetakpoduanu nk'iya.

⁶ Ya ndono; Jisosu asu ẹphe: "L'oge nk'iya te erukwa-a. Obenu l'unubedua ta dudu teke unu gbeshiru, unu te jedu. ⁷ Ndu mgboko te nwekwa l'ẹphe akpo unu ashị. Obenu lẹ yẹbedua bẹ ẹphe kporu ashị. Iphe meru iphe ẹphe kporu iya ashị bɔ lẹ ya anɔduje ekfuru iya ẹphe hoo-haa l'ọ bulephu ẹjo iphe bẹ ẹphe eyeje ẹka. ⁸ Unu tɔgbua jeshia l'aji, unu eje; lẹ yẹbedua b'ẹ tọ gbakwaa l'oje l'aji obu. Ishi iya aburu l'oge teke ya e-me iphe ono, ẹnya du unu ono ta agbadua." ⁹ Yo kfuebe ẹge ono; kwaa lẹ Gálili l'ẹke ono.

Jisosu nọ lẹ Aji Mkpù

¹⁰ Unwunne iya egbeshitsulephu jeshia l'aji ono; Jisosu epyota epyota jekwushia ẹphe. ¹¹ Ndu Ju etsoru achokashi iya l'ẹke ono, aagba aji ono l'ajigbaa: "Nanuhunu iya? Nanuhunu iya?"

¹² Ẹphe adzu-phelephu taphatapha iya l'ẹke ono, e jiru ejiji ono. Yo nweru ndu suru: "L'ọ kwa okpobe madzu." Ndu ophu asu: "Iye-e! L'ọ bɔ eduphu b'o gbe eduphuje madzu." ¹³ Obenu

l'èphe gude ọtsu-egvu ndu Ju; to nwehunu onye dūru ike kfufua ya ekfufu; k'òphu aa-nū iya.

¹⁴ Yo rulephu l'echi aji ono; Jisọsu abaa l'eze-ulo Nchileke je ezilahaa iphe. ¹⁵ Yọ dū ndu Ju biribiri. Èphe asụ: “?Nanụ ẹge nwoke-wa meru matabe ẹkwo ẹge-a; l'ẹ b'ọ túbua ọkpa l'ẹke aamuje ẹkwo lẹ phuu?”

¹⁶ Yọ sụ èphe: “Iphe ya ezi ta bukwa iya b'o shi l'ẹka. Onye o shi l'ẹka bẹ bukwa Nchileke ono, ziru iya nū ono. ¹⁷ Onye ọogu t'o mee iphe bụ uche-obu Nchileke a-makwaa mẹ iphe-a, ya ezi-a: ?o shi Nchileke l'ẹka; tọo ike k'onwiya bẹ ya gude ezi iya. ¹⁸ Onye gude ike k'onwiya ekfu bẹ bukwa onwiya bẹ oome t'a jaa ajaja. Obenu l'iphe bụ onye eme t'onye ono, ziru iya nū ono jaa ya ajaja; bukwa onye koshiru l'ọ gbaru t'e gude ire iya ẹka; to nwe ẹke ntujọ nọ iya l'ẹhu. ¹⁹ ?Tọ bụdu Mosisu doberu unu ekemu; tọ dū unu l'unu ha, onye emeje iphe ekemu ono kfuru? ?Bukpo ngunu kparu iphe unu achọ ishi yẹbe Jisọsu?”

²⁰ Ọha ono asụ iya: “L'ọ kwa ọgvu guderu ngu! ?Bụ onye achọ ishi ngu ọbu?”

²¹ Jisọsu asụ èphe: “Mgbe ọ bukwa-du-a akpuru iphe lanụ bẹ ya meru mbọku ọtu-ume; unu avọru ọku ghua ẹhu. ²² Ọ kwa-a lẹ Mosisu sụru: a -mujee nwata nwoke; ọ -nolephu abali ẹsaa; k'ẹsato iya t'e bua ya útsù. Unu ebu iya èphe: ebu iya m'o -ruhuru; ọ bụru mbọku ọtu-ume; e guderu l'ẹ tọ bụdu Mosisu bẹ wataru iya nū; l'ọ bukpooru ochechoroche unu phe wataru iya. ²³ Ọ -bụru l'iphe unu ebuje madzụ útsù mbọku ọtu-ume bụ k'òphu unu te emebyidu ekemu Mosisu; ?buhunu ngunu meru iphe unu

võru oku ghua ehũ; okfu lẹ ya meru nwoke, ehũ e-ta dudu mma; yõ kõrohu mbõku õtu-ume. ²⁴ Ophu t'unu haa ole madzũ enya l'ifu ekpe iya ikpe. Unu kpeje ikpe nhamunha."

Oo Jisõsu bu Kuráyisutu õbu

²⁵ Ya ndono; yo nweru ndu Jerúsalemu haru; sũ: "?Tõ budunua nwoke õbu, aachõkashi t'e gude gbua õbu ndõ-õ ²⁶ gbe bya anõdu asa ege-a l'edzudzu õha-a; a chũru enya yeru iya; to nwe onye wõtaru iya eya nũ. ?O -bũ lẹ ndu achijeru Nchileke eja mawaru l'õo ya bũ Kuráyisutu õbu, Nchileke kweru ukwa iya õbu tõi? ²⁷ Mẽ teke Kuráyisutu õbu a-bya b'ẽ to nwekwa onye a-ma eke o shi bya. Obenu lẹ nwoke õwaa bẽ ayi kabekwa maru eke o shi."

²⁸ Ya ndono; Jisõsu ezinyaa iphe l'eze-ulo Nchileke ono; raaru iya ephe arara; sũ: "?Unu makpõoru nũ onye ya bũ amama ophu? ?Unu makpõoru-a eke ya shi eshishi? E tõi bukwa ike k'eka iya bẽ ya gude bya. Onye ono, bũ iya ziru iya tẽ ya bya ono bukwa onye ire-lanũ; õbu l'unu ta madu onye ono. ²⁹ Oo yẽbedua maru onye õbu; okfu l'õo eke õ nõ bẽ ya shi bya. Yõ buru iya ziru iya tẽ ya bya."

³⁰ Ephe achõde ege ephe e-shi gude iya; õbe e to nwedu onye suru iya eka; kẹ l'oge nk'iya te erudua. ³¹ Obenu lẹ ndu shi lẹ mkporo-õha ono kweta nk'iya kwata halee nshinu. Ephe asũ: "Teke Kuráyisutu õbu byaru; ?oo-mefua iphe-õphulenyã, a-dakata õphu nwoke-wa shi keshinu teke-wa meta."

Eeye ndu nche t'ephe je egude Jisõsu

³² Ndu Fárísii abya anya taba-taba, mkporo-
 oha ono tuko adzu le ke Jisosu. Ya ndono; ndu
 ishi ndu achijeru Nchileke eja; me ndu Fárísii
 abya eyefu ndu nche t'ephe je egude Jisosu. ³³ To
 du iya bu; Jisosu asu: "L'o kwa te yele unu nofua
 nwanshii; ya alakfushia onye ono, ziru iya te ya
 bya ono. ³⁴ Unu a-cho iya nta choo ya imo; unu
 ta acho-vu iya; ophu 'o bukwanu l'eke ya no be
 unu ha ke abyabya."

³⁵ Ndu Ju ono ajilahaa onwephe: "?Bunua awe
 be nwoke-wa atu egomunggo k'alala, ephe ta
 acho-vughedu iya obu? ?O kwako k'oje Girisu,
 bu eke ndu Ju gbakashihuru je eburu; mbu te ya
 je eke ono je ozi ndu Girisu iphe to? ³⁶ ?Bukpoo
 ngunu b'o bu mbu iphe ono, o kfuru ono: 'L'unu
 a-cho iya nta choo ya imo; unu ta aphu iya.' Odo
 aburu: 'L'eke ya no; be unu ta hadu k'abyabya?'

Mini, anuje ndzu

³⁷ Yo be mboku okpufu l'aji ono; bukwanu
 iya bu mboku, kakota mkpa l'aji ono; Jisosu
 egbeshi raa ya tororo wo: "O -buru l'o nweru
 onye mini agu; te onye obu byakfuta iya bya
 anguta ogbodo mini. ³⁸ L'onye woru onwiya ye
 yebe Jisosu l'eka be iphe ono, e deru l'ekwo okfu
 Nchileke ono e-rekwa l'ehu iya, suru: 'L'o l'ime
 ehuru onye ono be nggele ono, atsoshi mini, anuje
 ndzu ono a-nodu.' " ³⁹ O bu ke Ume-du-Nso
 be Jisosu gude kfua iphe ono, o kfuru ono; bu
 iya bu Ume-du-Nso, ndu woru onwephe ye iya
 l'eka a-nata. Iphe obu aburu l'e ta nudua ephe
 Ume-du-Nso teke ono; okfu le Jisosu be Nchileke

te wolidua dobe l'èke ọdu-biribiri yẹbe Nchileke nọ l'imigwe.

Ndu ọha eke onwẹphe ẹbo

⁴⁰ Ọphodu lẹ ndu ono anulephu iphe ono, o kfulu ono; sọ: “Ha! Ọ kwa nwoke-a bụ onye nkfuchiru Nchileke ọbu, ẹphe ele ẹnya iya ọbu l'oswiya.”

⁴¹ Yo nweru ndu ọphu sọru: “L'ọo ya bụ Kuráýisutu ọbu, Nchileke kweru ụkwa iya lẹ ya e-zì t'ọ bya ọbu.”

Obenu l'o nwekwanuru ndu ọphu, sọru: “? Bunu-a lẹ Gálili bẹ Kuráýisutu ọbu e-shi bya tọo?

⁴² L'ẹkwo okfu Nchileke sụkwaru lẹ Kuráýisutu ọbu bụ l'eri Dévidi bẹ oo-shi. L'ọo lẹ Bétulehemu bẹ aa-mụ iya, bụ iya bụ mkpụkpu, Dévidi shi buru gẹdegede.” ⁴³ Tọ dọ iya bụ; ndu ono egude okfu ẹhu Jisọsu ono kee onwẹphe ẹbo. ⁴⁴ Yo nweru ndu ọphu chọru ọzo, ẹphe e-shi gude iya l'èke ono; ọbu l'ẹ to nwedu onye sọru iya ẹka.

*Ndu ishi ndu Ju;
bụ e-kwe-lẹ-te-kwe*

⁴⁵ Ndu nche ono, ẹphe ziru ozi ono alaphuta azụ lakfuta ndu ishi ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono; mẹ ndu Fárisii ono, bụ ẹphe ziru ẹphe ozi ono. Ẹphe erua; ndu ono, ziru ẹphe ozi ono aji ẹphe: “?Bụ ngunu kparu iphe unu ta kputahedu iya?”

⁴⁶ Ndu nche ono asụ ẹphe: “Ha-o! L'ẹphe ta phubukwaa onye ekfu l'ọ bụ nwoke onanu.”

⁴⁷ Ndu Fárisii aji ẹphe: “?O duswefukwaaru-phu unubedua tọo? ⁴⁸ ?Akọ kojeru unu l'o nweru onye ishi ẹphe; m'ọ bụ onye Fárisii, wojewaru

onwiya ye iya l'ẹka ọtọ? ⁴⁹ A bya abya l'igwe ọha-wa, bụ ekemu Mósísu bẹ ẹphe ta madu-a bẹ Nchileke ọtakwaru ọnu.”

⁵⁰ Ya ndono; Nikodímọsu, bụ onye lanụ lẹ ndu Fárisii, bụkwa iya phụ bụ onye phụ, jekfujeru Jisọsu phụ asụ ẹphe: ⁵¹ “E -tsode iphe ekemu ẹphe kfurú; bẹ ẹphe ta anmakwa madzụ ikpe; l'ẹphe 'ẹ be vuoduru ọzo nụta okfu, shi onye ọbu l'ọnu; maru iphe ọbu, o meru ọbu.”

⁵² Ẹphe asụ iya: “Nggụbedua; ?ị bụfua onye Gálili ọtọ? Jenu je eleghee ẹnya eleghe l'ẹkwo okfu Nchileke; nggu aphụ l'ẹ to nwedu onye nkfuchiru Nchileke, e-shi lẹ Gálili.”

⁵³ Ẹphe awụkahu; onyenọnu alashia nk'iya.

8

Nwanyi, e guderu l'ẹke oori ogori

¹ Yẹbedua, bụ Jisọsu atụgbua jeshia Ugvu Olivu. ² Yo rulephu l'ọnmewa utsu echile iya; yọ laphu azụ l'eze-ulo Nchileke. A dụ l'igwe zakọ bya adọ-pee ya mgburumburu. Yọ bya adugaru anọdu; zilahaa ẹphe iphe. ³ Ya ndono; ndu ezije ekemu; mę ndu Fárisii akpuru nwanyi, ẹphe guderu l'ẹke oori ogori kpukfuta iya; kpụta iya bya edobe ẹphe l'ifu l'ẹke ono. ⁴ Ẹphe asụ Jisọsu: “O-zi-iphe! Nwanyi-a bẹ ẹphe jebudoru l'ẹke oori ogori. ⁵ L'ekemu ẹphe; bẹ Mósísu sụru t'e gudeje mkpuma tugbua onye a phuru, eme egbe iphe-a. ?Nanụ ẹge ọ dụ ngu t'e mee ya?” ⁶ Iphe ono, ẹphe ekfu ono bụkwa ẹregede okfu bẹ ẹphe agbaru iya t'ẹphe maru: ?o nweru iphe

ẹphe e-gude gude iya; sù l'ọo ono bú ọphu o meru. Jisọsu abya etsukfuru etsukfuru; gude mkpushi-ẹka delahaa iphe l'alì.

⁷ Ẹphe ajinyaa ya aji; jinyaa ya aji; yo gbeshi sù ẹphe: “Ọ -bùru l'o nweru l'unu ha ẹke-a; onye ọphu te mebua iphe dù ẹji; t'onye ọbu vuru ọzo wota mkpuma tụa nwanyi-a.” ⁸ Ỳọ bya etsukfuru ọdo; gudekwa mkpushi-ẹka delahaa iphe l'alì. ⁹ Ẹphe anulephu onanu; gbakashihulahaa nanu nanu. Ẹphe eshi lẹ ndu ọphu bú ọgurennya alufu jeye teke ọ búwa-a Jisọsu bẹ ẹphe haru nkinyi iya yẹle nwanyi ono, vudo iya l'ọzo ifu ono. ¹⁰ Jisọsu abya apashia; sù iya: “Nwanyi; ? nanuhunu ẹphe? ?To nwehedu onye vudo nù tẹ ya nmaa ngu ikpe ọbu?”

¹¹ Nwanyi asù iya: “Ẹ to nwehekwa; Nnajiufu.”

Jisọsu asù iya: “Ahaa! Yẹbedua ta anmakwa ngu phù ikpe. Tugbua lashia; ọbu; be emehakwa iphe dù ẹji ọdo.”

Jisọsu bú iphoro kẹ ndiphe

¹² Jisọsu ekfuru nù ẹphe ọdo wo: “Ọo yẹbedua bú iphoro kẹ ndiphe; iphe bú onye etso iya nù bẹ ta byadù bya eje ije l'ẹkpuru-ọchi; gbahaa iphoro bẹ a-nọ iya l'ẹhu.”

¹³ Ndu Fárisii asù iya: “Oghoo! Nta-a bẹ nggubedua atù ọnu onwongu. Iphe ono, iikfu ono te nwekwa ọphu bú ire-lanù.”

¹⁴ Jisọsu asù ẹphe: “Wawa; ya -atukpoonu m'ọo ọnu onwiya bẹ iphe ya ekfu bukotakwa ire-lanù; kẹle ya maru ẹke ya shi; makwaruphu ẹke ya ala. Ọbe unubedua ta madu ẹke ya shi; unu ta ama ẹke ya ala. ¹⁵ Unu ekpeje ikpe l'ọ bú

madzụ. Yẹbedua ta dukwa onye ya ekpe ikpe. ¹⁶ Tẹmanu; ọ -bụkpooru nū lẹ ya ekpe ikpe bẹ ikpe nk'iya bụkwa ikpe, dū maa. Ishi iya bụ l'ẹ tọ bụdu yẹbedua nwẹnkinyi iya ekpe ikpe ono. Ọ bụ Nna iya ono, bụ onye ziru iya tẹ ya bya ono bẹ bụ onye yẹ ya ekpe iya. ¹⁷ L'e dekwaru l'ẹkwo ekemu unu; sụ l'ụmadzu ẹbo -agbakpọ-wa ekebe bẹ iphe ono bụnuphu oswi-okfu. ¹⁸ Ya atụkwa ọnu onwiya; Nna iya ono, bụ iya ziru iya tẹ ya bya ono atụkwaphu iya phụ."

¹⁹ Ẹphe aji iya: "Nanụ Nna ngu ọbu?"

Jisọsu asụ ẹphe: "Unu ta makwa yẹbe Jisọsu; unu ta ama Nna iya. Ndege ọ -bụru l'unu maru yẹbedua; unu gega amakwaruphu Nna iya."

²⁰ Okfu ono bẹ Jisọsu nọ l'ẹke aakwakọbeje okpoga, a nuru Nchileke kfushia teke ọ nọ l'ime eze-ulo Nchileke ono ezi iphe; ọphu ọ dudu onye suru iya ẹka k'egude; okfu l'oge teke ee-gude iya te erudua.

Unu ta abyadu ẹke ya ala

²¹ Jisọsu asụ ẹphe ọdo: "Ya a-la; unu a-cho iya nta cho ya imo; unu ta a-cho-vu iya. Unu evuru iphe dū ẹji, unu meru l'ishi ẹge unu vu iya; nwushihu. Eke ọbu, ya ala ọbu bẹ unu ta hakwa ke abyabya."

²² Ya ndono; ndu Ju asụ: "Owaa, ọ suru: 'L'ẹke ya ala bẹ ẹphe ta sudu ke abyabya-a;' ?ọo-kabeje ọkfugbu onwiya tọ."

²³ Yọ sụ ẹphe: "Unubedua shi l'ẹke laru alị; ọbu lẹ yẹbedua shi l'imeli. Unubedua bụ ndu ke mgboko-a; obenu lẹ yẹbedua ta bụdu onye ke mgboko-a. ²⁴ Ya suru unu l'ọo ya meru iphe unu

e-vuru iphe dū eji, unu meru; unu evuru iya l'ishi ege unu vu iya; nwushihu; mbū yō būru ege ono bē unu a-nōduwaru l'iphe dū eji unu oḅu; nwushihu; a gūfulephu l'unu byaru bya ekweta l'ōo ya bū 'Onye ono, ya sūru lē ya bū ono.' ”

²⁵ Eḗhe aji iya: “?Bū onye b'ì bū?”

Yō sū eḗhe: “O bū iphe ono, ya shikpelephu lē mbūlembu kfutaru unu ono bē ya bū. ²⁶ O nweru igweligwe iphe ya e-kfu kfukuta unu; mēkwaphu igweligwe iphe ya e-kpe unu ikpe iya. Obe onye ono, ziru iya nū ono bē bū onye ire-lanū; tēmanu b'ō bū iphe ya nūtaru onye ono, ziru iya nū ono l'ōnu bē ya arajē arara tē ndiphe nūa.”

²⁷ Ndu ono ta ma l'ōo Nchileke, bū Nna bē ookfu ekfuturu. ²⁸ Jisōsu asū eḗhe: “Teke unu wolileruphu Abūbu-Ndiphe kpōpyabe l'oshi-osweru bē unu a-ma teke ono l'ōo ya bū 'Onye ono, ya sūru lē ya bū ono;' l'ō būlephu iphe Nna ziru iya bē ya anōduje ekfu. ²⁹ Tēmanu mē onye ono, ziru iya nū ono ta habūkwaa ya nkīnyi iya. O nōkwaa swiru iya; kē l'ō būlephu iphe dū Nna iya ono mma l'obu bē ya anōduje eme tekenteke.”

³⁰ Igweligwe ndu nūru teke Jisōsu ekfu okfu ono ekweta nk'iya.

Ohu lē amadu

³¹ Tō dū iya bū; Jisōsu asū ndu Ju ono, kwetaru nk'iya ono: “O -būru l'unu kwetaru l'emekpelephu iphe ya ekfu bē unu būakwa oḅpobe ndu etsoje ūzo iya. ³² Unu a-makwanūru

okpobe okfu ono; yò bụru okpobe okfu ono a-tòfu unu l'ègbu; mee t'unu ba abùhe ohu."

³³ Èphe asụ iya: "Mẹ èphe shikwa l'eri Ébirihamu; òphu ò bụdu l'o nweru èphe onye bụjeru ohu. ?Buhunu ole bụ kẹ l'aa-tò èphe l'ègbu; mee t'èphe ba bùhe ohu."

³⁴ Jisọsu asụ èphe: "Kamenu; tẹ ya karu unu: l'iphe bụ onye eme iphe dụ ẹji bẹ bụ ohu kẹ iphe dụ ẹji. ³⁵ Ohu te ebujeekwaruru l'ulo nnajiufu iya gbururu jeye. Ọ kwa nwa, a mụru amụmu l'ufu ebuje iya gbururu jeye. ³⁶ Ọo ya bụ; ọ - bụru lẹ Nwa ono bẹ mewaru t'unu ba bùhe ohu; bụnu iya bụ l'a tọwaru unu l'ègbu okpobe atoto.

³⁷ Ya makwaru-a l'unu shi l'eri Ébirihamu; ọle unu emelee t'unu gbua ya; okfu l'unu te kwedu tẹ okfu iya ree unu ire l'èhu. ³⁸ Iphe ya ekfu okfu iya bụ iphe ya gude-wa ẹnya iya phua l'èke Nna nọ. Iphe unubèdua eme abụru iphe unu nuru l'ọnu nna unu."

³⁹ Èphe asụ iya: "M'ọ kwa Ébirihamu bụ nna èphe."

Jisọsu asụ èphe: "Ndege unu bụ unwu Ébirihamu; mẹ unu emenu-a iphe Ébirihamu meru. ⁴⁰ Obenu lẹ nta-a bẹ unu achoro ẹge unu e-shi gbua ya; mbụ yẹbe onye bụ ire-lanụ, ya nuru Nchileke l'ọnu bẹ ya kfuru unu. Ẹ tọ bụkwa egbe iphe dụ ẹge ono bẹ Ébirihamu meru. ⁴¹ Ọ bụ iphe nna unu meru bẹ unu eme."

Èphe asụ iya: "Ẹ ta gbatakwa èphe l'okpara. M'ọ kwa Nna lanụ bẹ èphe nweru, bụ iya bụ Nchileke."

42 Yò sù ẹ̀phe: “Ndege ọ̀ bụ̀ Nchileke bụ̀ Nna unu; unu gage yeru yẹ̀be Jisọ̀su obu; kẹ̀ l'ọ̀ bụ̀ ẹ̀ke Nchileke nọ̀ bẹ̀ ya shi bya. Ya ta nọ̀nyakwaa bya egude ike k'onwiya bya. Ọ̀ kwa Nchileke ziru iya tẹ̀ ya bya. 43 ?Nanụ̀ ẹ̀ge e meru bẹ̀ iphe ya ekfu te edojedu unu ẹ̀nya. Iphe kparu iya nù bụ̀ l'unu te kwetadu l'unu a-nù okfu iya. 44 Unu bụ̀ ụ̀nwu Obutuswe. Yò bụ̀ru Obutuswe ono bụ̀ nna unu. Iphe dụ̀ unu mma l'obu bụ̀ t'unu mee iphe dụ̀ nna unu ono mma l'obu. O shikpolephu lẹ̀ mbùlembu bụ̀taru mgbugbu-madzù. Ẹ̀ka iya ta dúbua l'ire-lanù; okfu l'ome ire-lanù ta nọ̀du ya l'ẹ̀hu. Teke ọ̀ dzùru ẹ̀jo-ire bẹ̀ ookfulekwaphu iphe ruberu egbe onye ọ̀ bụ̀. Ishi iya abùru l'ọ̀ bụ̀ onye ẹ̀jo-ire. Yò bụ̀kwaru iya phù bụ̀ nna ẹ̀jo-ire l'onwiya. 45 Obenu lẹ̀ yẹ̀be Jisọ̀su ekfuje ire-lanù. Ọ̀o ya meru iphe unu te kwetadu nk'iya. 46 ?O nweru l'unu ha onye e-gbeshi; sù l'ọ̀waa bụ̀ iphe dụ̀ ẹ̀ji, ya mejeru ndọ̀-ọ̀? Teke bụ̀ l'ọ̀o ire-lanù bẹ̀ ya ekfu; ?bù ngunù kparu iphe unu te kwedu lẹ̀ nk'iya bụ̀ iya. 47 Onye bụ̀ Nchileke bụ̀ Nna iya anọ̀duje anù okfu Nchileke. Iphe kpataru unu ta anùje okfu Nchileke; bụ̀ l'unu ta bụ̀du ụ̀nwu Nchileke.”

Jisọ̀su yẹ̀le Ẹ̀birihamu

48 Ndu Ju ono asù Jisọ̀su: “?Ì rìru l'ọ̀ bụ̀ ẹ̀phe ekfuswe mẹ̀ ẹ̀phe -sù l'ì bụ̀ onye Samériya; ọ̀gvu eburu ngu l'ẹ̀hu?”

49 Jisọ̀su asù ẹ̀phe: “Ẹ̀ to nwekwa ọ̀gvu, bu iya l'ẹ̀hu. Ọ̀ kwa Nna iya bẹ̀ ya akwabẹ̀ ugvu; unubẹ̀dua ta akwabẹ̀ yẹ̀be Jisọ̀su ugvu; 50 l'ẹ̀-ba bụ̀ lẹ̀ ya achọ̀ t'a jaa ya ajaja. O nweru onye lanù

odo nkinyi iya, acho t'a jaa yebe Jisosu ajaja. O bu onye ono e-kpe ikpe. ⁵¹ Kamenu; te ya karu unu: iphe bu onye eme iphe ya ekfu; onye ono ta abyadu bya anwuhu anwuhu gbururu jeye.”

⁵² Ndu Ju asu iya: “Nta-a be ephe makporu l'ogvu bu ngu l'ehu l'oswiya. Ebirhamu nokpokwaaru nta; noo imo; meebe nwuhule. Ege ono b'og dukota iphe bu ndu nkfuchiru Nchileke. Nggubedua abya asu ephe: ‘L'iphe bu onye eme okfu ngu ta abyadu bya anwuhu anwuhu gbururu jeye le tutu yoyo.’ ⁵³ ?I bya aka nna ephe Ebirhamu ekuku, mekocharu nwuhu anwuhu too? Ndu nkfuchiru Nchileke anwushihukotakwaphu. ? Bu onye be iisukporu li bu?”

⁵⁴ Jisosu asu ephe: “O -buru l'oo te ya bya ajalaha onwiya ajaja me ajaja, ya aja onwiya te ge nwekwa iphe oo-ga buru. O bu Nna iya ono, unu suru l'oo Nchileke unu ono ajaje iya ajaja. ⁵⁵ Yebedua maru iya. Obenu l'unubedua ta amakwanu iya. Ndege o buru le ya ta madu iya; m'og buru ejo-ire be ya adzu l'og bu unubedua. Obenu le ya maru iya; l'emeje iphe o kfulu. ⁵⁶ Onye iche unu; mbu Ebirhamu be ehuru tsoru ena l'og gude enya iya phua mboku, yebe Jisosu a-bya le mgboko-a. O phuru iya; ehuru atsog ya ena.”

⁵⁷ Ndu Ju asu iya: “? Ege tii no-rudua ukporo afa ebo l'afa iri-wa; b'i gbe phuwanu Ebirhamu?”

⁵⁸ Jisosu asu ephe: “Kamenu; te ya karu unu: m'a byakwa bya amu Ebirhamu; ya

anọduhawa.”

⁵⁹ Ya ndono; ẹphe akpakọo mkpuma t'ẹphe tua ya. Yo domia onwiya; shi l'eze-ulo Nchileke ono lufu.

9

Nwoke, ishì shi l'ẹpho aphu ọzo

¹ Jisọsu ejekwaru ẹke ooje; bya aphua nwoke, shi ọtsu ishì l'ẹpho nne iya. ² Ndu etsoje ọzo iya aji iya: “?Bụ onye ole meru iphe dụ ẹji: ?bụ nwoke meru iphe dụ ẹji; t'ọ bụ ndu mụru iya nù, kparu iphe a bya amụ iya; yọ tsuwa ishì?”

³ Jisọsu asụ ẹphe: “L'ẹ tọ bukwa l'ọo lẹ nwoke-a meru iphe dụ ẹji; t'ọ bụ l'ọo ndu mụru iya nù kparu iya ọotsu ishì. Iphe kparu iya nù bụ t'e gbe shi lẹ ishì ono, ọotsu ono; phụ ẹge ike Nchileke reberu ire l'ẹhu iya. ⁴ Ayi jefutaje ozi kẹ onye ono, bụ iya ziru yẹbe Jisọsu ono teke iphoro dukwadu. L'enyashi abyaakwa; teke ẹ to nwedu onye hakwadu k'oje ozi. ⁵ Lẹ nta-a ya nọkwadua lẹ mgboko-a bẹ ya bukwa iphoro kẹ ndu mgboko-a.”

⁶ Yo kfutsua ẹge ono; bya agbushi onu-mini l'alì; bya egude onu-mini ono gwotota nwiphe ẹpototo tee nwoke ono l'ẹnya; ⁷ sù iya: “Tugbua je aswaa ifu ngu l'okpuru Sayilówamu.” Iphe Sayilówamu bụ bụ “Onye e ziru”. Tọ dụ iya bụ; nwoke ono atugbua jeshia je aswaa ifu l'okpuru ono; latashia azu; l'aphuwa ọzo.

⁸ Ndu obutobu ephe; me ndu shi aphuje iya l'ẹke ọoro arọ ajilaha; sụ: “?Tọ budunu-a nwoke-a, shi anọduje arọ arọ-ọ ndọ-ọ?”

⁹ Ndu ahara sụ l'ọ kwa iya phụ. Ndu asụ: “Wawa; l'ẹ tọ bukwa iya; l'ọ kwa onye yeru iya nu.”

Nwoke ono asụ l'ọ kwa-a yebedua.

¹⁰ Ephe aji iya ẹge e meru b'ọ phulahaaru ọzo?

¹¹ Yọ sụ ephe: “L'ọ kwa nwoke obu, eeku Jisọsu be gwọtataru epoto tee ya l'ẹnya phe ẹbo; wo iya: ‘Te ya tugbua je aswaa ifu l'okpuru Sayilówamu.’ Ya ndono; ya atugbua je aswaa ifu; watawaphu ophu ọzo.”

¹² Ephe aji iya ẹke Jisọsu obu nọ.

Yọ sụ ephe le ya ta makwa.

Ndu Fárisii aji nwoke ịshì ono aji

¹³ Ephe eduta nwoke ono, shi atsụ ịshì ono dukfuta ndu Fárisii. ¹⁴ Mbọku ono, Jisọsu meto-
taru epoto tee nwoke ono l'ẹnya; yọ phulaha
ọzo ono bu mbọku ọtu-ume. ¹⁵ Ndu Fárisii abya
ajikwa iya ọdo ẹge e shikpooru b'ọ phuderu ọzo.
Yọ sụ ephe: “L'o teru iya epoto l'ẹnya phe ẹbo;
ya eje aswaa ifu; wata ophu ọzo.”

¹⁶ Ndu Fárisii ahara; sụ: “Le nwoke ono te
shikwa l'ẹka Nchileke. Odumeka; ?nanu ẹge e
meru t'o dobeje nsọ, nọ le mbọku ọtu-ume.”

Ndu ophu asụ: “Iyèè! ?Nanukpoo ẹge
onye eme iphe du eji e-me emekota egbe iphe-
ophulanya, dugbaa ẹge ono?” Olu ephe agbaa
iche iche; ephe ekee onwephe ẹbo.

17 A nonyakwaa; ndu Fárisii abya aji nwoke ono odo; su iya: “Yeedu onu. ?Nanu iphe jiri le ke nwoke ono; keshinu o mewaru ngu; nggu aphu uzo?”

Yo su ephe: “L’o bu onye nkfuchiru Nchileke b’o bu.”

18 Ndu Ju ono te kwe le nwoke ono shi atsu ishi; e mewa iya; yo wata ophu uzo nta-a. A nonyaa; ephe eje ekua ndu muru nwoke ono, e meru: yo phulahaa uzo ono; ji ephe: 19 “?Bu onye owaa bu nwatibe unu obu, unu shi su l’a bya mu; yoo tsuwa ishi-a? ?Nanu ege e meru b’o bya aphulahaa uzo nta-a?”

20 Ndu muru nwoke ono asu: “L’ephe makwaru-a l’onye owaa bu nwatibe ephe; makwaru-a l’o shi otsu ishi l’ephe nne iya.

21 Obenu l’ege e shiru; yo bya aphude uzo nta-a be ephe ta makwa; ophu to bukwanu l’ephe gbe maru onye obu, meru to wata ophu uzo obu. Unu jikwaa ya; l’e to buhekwa nwata. Unu ji iya; yebedua e-kfuwaru l’onu iya.” 22 Iphe, meru iphe ndu muru nwoke ono gude kfua ege ono bu l’ephe atsu ndu Ju egvu; okfu le ndu Ju kfuwaru iya kepyaa ya aku l’o -nweru onye gude onu kfua l’edzudzu oha l’o Jisusu bu Kurayisutu obu; ephe ebufu onye obu t’e b’o batajehi l’ulo-ndzuko ephe. 23 O bu iya meru iphe ndu muru nwoke ono suru: “T’ephe jikwaa ya; l’e to buhekwa nwata nshii.”

24 To du iya bu; ephe abyakwa bya eku nwoke ono, shi atsu ishi ono k’ugbo ebo; su iya: “Kwabehi

Nchileke nkinyi iya ugvu; nggu ekfuaru ephe irelanu; l'ephebedua l'onwephe marua le nwoke ono bu ejo madzu."

²⁵ Yo su ephe: "O -buru le nwoke ono bu ejo madzu be ya ta makwa. Obenu l'iphe lanu, ya ka ogude eka bu le ya shi atsu ishi; ole nta-a be ya aphuwa uzo."

²⁶ Ephe aji iya: "?Nanu ege o muru nggu l'iya? ?Nanu ege o meru ngu, meru; nggu awata ophu uzo?"

²⁷ Yo su ephe: "L'o kwa-a iphe lanu-wa, ya kfuhawaru unu; unu ta ngaru iya nchi-wa. ?Bu ngunu kparu iphe unu eme t'unu nufua ya odo? ?To du unu t'unu buru ndu etsoje uzo iya to?"

²⁸ Ephe awupyabe iya iphu; wo iya: "Bukwaru onye etsoje uzo iya nggubedua. Ephebedua kwa uzo ke Mosisu be ephe etso. ²⁹ L'oo Mosisu be ephe maru, Nchileke kfuru okfu nu; obenu le nwoke owaa be ephe ta makwa eke o shi."

³⁰ Nwoke ono, shi atsu ishi ono ebua; ji ephe: "?Yo buru ngunu? Owaa dukwa iya biribiri! Unu ta madu eke o shi; ole o mekwaru iya; ya aphu uzo. ³¹ Iphe doru enya bu le Nchileke ta angajeduru ndu eme iphe du eji nchi. Obenu l'onye abaru Nchileke eja; l'eme uche-obu iya; be ongajeru nchi. ³² Le keshinu mgboko duberu b'e to dubukwaa onye nujeru l'o nweru onye meru onye a bya bya amu; yoo tsuwa ishi; yo wata ophu uzo. ³³ Ndege nwoke-a te eshiru Nchileke l'eka m'e to dukwa iphe o gega du ike ememe."

³⁴ Æphe avuáru iya pyii; wo iya: “?Iime t'i zia Æphe ngunu; lẹ nggube onye ngupyaiberu ome iphe dụ eji l'era?” Æphe achifu iya.

Otso ishì kẹ ndu Fárisii

³⁵ Jisọsu anua l'Æphe chifuwaru nwoke ono; bya eje achọ-vu iya; jì iya: “?I kweru kẹ Abubu-Ndiphe?”

³⁶ Nwoke ono asu Jisọsu: “?Bụ onye bụ Abubu-Ndiphe? Kanuru iya ẹya; k'ọphu ya e-kweta nk'iya!”

³⁷ Jisọsu asu iya: “I gudeekwa ẹnya ngu phua ya; e bebekpoonu; yọ buru iya ekfu anu ngu nta-a.”

³⁸ Nwoke ono asu iya: “Owoo! Nnajiufu; ya kwetaakwaru;” bya ebua ifu l'alì; baaru iya ẹja.

³⁹ Jisọsu asu iya: “Iphe, meru iphe ya byaru lẹ mgboko bụ tẹ ya kpee ikpe; k'ọphu ndu atsu ishì a-wata ọphu ọzo; ndu ọphu aphụ ọzo awata ọtsu ishì.”

⁴⁰ Ndu Fárisii, haru nonyabe iya nụ; anukota okfu ono; bya aji iya: “?Iikfu l'Æphebedua atsufukwaaphu ishì tọo ngunu?”

⁴¹ Jisọsu asu Æphe: “Ndege unu atsu ishì m'ẹ tọ dukwa iphe dụ eji, gẹga nọ unu l'ẹhu. Obenu lẹ keshinu unu suru l'unu aphụ ọzo bẹ unu vukwaphu iphe dụ eji unu l'ishì ẹge unu vu iya.”

10

Onye eche aturu

¹ Jisọsu asu Æphe: “Kamenu; tẹ ya karu unu: onye ẹ-te shidu l'ọnu ọzo bahu l'ọdu-aturu; onye ono -shia ibyiya ọdo nyiba iya enyiya;

kamenu onye ono bu onye iphura; buru onye ana nfu. ² Obenu onye shiru onu uto bahu l'eke, aachibaje aturu; onye ono bu onye eche aturu ono. ³ Oo onye ono be onye eche eke ono, aachibaje aturu ono aguhajeru uto; buru onye eche aturu ono be aturu ono anuje olu iya. Ookuje aturu nk'iya epha l'ehu l'ehu; chita iya; l'eduzi iya uto. ⁴ Teke o chifutabebeleruphu aturu nk'iya; yo vuturu iya uto; aturu ono l'o ha awu etso iya; ke l'o maru olu iya. ⁵ E too kwekwa etso onye odo. O -phua onye odo; yo gbe agbaru iya oso; okfu l'e to madu olu ndu shi uswe."

⁶ Ono aburu etu; Jisosu anmaaru iya epe. Obenu l'e to dodu epe enya; mbu iphe ookfu.

Jisosu; onye obu-oma, eche aturu

⁷ To du iya bu; Jisosu asu epe odo: "Kamenu; te ya karu unu: l'oo yebedua bu onu-uto eke, aachibaje aturu. ⁸ Iphe bu ndu vu iya uto bya bukota ndu iphura; buru ndu abali-d'egvu. Obenu l'aturu ono ta ngaduru epe nchi." ⁹ Oo yebedua bu onu-uto ono. Onye shiru iya bahu be aa-dzofutakwa. Onye ono e-shi iya bata; shikwa iya phu lufu; phua eke oo-ta nri ege aturu aphuje. ¹⁰ Iphe onye iphura abyaje bu te ya zita iphe; gbushia egbushi; me te ya laa iphe l'iyi. Obenu l'iphe yebedua byadoru bu k'ophu aturu ono e-nweru ndu; nwee ya nweru k'etsutsu iya.

¹¹ "Oo yebedua bu onye obu-oma obu, eche aturu obu. Onye obu-oma eche aturu egudeje ke aturu iya ono tua ishi ndu iya. ¹² Onye ophu e butaru ebuta apajeru aturu ono haa; gbalaa teke

o phuru eke agụ abya; okfu l'ẹ tọ bụdu iya bụ onye eche aturu ono; tọ bụ iya nwe iya. Agụ ono -ruta; yọ abya akfụpyabe aturu ono; chikashia ya. ¹³ Onye ono, e butaru ebuta ono agbalaje; okfu l'ọ bụlephu ebuta b'e butaru iya. Ẹ tọ kpadu ishi aturu ono.” ¹⁴ “Ọo yẹbedua bụ onye obu-oma ono, eche aturu ono. Ya maru ndu ophu bụ nk'iya; ndu ophu bụ nk'iya amaru iya. ¹⁵ Ọ kwaphu ẹge ono bẹ Nna iya maru iya; yẹbedua amaru Nna iya. Ya egudeje kẹ aturu iya ono tụa ishi ndzụ iya. ¹⁶ Ya nwekwaruphu aturu ọdo, ẹ-te tsodu ndu ọwaa. Ya jefutajekwa je achitafua ya; yọ tuko anụ olu iya. Ọo ya bụ; yọ tuko nmagbabe bụru ikpo aturu lanụ; nweru onye lanụ, a-nọdu eche iya nụ.

¹⁷ “Iphe meru iphe Nna iya yeru iya obu bụ okfu lẹ ya turu ishi ndzụ iya; k'ophu ya a-nataphu ndzụ iya obu azụ ọdo. ¹⁸ Ẹ to nwekwa onye nafuru iya ẹya. Ọ kwa yẹbedua chiru obu iya; tụa ishi ndzụ iya obu. Ọo yẹbedua b'ọ nọ l'ẹka tẹ ya tụa ya; bụkwaru iya phụ b'ọ nọ l'ẹka tẹ ya nataphu iya azụ ọdo. O bụ iphe ono bẹ Nna iya ziru iya tẹ ya mee.”

¹⁹ Ndu Ju egudekwaphu okfu ono, Jisosu kfulu ono kejaa onwephe ẹbo. ²⁰ Igweligwe ẹphe asụ: “L'ọ kwa ọgvu bu iya l'ẹhu. L'ifu bọhukwaru iya. ?Bụ ngunu meru iphe unu ngaberu nchi l'iphe ono, ookfu ono?”

²¹ Ndu ophu asụ: “L'okfu ọwaa, o kfushi-wa ta bụkwa okfu onye ọgvu bu l'ẹhu. ?Unu phujeru eke ọgvu duru ike mee onye atsụ ishi; t'ọ wata ophu ụzo ọdo?”

Ndu Ju ajika Jisosu

²² Yo be l'oge, eemeje eswe-iphe lẹ Jerúsalemu; bu iya bu eswe-iphe, e gude anyata teke e megeru eze-ulo Nchileke; goru iya ye Nchileke l'eka. Teke ono bu oge oyi atsuje nshinu. ²³ Yo buru l'oge winta; Jisosu l'akpappe l'eze-ulo Nchileke; l'eka iya ke Onu-oguzo Sólomonu. ²⁴ To du iya bu; ndu Ju abya adọ-pee ya mgburumgburu; ji iya: “?Bukpohunua a no-beru inobe agha be ii-me t'obu be ekoheru ephe ekoru? Kfunuru ephe hoo-haa: ?Bu nggu bu Kuráyisutu obu to?”

²⁵ Jisosu asu ephe: “Ya kfuhaakwaru iya unu; obe unu te kwetadu. Iphe bu ozi ono, ya eje ono, bu ozi ono, Nna ziru iya te ya jee ono bukotakwa iphe agbaru iya ekebe. ²⁶ Obenu l'unu te kwetadu; okfu l'unu ta ayidu le ndu ophu bu aturu ke yeba Jisosu. ²⁷ Aturu nk'iya anoduje anu olu iya. Ya maru iya; yo noduje awu etso iya. ²⁸ Ya anuje iya ndzu gbururu jeye; to nwe l'o laa l'iyi; to du onye ha ke t'o nafu iya eya l'eka. ²⁹ Nna iya ono, bu iya woru iya ye iya l'eka ono be kakota iphemiphe obule nshinu; ophu 'o dudu onye a-du ike nafu iya Nna iya l'eka. ³⁰ Yebedua yele Nna iya bu nanu.”

³¹ Ya ndono; ndu Ju akpakokwaa mkpuma k'ugbo ebo t'ephe tugbua ya. ³² Jisosu asu ephe: “Ya koshiakwaru unu igweligwe ozi, du mma, shi iya l'eka. ?Bukpohunua ole l'iphe ono, ya meshiru ono be unu e-gude tugbu iya le mkpuma?”

³³ Ndu Ju asu iya: “E to kwa k'ozi, du mma, i jeru be ephe eme t'ephe tugbua ngu le mkpuma.

Iphe meru iphe ephe eme t'ephe tugbua ngu lẹ mkpuma kwa l'iikfubyishi ep̄ha Nchileke; l'ẹke ọ bụ nggube madzụ mmanu bẹ wotaru onwongu mebe Nchileke."

³⁴ Jisọsu asụ ep̄he: "T'e dedu iya edede l'ekwo ekemu lẹ Nchileke sụru: 'L'unu bụtsua 'nchí l'ẹhu l'ẹhu.' ³⁵ Ayi makwaru l'iphe ekwo okfu Nchileke kfuru te enwedu echikpo. Ọ -bụru lẹ Nchileke kuru ndu ono, o yeru okfu iya l'eka ono 'nchí l'ẹhu l'ẹhu; ³⁶ ?o meru imagha bẹ unu sụru l'ọo ekfurushi bẹ ya ekfurushi ep̄ha Nchileke; okfu lẹ ya sụru: 'L'ọo yẹbedua bụ Nwatibe Nchileke.' Mbụ; ọ kwa Nchileke ono fọtaru iya; zi iya tẹ ya bya lẹ mgboko. ³⁷ Ọ -bụru l'iphe-a, ya emegbaa-wa te shidu l'eka Nna iya; unu be kwetakpohekwa nk'ia. ³⁸ Obenu lẹ teke ọ bụkwanu l'ọ bụ iphe shi l'eka Nna iya bẹ ya emegbaa-wa; unu kwetakpoonu l'iphemiphe ọbule ono, ya emegbaa ono shia l'eka Nna iya; m'o -ruhuru; unu 'ekwetakpodua nụ kẹ yẹbe Jisọsu. Unu -kweta; ọo ya bụ; yo doo unu ẹnya: unu amaru lẹ Nna nọ iya l'ime; yẹbedua anọdu Nna l'ime."

³⁹ Ep̄he awụ-lihukwa ọdo t'ephe kpachia ya l'ẹke ono; yọ nyifu ep̄he l'eka.

⁴⁰ Yọ tugbukwaa ọdo je adaghaa Jódanu; lufu azụ iya ọphu; rua ẹke ono, Jónu shi anọduje emeshi baputizimu l'odungu ono; nọdu l'ẹke ono. ⁴¹ A dọ l'igwe wụ-kfuta iya. Ep̄he ekfutsua: "Lẹ Jónu te mekwa iphe dọ biribiri; ọbu l'iphe bụ iphe o kfuru l'ẹhu nwoke-a bụkotakwa oswi-okfu." ⁴² A dọ l'igwe kweta nk'ia l'ẹke ono.

11

Anwuhu Lázarosu

¹ O nweru nwoke lanu, aza Lázarosu, bu onye Bétani; ehu ta du iya mma. Bétani bu iya bu mkpukpu, Méri yele nwunne iya ke nwanyi, bu Máta bu. ² Méri owaa bu iya bu nwanyi ono, wotajeru manu-mbeleke, eshi kwekwekwe bya etee Nnajiufu, bu Jisosu l'okpa labu; gude egbushi fucha ya eya ono. O bu nwunne iya ke nwoke, bu Lázarosu; be iphe eme obu. ³ Ya ndono; unwunne iya ndu k'unwanyi ono ezia ozi t'e je ekfuru Jisosu l'onya iya-a, o yeru obu-wa be ehu ta adukwa mma.

⁴ Jisosu anule iya phu; su: "L'ehu owaa be yele ishi Lázarosu ta ayikwa. L'iphe meru iphe oome kwa k'ophu ee-gude iya kwabe Nchileke ugvu; shikwa iya phu jaa Nwatibe Nchileke ono ajaja."

⁵ Jisosu yeru Máta; me nwunne iya ke nwanyi; me Lázarosu obu nshinu. ⁶ Ya ndono; Jisosu anutsulephu l'ome-l'ehu guderu Lázarosu; yo kpo ukfu; nofua abali ebo l'eke ono, o no ono. ⁷ E metsua; yo su ndu etsoje uzo iya: "Unu gbeshi t'ephe la azu le Judiya."

⁸ Ndu etsoje uzo iya asu iya: "M'o buwokwaa be ndu Ju shi ese t'ephe gude mkpuma tugbua ngu; ?bu iya b'i suru le ii-la azu l'eke ono odo?"

⁹ Jisosu asu ephe: "?To budunua awa iri l'ebo be no l'eswe ujiku lanu? Iphe bu onye eje ije l'eswe ta akpakotajekwa iphe daa; ke l'onye ono gude iphoro ke mgboko aphu uzo. ¹⁰ Obenu l'o -buru l'enyashi be madzu eje ije be onye obu akpakotaje iphe daa; okfu le to nwedu iphoro,

nọ iya l'ẹhu.” ¹¹ Yo kfuebelephu ẹge ono; wo ẹphe: “Ọnya ẹphe; mbụ Lázarusu bẹ mgbẹnya tsụakwaru; ọle ya e-jewa tẹ ya je etee ya lẹ mgbẹnya ono.”

¹² Ndu etsoje ọzo iya asụ iya: “Nnajiufu; ọ -buru l'ọo mgbẹnya bẹ ooku b'ọ buakwa iya akorohu teke o tehuru.” ¹³ Ẹphe gbe tubesu l'ọo mgbẹnya bẹ ookfu okfu iya. Obenu l'iphe Jisọsu ekfu teke ono bụ l'ọ nwuhuwaru. ¹⁴ Ya ndono; Jisọsu abya ekfujaru iya ẹphe ekfuja: “Lẹ Lázarusu nwuhwakwaru. ¹⁵ L'ọ kwa l'okfu ẹhu unu b'ọ gude ẹhu atso iya ẹna; lẹ ya ta nọdu l'ẹke ono. Ọ bụ iphe ono e-me t'unu kweta nk'iya. Unu tughua t'ẹphe jekfu iya.”

¹⁶ Tómosu, bụ onye eekuje “Ejima” asụ ndu ẹphe l'iya tuko etso ọzo Jisọsu: “T'ẹphe tsoru Nnajiufu je; k'ọphu ẹphe l'iya a-nwuhukota l'ẹka lanu.”

Jisọsu l'onwiya bụ oteta-l'ọnwu; buru ndzu

¹⁷ Tọ dụ iya bụ; Jisọsu abyaruta bya aphua lẹ Lázarusu gbe nọwanu abali ẹno l'ime ili. ¹⁸ Bétani bẹ nọnyabekwaa Jerúsalemu ntse. Ọ dulephu iphe ha l'ọ bụ manyiru ẹbo; m'e -shi Jerúsalemu. ¹⁹ Ọo ya meru iphe ndu Ju dụ igweligwe wuru bya ọkporu Mátá yele Méri ifu kẹ nwunne ẹphe ono, nwuhuru nụ ono.

²⁰ Mátá anulephu lẹ Jisọsu abya; gbakfube iya. Méri yẹbedua adugaruru anodu l'ulo. ²¹ Mátá abya asụ Jisọsu: “Nnajiufu; ndege ị nọ l'ẹke-a; mẹ nwunne ayi nwoke-a ta ga nwuhukwa. ²² Ọle jeyekwa m'ọo nta-a bẹ ya makwarua l'ẹ to nwedu

iphe ì sùru Nchileke t'o meeru ngu, ẹ to mederu ngu.”

²³ Jisọsu asù iya: “Lẹ nwunne ngu kẹ nwoke e-tetakwaa nọdu ndzụ.”

²⁴ Mátá asù iya: “Ya makwarua l'oo-teta ọdo nọdu ndzụ teke iphe bụ madzụ kpmukpamu e-shi l'ọnwu tetakota nọdu ndzụ lẹ mbọku ikperazu.”

²⁵ Jisọsu asù iya: “Ọ kwa yẹbedua, bụ Jisọsu bụ onye emeje ndu nwuhuru anwuhu; ẹphe eshi l'ọnwu teta; ya anụ ẹphe ndzụ. Iphe bụ onye woru onwiya ye iya l'ẹka a-nọdu ndzụ; m'o - ruhuru; onye ọbu nwuhu anwuhu. ²⁶ Iphe, bụ onye nọ ndzụ; wowaru onwiya ye iya l'ẹka te nwekwa l'ọ nwuhu anwuhu gbururu jeye. I kwetaru l'okfu iya ono; tẹ ti kwetadu?”

²⁷ Mátá asù iya: “Iyee! Nnajiufu; ya kwetakwaru-a l'ọ bụ nggu bụ Kuráýisutu ọbu, bụ Nwatibe Nchileke ono, bụ iya bụ onye ọbu, a-bya lẹ mgboko-a.”

Enya-mini agbakahu

Jisọsu l'anya

²⁸ Mátá ekfutsulephu ẹge ono; tųgbua je ekuchi nwunne iya; mbụ Méri ekuchi; tọo nwehu sù iya: “O-zi-iphe nọkwa l'ẹke-a; l'ookukwa ngu oku.” ²⁹ Méri anule iya phụ; kwolihuwaphu jekfushia Jisọsu. ³⁰ Teke ono bẹ Jisọsu ta batakwaa l'ime mkpukpu ono. Ọ bụkwadua l'ẹke ono, Mátá jekfuru iya ono b'ọ nọ. ³¹ Ndu Ju ono, ẹphe lẹ Méri nọ l'ụlo; ẹphe ayọru iya kẹ nwunne iya ono aphulephu ẹge o zilihuru lufushia etezi; wụ-lihu tsoru iya; l'ẹke

ẹphe tubesu ẹ oojewa l'ili; tẹ ya je anọdu l'ẹke ono raa ẹkwa.

³² Ya ndono; Méri abyaruta ẹke Jisọsu nọ. Aphụphu, o phụ Jisọsu; dawa iya phụ l'iku ọkpa; sụ iya: “Nnajiufu; ndẹge ị nọhawa l'ẹke-a; mẹ nwunne iya kẹ nwoke-a ta ga nwuhukwa.”

³³ Jisọsu aphụlephu Méri ẹke ọora ẹkwa; mẹ ndu Ju ono, tso iya nụ ono ẹke ẹphe tükokwaruphu ara ẹkwa; yo rua ya l'ẹhu; mbụ kfubekpoo ọswa rua ya l'ime meji. ³⁴ Yọ jì ẹphe: “?Bụ awe bẹ unu liru iya?”

Ẹphe asụ iya: “Nnajiufu; byanụ bya aphụ iya.”

³⁵ Ẹnya-mini agbakahụwaphu Jisọsu l'ẹnya.

³⁶ Ya ndono; ndu Ju asụ: “Nshọo! Unu lekpoduanu ẹge o yeberu Lázarọsu obu.”

³⁷ Yo nweru ndu ọphu haru; sụ: “?Bụ iya bụ ẹ nwoke-wa, bụ iya meru onye ishi; yọ phulahaa ọzo-wa ta ge emedunua Lázarọsu t'ẹ b'ọ nwuhushi tọ?”

Lázarọsu tetaru; nọdu ndụ

³⁸ Yo rua Jisọsu l'ẹhu ọdo; yọ tųgbua jeshia l'ili l'ẹke ono, e liru Lázarọsu ono. Ili ono bẹ bụ ọgba b'e gude eze mkpuma bechia ọnu iya. ³⁹ Jisọsu asụ ẹphe: “T'ẹphe nwufu-eze mkpuma ono.”

Ya ndono; Mátá, bụ nwunne nwoke ono, nwuhuru anwuhu ono asụ iya: “Nnajiufu; mẹ ọo-nọdukwa eshiwa nshi. Ntanụ kweekwa iya abalị ẹnọ k'ọphu e liru iya.”

⁴⁰ Jisọsu asụ iya: “?Ya ta sụhadunu ngu-a l'i-kweta b'ii-gude ẹnya ngu phụ ẹge Nchileke e-gude koshi ẹge ya dụ-be biribiri.” ⁴¹ Tọ dụ

iya bú; ephe abya enwufu mkpuma ono; Jisòsu abya apalia enya imeli; sù: “Nna; ya ekele ngu ekele; okfu l’ì nùwaru olu iya!” ⁴² Ya makwarù l’è to nwedu teke è tìi nùjedu olu iya. Obenu l’ò bú ndu-a, vudotsua l’èke-a bè ya gude okfu èhu ephe ekfu okfu-a; k’òphu ephe e-kweta l’ò nggu ziru iya tẹ ya bya.” ⁴³ Yo kfuebelephu ège ono; bya arashia ya ike; sù: “Lázàròsu; lùfuta!” ⁴⁴ Nwoke ono, nwùhuru anwùhu ono alùfuta yẹle mbacha, e gude kegbabetsua ya èka m’òkpa; òwaa èkwa-odzu, e gude phuchia ya ifu. Jisòsu asù ephe: “Unu tòshia ya iphe ono; haa ya t’ò tùgbua.”

Idzu ishi Jisòsu

(Mát 26:1-5; Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)

⁴⁵ Igweligwe ndu Ju ono, ephe lẹ Méri yì ono aphù iphe ono, Jisòsu meru ono; kweta nk’iya. ⁴⁶ Obenu l’ò nweru ndu òphu haru jekfube ndu Fàrisii je akòoru ephe iphe Jisòsu meru. ⁴⁷ Ya ndono; ndu ishi ndu achijeru Nchileke èja; mẹ ndu Fàrisii akpòkoo ndu ògbo ikpe, etsoje ephe ekpe ikpe; sù ephe: “?Bù ngunu bè ephe e-mekpoo? Lẹ nwoke-wa emekwa igweligwe iphe-òphulenyà. ⁴⁸ Ephe -haa ya t’ò meru iya tùgbua bè iphe bú madzù phuu a-tùkokwa kweta nk’iya; ndu Rómu abya atùko eze-ùlo ephe-wa tsupyashia; lù mba ephe-wa kpamu.”

⁴⁹ Obenu l’onye lanù l’ephe, ephe iya bú Káyafasu, bú iya bú eze onye ishi ndu achijeru Nchileke èja k’afa onanu sùru ephe: “Lẹ tọ nwekwa iphe unu maru lẹ phuu. ⁵⁰ ?Unu ta

madu l'ọ ka mma t'onye lanu nwu-chiaru ọha; karia tẹ ndu ali-a l'ẹphe ha buru kpurupyata?"

⁵¹ Okfu ono bukwa iya-a b'o shi onu bu l'oswiya; obu l'ẹ tọ kwa iya gude ike k'onwiya kfu ya. Obenu lẹ keshinu ọphu ọ bu iya bu eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja k'afa onanu b'ọ phuru lẹ Jisosu e-mekochaa nwu-chiaru ọha onwu. ⁵² E tọ bulekwa mba ono nwenkinyi be ọo-nwu-chiru. O kwaphu ẹge ono; be ọo-chikobe unwu Nchileke ono, gbakashihuru; dzuru mgboko ono; t'ẹphe buru nanu.

⁵³ Dube mboku ono kwaseru; ndu Ju eshibekpelephu idzu ẹge ee-shi kpaphua Jisosu.

⁵⁴ Tọ du iya bu; Jisosu akpabuhu l'edzudu ọha ẹke ndu Ju nọ. Yo shi l'ẹke ono tugbua jeshia ali obu, nonyabe echi-egu; je abahu lẹ mkpukpu, eekuje Ifuremu. Yọ laa ẹke ono je anodu yele ndu etsoje ọzo iya.

⁵⁵ Teke ono be Aji Esweta ndu Ju tuwaru l'ukfu. Igweligwe ndu shigbaa l'ali ndu Ju atuko jeshia Jerusalemu t'ẹphe je emeodu nsọ ke ọsafu onwonye mmerushi; temanu a bahude l'aji ono. ⁵⁶ Ẹphe atuko l'elephe enya Jisosu. Ẹphe edzukoo l'eze-ulo Nchileke; l'ajitsua ibe ẹphe: "?Ege ẹphebedua arikpoo ya? Mbu; ? ọo-bya l'aji-a tọ?" ⁵⁷ Ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; me ndu Farisii ekfuhawa iya kepyia ya aku: "L'o -nweru onye maru ẹke ọ nọ; t'onye obu bya agbaaru ẹphe ama t'ẹphe je egude iya."

12

Aakwabe Jisosu ugu

*lẹ Bétani**(Mát 26:6-13; Mak 14:3-9)*

¹ Yo wudu-waa abali ishingu t'e kpuba lẹ Aji Esweta ono; Jisọsu ejeshia Bétani. Bétani bu mkpukpu, Lázarọsu bu; bu iya bu nwoke ono, o mejeru; yo shi l'onwu teta nọdu ndzu ono.

² Jisọsu erua ẹke ono; ẹphe eshiaru iya ite ẹbyee. Yọ buru Mátá bẹ bu onye ọphu akwashị nri; Lázarọsu yẹbedua etsoru lẹ ndu ẹphe lẹ Jisọsu tukuroru eri nri ono. ³ Ya ndono; Méri egbeshi je ewota akpamu ọbu, ọ nọ mbu manụ-mbeleke, e gude nado, guru egugu mee. Manụ ono bẹ aazu l'oke aswa. Yo wota iya bya etee Jisọsu l'ọkpa; gude ẹgbushi, nọ iya l'ishi efucha iya ẹya. Mkpọ manụ ono atuko ọlo ono gvua kfurukfuru.

⁴ Tọ du iya bu; Júdasu Isukáriyotu, bu onye lanu lẹ ndu etsoje ọzo iya, bu iya bu onye ọbu, e-mekochaa deru iya ye ọbu; atufulephu onu; su: ⁵ “?Bunua ngunu meru iphe ẹ te redu ẹgiri manụ-a erere; reta iya ukporo pongu lẹ pongu iri; woru okpoga iya keeru ndu ukpa?” ⁶ Iphe meru iphe o kfuru iya kwa l'ọ bu onye iphura. Ọ bu iya egudeje ẹda, ẹphe eyeje okpoga. Yoo yeje ẹka l'ẹda ono gbeta iya iphe.

⁷ Jisọsu asu iya: “Sefu nwanyi-a onu l'ehu. Haa ya t'ọ kwakọbe iphe o gude ngaberu mboku, eeli yẹbe Jisọsu. ⁸ Ndu ukpa bẹ unu l'ẹphe nọ tekenteke. Obenu lẹ yẹbedua bẹ unu l'iya ta anọdu tekenteke.”

Idzu kẹ t'e gbua Lázarọsu

⁹ Yo be teke igweligwe ndu Ju nuru lẹ Jisọsu nọwa lẹ Bétani; ẹphe awuru jeshia ẹke ono. Ẹ

tọ bulekwa k'ẹhu Jisọsu bẹ ẹphe gude je kpụ. Ẹphe jekwaruphu ọp̄hu Lázarọsu, bụ iya bụ onye ono, Jisọsu meru: yo shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ ono. ¹⁰ Ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja achia idzu l'ẹphe e-gbukwaphu Lázarọsu. ¹¹ Ishi iya aburu l'ọ bụ okfu ẹhu iya bẹ igweligwe ndu Ju anashihu ndu ishi ẹphe; agbakashihu ejegbaa okweta kẹ Jisọsu.

Jisọsu abahu Jerúsalemu

(Mát 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² Yo be echile iya; igweligwe ndu ono, byaru ọgba Aji Esweta ono anua lẹ Jisọsu abya Jerúsalemu. ¹³ Ẹphe achitagbaa ẹkwo-igu; wụlihu bya iya ndzuta; l'atụ okokooko asuje: “Ajaja bụ kẹ Nchileke-o! Onye a gọru ọnu-ọma nụ b'ọ bụ; mbụ onye ono, Nnajiufu, bụ Nchileke ziru t'ọ bya ono. Tẹ Nchileke gọru ọnu-ọma nụ Eze ndu Ízurelu!”

¹⁴ Ya ndono; Jisọsu abya aphua nwa nkakfụ-igara bya adugaru l'eli iya; bụ iya bụ ẹge e deru iya l'ekwo okfu Nchileke; sụ:

¹⁵ “Unubẹ ndu Záyọnu; unu ba atsushi egvu; lẹ nta-a bẹ eze unu dugaru l'eli nwa nkakfụ-igara abya.”*

¹⁶ Iphe ono adukota ndu etsoje ụzo iya wuji-wuji lẹ nchị l'odungu. Obenu l'ọ bya ebelephu teke ono, Nchileke kubataru Jisọsu l'imigwe; kwabẹ iya eze ugvu ono; ẹphe egbe bya anyata teke ono l'ekwo okfu Nchileke kfuru iphe ono. Mbụ; ẹphe egbe mehawaru iya nụ iphe ono, ẹkwo okfu Nchileke kfuru ono.

* **12:15** 12:15 Zek 9:9; Mát 21:5.

¹⁷ Teke ono, Jisòsu kuru Lázarusu; mee ya; yò ñòdu ndzù òdo; shi l'èke, e liru iya lufuta ono b'a ha l'igweligwe ñòdu l'èke ono. Yò buru igweligwe ndu ono, ñò l'èke ono bẹ je ekfukashiaru ndu òdo iphe ono, meru nù ono. ¹⁸ Oo ya kparu iphe mkporo-òha zafuru bya iya ndzuta. Èphe nùhawaru l'òo Jisòsu bẹ meru iphe ono, dù biribiri ono. ¹⁹ Ndu Fàrisii l'asuje ibe èphe: “Unu lewaru l'iphe ayi ese te enwekwa ishi. Unu phùwaru ège ndu mgboko l'ophu zehuru etso iya.”

Ndu Girísu, haru achò Jisòsu

²⁰ Ndu Girísu haru yìru lẹ ndu ono, jeru òbaru Nchileke eja lẹ Jerúsalemu teke ono, aagba aji ono. ²¹ Èphe abya awukfuta Fílipu. Fílipu bù onye Bètusáyida, bù mkpùkpù ñò lẹ Gálili. Èphe asù iya: “Nwoke; ?nanù ège èphe e-me t'èphe lẹ Jisòsu phù?”

²² Fílipu eje ekfuru iya Ánduru. Ánduru yẹle Fílipu ayìru je ekfuru iya Jisòsu. ²³ Jisòsu asù èphe: “Iyaa! O ruakwaru mbù teke aa-phù Abùbu-Ndiphe l'òdu-biribiri iya. ²⁴ Kamenu; tẹ ya karu unu: l'ò kwa ège akpùru witu adalahuje l'alì rehu ewa; bù ège yèbedua nwùhufutaje. O -buru lẹ ya ta nwùhudu; bẹ ya dulekwaa nanù l'ò bù akpùru witu lanù. Obenu lẹ ya -nwùhu; ya adù l'ò bù akpùru witu lanù ono, mekocharu vuta; bya amìshia nebyi ono; bù iya bù l'igweligwe madzù e-shi iya l'èka nweru ndzù òphungu. ²⁵ Onye yeru obu lẹ ndzù iya etufaje iya etufa. Obenu l'onye ndzù iya dù ashì lẹ mgboko-a bẹ e-gude iya gbata ndzù gbururu

jeye. ²⁶ Onye ọ dụ t'ọ buru onye ejeru iya ozi; t'onye ọbu bya etsoru iya; k'ọphu bụ ẹke ya nọ t'ọ bụkwaruphu ẹke ono bẹ onye ono, ejeru iya ozi ono a-nọdu. Onye bụ onye ejeru iya ozi bẹ Nna iya a-kwabẹ ugvu.”

Jisọsu ekfu k'anwuhu iya

²⁷ Jisọsu asụ: “Nta-a bẹ ọkpoma awakwa iya awawa. ?Bụ ngunu bẹ ya e-kfu? ?Bụ tẹ ya sụ: ‘Nna dzonua ya nta-a’? Tụswekwa! L'ẹke ọ bụ iphe-a, abya ememe l'oge nta-wa bẹ ya gude bya. ²⁸ Byiko; Nna menua t'a phụ ọdu-biribiri ẹpha ngu!”

Ya ndono; olu eshiwaphu l'imigwe; sụ: “Ya mehaakwaru; a phụ ọdu-biribiri ono. Ya e-mefukwaa t'a phụ iya ọdo.”

²⁹ Mkporo-ọha ono, vudo l'ẹke ono anụa olu ono; sụ: “L'ọ kwa igwe deru edede!”

Ndu asụ: “L'ọ kwa ojozi-imigwe kfuru yeru iya.”

³⁰ Jisọsu asụ ẹphe: “Ọ kwa l'okfu ẹhu k'unubedua bẹ olu ono gude daa; ẹ tọ bụkwa l'okfu ẹhu kẹ yẹbedua b'e kfuturu iya. ³¹ Ọ kwa nta-a bẹ bụ teke Nchileke e-kpe ndu mgboko-a ikpe. Ọ kwa nta-a bẹ aabya ochikpo ike k'onye ono, bụ iya bụ ishi, achị ndu mgboko-a ono. ³² Teke ono, ee-shi l'alị wolia yẹbe Jisọsu eli ono bẹ ya a-tụko madzụ kpamukpamu duta t'ẹphe tsoru iya.” ³³ O kfuru iya ẹge ono gude koshi ẹge ya e-shi nwuhu.

³⁴ Ọha ono asụ iya: “L'ẹphe nụwaru iphe e deru l'ekwo ekemu: lẹ Kuráyisutu ọbu a-nọ gbururu jeye. ?Nanuhunu ẹge e gude; nggu asụ

lẹ Abubu-Ndiphe nwuhufutaje? ?Bukpohunua onye bu Abubu-Ndiphe obu?"

³⁵ Jisosu asu epehe: "L'iphoro ono bufukwaa nwanshi b'oo-nofuaru unu. Unu loshinuphu ije nta-a, iphoro ono nokwaduraa unu; te be ochi ba agbakfu unu. L'onye eje ije l'ekpuru-ochi ta amajekwa eke, oda-kpu l'eshi. ³⁶ Ophu t'unu kweta k'iphoro ono teke iphoro ono nokwadua swiru unu; ege unu a-buru ndu bu l'eke iphoro no."

Ndu Ju bu e-kwe-le-te-kwe

Jisosu ekfuebelephu iphe ono; tughua je edomia onwiya t'ephe ba phu iya. ³⁷ O bu oswi-okfu lẹ Jisosu mekotaru igweligwe iphe du biribiri l'ifu epehe; obu l'ephe te kwetadu l'oo ya bu onye obu, Nchileke ziru t'o bya obu; ³⁸ k'ophu iphe ono, Azaya, bu onye nkfuchiru Nchileke kfuru ono e-rekota ege o kfuru iya; su:

"Nnajiufu; ?bu onye
kwetaru ozi, ayi ziru?
?Bu onye b'e meru t'o maru l'eka
Nnajiufu du iya?"

³⁹ Oo ya meru iphe epehe te kwetadu; kele Azaya kfukwaruphu odo; su:

⁴⁰ "Le Nchileke mewaru epehe;
epehe atsulahaa ishi; mekwaaphu epehe;
obu anmaa epehe kpungu!
E menyaa; epehe egude enya epehe phua uzo;
oriri erua epehe ali;
epehe agbanwee
lakfutashia ya te ya mee t'ephe ka mma."

⁴¹ Ó bú Jisósu bẹ Azáya ekfu okfu iya ono; kẹ l'ọ phuhawaruru ọdu-biribiri iya.

⁴² Obenu l'a dulee l'igwe kweta l'ọo ya bú onye ọbu, Nchileke ziru t'ọ bya ọbu; mbụ jeyekpo lẹ ndu ishi. Ó bụlephu l'ẹphe ta dudu ike kfufuta iya; kẹ l'ẹphe atsukwanu ndu Fárisii egvu; e menyakwaa; e bufu ẹphe t'ẹphe ba abatajẹhe l'ulo-ndzuko. ⁴³ Iphe ọbu bú l'ẹphe ka oye ẹnya l'ajaja ọphu ndiphe aja ẹphe; karia ajaja ọphu Nchileke ga aja ẹphe.

*Okfu, Jisósu kfuru
e-kpe madzụ ikpe*

⁴⁴ Jisósu araa ya arara: “L'onye woru onwiya ye yẹbe Jisósu l'ẹka ta bụkwa yẹbe Jisósu bẹ onye ọbu woru onwiya ye l'ẹka. Ó kwa onye ono, ziru iya tẹ ya bya ono bẹ onye ọbu woru onwiya ye l'ẹka. ⁴⁵ Onye phuru iya nụ bẹ phụakwaru onye ono, ziru iya tẹ ya bya ono. ⁴⁶ Lẹ yẹbedua byaru tẹ ya bụru iphoro l'eli mgboko-a; k'ọphu bụkwanu: onye woru onwiya ye iya l'ẹka; t'onye ono ba anọduhe l'ẹkpuru-ọchi. ⁴⁷ Onye anụ iphe ya ekfu; too me iya ememe bẹ ya te ekpekwa ikpe; kele ya ta byakwa tẹ ya kpee ndiphe ikpe. Iphe ya byachiaru bụkwa tẹ ya dzọo ndiphe. ⁴⁸ Onye jikaru iya nụ; jika ọnata iphe ya ekfu bẹ nwekwaru onye e-kpe iya ikpe. Ó bú okfu ono, ya kfuru ono bẹ bú onye e-kpe iya ikpe mbọku ikperazụ! ⁴⁹ Ishi iya aburu l'ẹ tọ bụdu ike kẹ ẹka iya bẹ ya gude ekfu. Ó bú Nna ono, bú iya ziru iya tẹ ya bya ono bẹ bú onye karu iya iphe ya e-kfu; mẹ ẹge ya e-kfu iya. ⁵⁰ Ya makwaruphu l'iphe ono, ọ sụru tẹ ya kfu ono anụje ndzụ

gbururu jeye. Oo ya bu l'iphe bu iphe ya ekfu be bulephu iphe Nna suru te ya kfu be ya ekfu."

13

Jisosu akwo ndu etsoje uzo iya okpa

¹ Yo rua mboku nchi-ta-abohu iya a-bu mboku obahu le Aji Esweta ono; Jisosu amawaru l'ogè nk'iya eruwa, bu iya bu teke ya e-gbeshi le mgboko-a lakfushia Nna iya. Jisosu shikpelephu l'odungu yetaru ndu, bu ndu nk'iya le mgboko-a obu; mbu yeeru iya ephe gbururu jeye l'ikperazu.

² Ya ndono; yo be teke Jisosu ye le ndu etsoje uzo iya tukoru nodu l'eri nri-enyashi. Obutuswe yehawaruru Judasu Isukariyotu, bu nwatibe Sayimonu oriri l'okpoma t'o deru Jisosu ye ndu ohogu iya l'eka. ³ Jisosu amakwaruphu le Nna iya be yekotaru iya iphemiphe obule l'eka; makwaruphu l'oo l'eka Nchileke be ya shi bya; bukwaruphu Nchileke be ya alakfube; ⁴ kwe gbeshi l'eke ono, o no l'eri nri-enyashi ono; yefu uwe ugwehu iya wushi; bya achita anuma oghu-ehu kee onwiya l'ukfu. ⁵ Yo bya ekuru mini ye le gbangugbangu oghu-ehu; wata okwocha ndu etsoje uzo iya okpa; gude anuma oghu-ehu ono, o keru l'ukfu ono efucha ephe mini l'okpa. ⁶ Yo bya abyaruta eke Sayimonu Pyita no; Pyita asu iya: "Tuswekwa! Nnajiufu; ?buchia nggubedua gbe abya iya okwo okpa?"

⁷ Jisosu asu iya: "Iphe ya eme be ti makwa nta-a. O kwaa l'e -megee be oo-do ngu-a enya."

⁸ Pyita asu iya: “E jekwa ephopho. E tji kwokwa yebedua okpa le phuu!”

Jisosu asu iya: “Le ya akwodu ngu okpa ono be nggu l'iya e-bukahukwa.”

⁹ Sáyimonu Pyita asu iya: “Nnajiufu; o - duakwa ege ono; ba akwokwa iya okpa nkinyi iya. Kwokwaa ya aka; nggu asaa ya ishi.”

¹⁰ Jisosu asu iya: “L'onye ghwaru ehu be mkpa oghu ehu odo ta duhekwaru. O bu okpa be onye obu akwoje; keshinu e to nweudu eke inyi dekuru iya l'ehu le phuu. Unubedua achakotakwa degedege; ole e to bubekwa unu l'unu ha.” ¹¹ Iphe Jisosu gude su l'e to bubedu l'ephe ha bu l'o maru onye ophu e-mekochaa deru iya ye.

¹² Ya ndono; yo kwochabebelephu ephe okpa ono; bya achita uwe ugwehu iya yee ege o yehawaru iya; je anodu l'eke, o shi noduhawa. Yo ji ephe: “?Unu makporu iphe ono, ya meru unu ono? ¹³ Unu anoduje eku iya O-zi-iphe; l'eku iya Nnajiufu. Yo bukwarua oswi-okfu; ke l'o bu iphe ya bu ndono. ¹⁴ Oo ya bu; o -buru l'oo yebedua, bu Nnajiufu; buru O-zi-iphe be gbe kwochaa unu okpa; oo ya bu l'o gbaru t'unu kwoje ibe unu okpa ege ono, ya kworu iya unu ono. ¹⁵ L'o kwa iphe, unu e-letaje enya eme be ya meru koshi unu ono; k'ophu unubedua e-mejekwa iya phu ege ono, ya meru iya unu ono. ¹⁶ Kamenu; te ya karu unu: le nwozi ta akajekwa onye nwe iya nu; to bukwanu l'onye e ziru ozi akaje onye ziru iya eya nu. ¹⁷ Unu makotaru-a

iphe-a l'ò ha. Ọ -bùru l'unu tũko iya eme ememe bẹ Nchileke a-gòru unu ọnu.

¹⁸ “È tọ kwa unu l'unu ha bẹ ya ekfuru. Ya makwarua ẹge ndu, ya fọtaru dọ. Obenu l'iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke mefutaje ẹge e deru iya: ‘L'onye riru nri iya gbe bya emede iya iphe a-tsuru iya nọ.’* ¹⁹ Ya ekfukwaru iya unu nta-a, ẹ to medua; ẹge bọ teke o mederu; unu ekweta l'ọo ya bọ ‘Onye ono’. ²⁰ Kamenu; tẹ ya karu unu: l'onye bọ onye nataru onye ya ziru ozi; nataakwaru yẹbedua. Onye bọ onye nataru yẹbedua nataakwaruphu onye ọphu ziru yẹbedua tẹ ya bya.”

Jisọsu ekfu l'ee-deru iya ye

(Mát 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Jisọsu ekfuebelephu iphe ono l'ò ha; ọkpoma echia ya taa. Yọ sọ ẹphe: “Kamenu; tẹ ya karu unu: l'onye lanu l'unu ha e-deru iya ye ndu achi nta iya l'ẹka.”

²² Ndu ono, etsoje ọzo iya ono abya elegba onwẹphe ẹnya; l'ẹke egbe okfu ono gbachiru ẹphe ẹnya; ẹphe ta ma onye ọphu bọ onye ookfuru ekfuru. ²³ Onye lanu lẹ ndu etsoje ọzo iya, bọ iya bọ onye ọphu Jisọsu katsua oyeru obu bẹ nonyabekwanu iya ntse teke ono. ²⁴ Sáyimonu Pyita ajibuaru onye ono ẹnya; sọ iya t'ọ jiedu iya onye ookfuru.

²⁵ Onye ono akafua ononyabe Jisọsu ntse; sọ iya: “Nnajiufu; ?bọ onye bẹ iikfu ele ẹnya?”

²⁶ Jisọsu asu iya: “L'ò kwa onye onanu, ya anu awawa buredi, ya tsutaru l'iphe-a, eeri nri-a

* **13:18** 13:18 Egvu 41:9.

bę bų onye ọbu.” Yọ bya etsutawaphu awawa buredi ono; woru iya nų Júdasu, bų nwatibe Sáyimonu Isukáriyọtu. ²⁷ Júdasu ataębelephu buredi ono; Sétanu epheba iya l'ẹhu. Jisọsu asų iya: “Ngwaa! Iphe, bų iphe iibya ememe; mee ya ęgwegwa.” ²⁸ To nwe l'ẹphe ha l'eri nri ono, maru iphe kparu iya okfu okfu ono. ²⁹ Ndu arią lę keshinu ọphu ọ bų Júdasu egudeje ękpa okpoga ẹphe; bę iphe Jisọsu ekfuru iya bų t'ọ zųtatsua iphe ẹphe e-gude eme kę aji ọbu; m'ọ kwanu l'iphe Jisọsu ekfuru Júdasu bų t'ọ nų ndu ųkpa iphe.

³⁰ Ya ndono; yọ natatsųlephu awawa buredi ono; tųgbuwaphu; lųfushia. Yọ bųwarunu ęnyashi.

Ekemu ọphungu

³¹ Ya ndono; Júdasu alųfutsulephu; Jisọsu asų: “Ọ bų nta-a b'e koshiru ọdu-biribiri kę Abųbu-Ndiphe. Ọ kwaphu l'ẹka iya b'e shi aphų ọdu-biribiri kę Nchileke. ³² Ọo ya bų; ọ -bųru lę Abųbu-Ndiphe meru t'a phų ọdu-biribiri kę Nchileke; ọ kwaphų ẹge ono bę yębedua, bų Nchileke e-mekwaphu t'e shi iya l'ẹka phų ọdu-biribiri kę Abųbu-Ndiphe; mbųkwaa nta-a nta-a. ³³ Ọnwu iya yęle unu ta anọhekwa ọphu baru nwishi. Unu a-chọkashilaha ya; ọlobu iphe ya kfuru ndu Ju bę ya ekfuru unu nta-a: ‘L'ẹke ya eje bę unu ta ahakwa kę t'unu bya.’ ³⁴ Ekemu ọphungu bę ya atųru unu! Unu yeru ibe unu obu; mbų; t'ọ bųlekwaruphu ẹge ya yeru unu obu bę unu e-yeru iya ibe unu. ³⁵ Ọ bų obu ono,

unu e-yeru ibe unu ono bẹ ndu ọdo e-shi maru l'unu bụ ndu etsoje ụzo iya.”

Jisọsu ekfu lẹ Pyita a-gbado iya

(Mát 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Sáyimonu Pyita aji iya: “Nnajiufu; ?bụ awe bẹ iila ọbu?”

Jisọsu asụ iya: “L'ẹke ya ala b'ẹ tịi dukwa ike tsoru iya ala nta-a. Ọ kwa alakfuta bẹ iimekochaa lakfuta iya l'ẹke ono.”

³⁷ Pyita asụ iya: “?Bụ ngunu mekwanuru iphe ya ta adudu ike tsoru ngu nta-a? Mẹ ya e-swekwa ẹnnya lẹ ndzụ iya l'okfu ẹhu ngu.”

³⁸ Jisọsu asụ iya: “?I sụru l'ii-sweghe ẹnnya lẹ ndzụ ngu l'okfu ẹhu iya? Kamenu; tẹ ya karu ngu: tẹmanu tẹ oke-ọku nchi-abọhu raa ọra b'i tẹakwaru ẹgo ugbo ẹto l'ẹ tị madu onye ya bụ.”

14

*Ọo Jisọsu bụ ụzo,
e shi alakfu Nna*

¹ Jisọsu asụ ẹphe: “T'okpoma ba awakwa unu awawa. Unu woru onwunu ye Nchileke l'ẹka; unu ewokwaruphu onwunu ye yẹbedua l'ẹka.

² L'ufu Nna iya bẹ ọlo, eebu ebubu ha l'igwe. Ndege ẹ -tọ duru ẹge ono; ?nanuhunu ẹge ya g'eme sụ unu lẹ ya ejeru unu omeru ẹke unu e-buru.

³ Teke ya jeru je emeeberu unu ẹke ọbu bẹ ya a-bya ọdo; bya eduta unu yeru onwiya; k'ophu bụ: ẹke ya bu bẹ unu e-bukwaruphu. ⁴ Unu mawaru ẹke ya ala; bya amakwaruphu ụzo, ya shi ala iya.”

⁵ Tõmosu asu iya: “Nnajiufu; me epe ta makwa eke obu, ila obu. ?Nanu ege epe meru maru uzo, e shi ala eke obu?”

⁶ Jisõsu asu iya: “L’o yebe Jisõsu l’onwiya bu uzo ono; buru okpobe okfu ono; bya aburu ndzu ono. E to nwekwa onye l’abyakfuta Nna, e-ta budu l’eka yebe Jisõsu be onye obu e-shi. ⁷ Nta-a, unu maru iya-a be unu a-makwaruphu Nna iya. Dube nta-a be unu mawaru Nna; bya aphukwa iya.”

⁸ Filipu asu iya: “Nnajiufu; koshi nu epe Nna obu; ege obu a-la epe l’oru iya.”

⁹ Jisõsu asu iya: “Filipu; keshinu teke-wa be unu l’iya shi noduta; ti ma iya. Onye phwaru yebdua phakwaru Nna. ?Nanuhunu ege e meru; nggu asu te ya koshi unu Nna obu? ¹⁰ ? Ti kwetadu le yebdua no Nna l’ime; Nna anodu yebdua l’ime? Okfu, ya ekfujeru unu ta bukwa ike ke eka iya be ya egudeje ekfu iya. O bu Nna ono, bu iya l’ime ono eshije iya l’ime eje ozi iya. ¹¹ O bulephu t’unu kweta le ya no Nna l’ime; Nna anodu yebdua l’ime. O -dukpoduanu; unu egude k’iphe ono, ya emeshi ono kweta okfu iya. ¹² Kamenu; te ya karu unu: l’iphe bu onye no yebe Jisõsu l’eka a-dukwapu ike mee iphe-a, ya emeshi-wa. Onye obu a-kakpokwaaru ome ophu kariru owaa; ke le yebdua alakfuwa Nna. ¹³ Iphe bukpo iphe unu shi l’eka iya su te Nna meeru unu; be ya e-meru unu; k’ophu eeshi l’eka Nwa; phu odu-biribiri ke Nna. ¹⁴ O -nwekpooru iphe unu shi iya l’eka su te ya meeru unu; be ya e-meru unu.”

Úkwa Ume-du-Nsọ

¹⁵ “Ọ -bùru l'unu yeru iya obu; unu mekotaje ekemu, ya t̄uru unu. ¹⁶ Ya e-kfuru Nna; yọ n̄u unu Agbarike ọdo, a-nọduwaru swiru unu gbururu jeye lẹ tutu yoyo. ¹⁷ Agbarike ono, Nna a-n̄u unu ono b̄u Ume-du-Nsọ; b̄u iya b̄u Ume k'ire-lan̄u; b̄u onye ndiphe ta abyad̄u bya anata; okfu l'ẹphe ta aph̄udu iya; ẹphe ta ma iya. Obenu l'unubedua maru iya; kẹ l'o bu ebubu l'ime unu. Ọ b̄u ẹge ono bẹ ọo-nọduwaru l'ime unu t̄ugburu.

¹⁸ “Ya ta ahakwa unu ẹka. Ya a-byakfutakwaa unu. ¹⁹ Ọ phoduru nwansh̄i nta-a; ndiphe ta aph̄uhe iya ọdo. Obenu l'unubedua a-ph̄u iya. Keshinu ya nọ ndz̄u bẹ unubedua a-nọkwaphu ndz̄u. ²⁰ Mbọku ono bẹ unu a-ma lẹ ya nọ Nna iya l'ime; unubedua anọdu yẹbedua l'ime; yẹbedua anọdukwaphu unu l'ime.

²¹ “Ọ b̄u onye maru ekemu ono, ya t̄uru ono; l'emekwaa ya ph̄u ememe b̄u onye yeru iya obu. Onye yeru iya obu bẹ Nna iya e-yekwaruphu obu. Yẹbedua l'onwiya e-yekwaru onye ọphu obu; woru onwiya koshi onye ọbu.”

²² Tọ d̄u iya b̄u; Júdasu; ẹ tọ b̄ukwa Júdasu Isukáriyọtu; as̄u iya: “Nnajiufu; ?nan̄u ẹge ii-shi koshi ẹphe onwongu; tọ l'ọo ndiphe bẹ ii-koshi onwongu ọbu tọ?”

²³ Jisọsu as̄u iya: “Onye yeru iya obu emeje iphe ya ekfu. Nna iya eyeru iya obu. Yẹbedua yẹle Nna iya abyakfuta onye ọbu; ẹphe l'iya eburu eburu. ²⁴ Onye te yeduru iya obu te emejedu iphe ya ekfu. Ọdo b̄u l'okfu-wa, unu

anụ-wa ta bukwa okfu iya. O kwa okfu Nna ono, bu iya bu onye ziru iya nu ono.

²⁵ “Ya kfukotaakwaru unu iphe-a l’o ha kpamu nta-a, unu l’iya nokwadu. ²⁶ Obenu le Agbarike ono, bu iya bu Ume-du-Nso ono, Nna e-shi iya l’eka zitaru unu ono e-zikotawaru unu iphemiphe obule; nyatakwaruphu unu iphemiphe obule, ya kfuhawaru unu.

²⁷ “O bu eh-u-agu be ya aharu unu. O kwa eh-u-agu nk’iya be ya anu unu. E to kwa egbe eh-u-agu, ndiphe anuje be ya anu unu. T’obu ba awakwa unu awawa; ophu unu atsukwa egvu.

²⁸ Unu nuwaru teke ya suru unu: ‘Le ya alawaa; obu le ya a-byakfutakwaa unu odo.’ Ndege unu yeru iya obu; unu gega anodu ete eswa le ya alakfube Nna; kele Nna ono ka yebedua. ²⁹ Nta-a be ya tukookwa iphemiphe obule dojashiaru unu male teke oo-mede; k’ophu bu: teke o mederu t’unu kweta. ³⁰ Ya te ekfuhekwaru unu okfu ogologo odo; ke l’onye ono, bu iya bu ishi, achì ndu mgboko-a ono abya-wa. O bu; ?bu ngunu b’o me iya. ³¹ Ndiphe mafutaje le ya yeru Nna obu. O bu iya kparu iphe ya anoduje eme iphemiphe obule ege o ziru iya eya.”

Yo kfuebe ege ono; su ephe: “Ngwaa; unu gbeshi t’ephe lufu l’eke-a.”

15

Jisosu bu okpobe oshi vayinu

¹ Jisosu asu ephe: “O bu yebedua, bu okpobe oshi vayinu ono. Nna iya aburu onye eletaje mgbo vayinu ono enya. ² Iphe bu ekali, kfutaru

iya l'èhu, ẹ-ta amijedu nebyi bẹ ọokwafuje. Èkali ndu ọphu amije nebyi bẹ ọokochaje akocha; k'ọphu ọo-dụ mma; kafuaru amimi. ³ Okfu ono, ya kfuru nù unu ono bẹ mewaru unu; unu adu-gewa mma. ⁴ Unu nọdu iya l'èhu; tẹ ya nọdukwapu unu l'èhu. Ọ bụ ẹge ẹkali-oshi vayinu ta ami-ghedu nebyi k'ẹka iya; ẹ-ba bụ l'ọ kfutaru l'oshi vayinu; bukwapu ẹge unu te eyeghedu nebyi; ẹ-ba bụ l'unu l'iya tugbaberu buru nanu.

⁵ “Ọo yẹbedua bụ oshi vayinu ọbu; unubedua aburu ẹkali iya. Onye ọphu nọ yẹbedua l'èhu; ya anọdu onye ọbu l'èhu; onye ono bụ onye a-mi nebyi mişikpoo ya ike; kẹ l'ẹ to nwekwa iphe unu a-dụ ike eme lẹ phuruphuru mẹ yele unu 'abudu nanu. ⁶ Iphe bụ onye ẹ-ta anọpyabedu iya l'èhu bẹ ee-tufa etufa l'ọ bụ ẹkali-oshi, a kwafuru akwafu; yọ kpoo nkụ. Egbe ẹkali ọphu dụ ẹge ono b'aa-chita chiru ye l'ọku; ọku ekepyashia ya. ⁷ Ọ -buru l'unu anọpyabe iya l'èhu; okfu iya eburu unu eburu l'èhu b'ẹ to nwekwa iphe dụ unu mma, unu suru t'e meeru unu, ẹ te emeduru unu. ⁸ Ọwaa bụ ẹge ee-shi koshi ọdu-biribiri kẹ Nna iya: mbụ t'unu mi nebyi mişikpoo ya ike; shi ẹge ono koshi l'unu bụ ndu etsoje ọzo iya. ⁹ Ọ bụ ẹge Nna yeru iya obu bụ ẹge ya yeru unu. Unu nọpyabelekwaphu l'obu ono, ya yeru unu ono. ¹⁰ Ọ -buru l'unu eme iphemiphe ọbule, ya kfuru unu t'unu meje bẹ unu a-nọpyabekwaa lẹ n-yemobu nk'iya; mbụ ẹge ono, yẹbedua mekotaru iphe bụ iphe Nna iya suru iya tẹ ya mee; nọpyabe lẹ n-yemobu kẹ Nna iya ono.

11 “Iphe-a l'ò ha bẹ ya tũkookwa kfukotaru unu; k'òphu ẹhu-òtso-ẹna nk'iya a-bũru nk'unu; ọdo bũ t'ẹhu-òtso-ẹna unu dzua edzudzu. 12 Ọwaa bũ iphe ya atũru unu ekemu iya; sũ: t'unu yeru ibe unu obu ẹge ya yeru unu obu. 13 Ẹ to nwekwa egbe obu ọdo, madzũ e-yeru ibe iya, ka ọwaa: lẹ madzũ gude kẹ okfu ẹhu ndu ọnyà iya; swee ẹnya lẹ ndzũ iya; kweta anwũhu. 14 Unu bũgba ndu ọnyà iya; mẹ unu emee iphemiphe ọbule, ya kfuru t'unu meje. 15 Ya te ekuhekwa unu unwu-ozì iya phẹ ọdo; lẹ nwozi ta amajẹkwa iphe nnajiufu iya eme. Obenu lẹ ya kuwaru unu ndu ọnyà iya phẹ; okfu l'iphemiphe ọbule, ya nũtaru l'ọnu Nna iya bẹ ya mekotawaru t'unu maru. 16 Ẹ tọ bũkwa unubedua fọtaru iya. O gbe bũkwaru yẹbedua fọtaru unu dobe iche; k'òphu unu a-dũ l'ò bũ oshi-omi; mià nebyi, a-nọ gbururu jeye. Ọo ya bũ; iphe bũ iphe unu shi iya l'ẹka sũ tẹ Nna nũ unu; bẹ ọo-nũ unu. 17 Ọwaa bũ ekemu, ya atũ anũ unu: unu yeru ibe unu obu.”

Ọkpo-ashì kẹ ndiphe

18 “Ndu mgboko -kpọo unu ashì; unu nyatakwa l'ẹphe vuhaoduru ọzo kpọo yẹbedua ashì bẹ ẹphe kpọderu iya unu. 19 Ndege unu bũ ndu kẹ mgboko-a mẹ ndu mgboko eyekwarua unu obu; l'unu bũ ndu nk'ẹphe. Obenu lẹ ya fọtaru unu lẹ mgboko-a dobe iche; unu ta abũhe nk'ẹphe. Ọo ya meru iphe ẹphe kpọru unu ashì. 20 Unu nyatakwa okfu ono, ya kfuru unu ono: ‘Lẹ nwozi ta akajẹkwa nnajiufu iya.’ Ọ bũ ẹge ẹphe kparu yẹbedua ẹhu bũ ẹge ẹphe a-kpa unu. Ọ -bũru

l'èphe te medu iphe ya kfulu bẹ èphe te emekwa iphe unu ekfu. ²¹ Obenu l'iphe ono l'ò ha bẹ èphe a-tùko emekota unu; okfu l'unu bụ nk'iya; èphe ta ma onye ono, ya shi l'èka bya ono. ²² Ndege ò -bùru lẹ ya ta byaru bya ekfuaru èphe okfu; m'ẹ tọ ga abụkwa èphe ome iphe dọ eji. Obenu lẹ nta-a, ya byawaru-wa b'ẹ tọ dọhekwa iphe èphe e-gude gọfu kẹ iphe dọ eji, èphe meru. ²³ Iphe bụ onye ya dọ ashị bẹ Nna yẹbe Jisọsu dọkwaphu ashị. ²⁴ Ndege ò -bùru lẹ ya ta nọdudu èphe l'ifu mekota iphe ono, ẹ-ta dọdu onye ọdo, a-dọ ike mee ya ono; m'ẹ tọ ga abụkwa èphe ome iphe dọ eji. Obenu lẹ nta-a bẹ èphe gude ẹnya èphe phukota iphemiphe ọbule ono, ya meshiru ono; kpọọ ya ashị; kpọkwaaphu Nna iya ashị. ²⁵ Iphe ono vuru ẹge e deru iya l'èkwo ekemu: 'L'èphe kpọru iya ashị; l'ẹ-ba dọ iphe, ya meru èphe.'

²⁶ "Ya e-shi Nna iya l'èka zia Agbarike ono; yọ lakfuta unu. Agbarike ono bẹ bụ Ume-dọ-Nsọ, bụ iya bụ Ume ire-lanọ ọphu shi Nna iya l'èka. Ọ -byalẹphu; yọ kfua okfu ẹhu yẹbe Jisọsu yeru unu. ²⁷ Unubedua l'onwunu bọfukwaaphu ndu a-nọdu ekfu iphe unu gude ẹnya unu phua lẹ kẹ yẹbe Jisọsu; okfu lẹ ya l'unu shikpelephu lẹ mbulembu nọduta.

16

¹ "Ya kfushikotaakwaru unu iphe-a; k'ọphu ẹ te emedu unu t'unu shiswee ọzo. ² Ndu Ju e-bufukwa unu t'unu ba abatajẹhe l'ulo-ndzuko èphe. Teke ọbu abyaakwa; teke bụ: onye gbujeru unu; yọọ rọnu lẹ ya ejeru Nchileke ozi. ³ Iphe, kparu iphe èphe a-nọdu eme iya ẹge ono

bù l'èphe ta madu Nna; èphe ta ma yèbedua, bù Jisòsu. ⁴ Òle ya tükookwa iphe-a l'ò ha kfuaru unu; k'òphu bù: teke ono -rulephu; unu anyatajè lè ya kfuawaru iya unu.”

Ozi, Ume-dù-Nsò ejeje

“Iphe-a bè ya te kfuhaakwaru unu l'òdungu; okfu lè ya nòkwadua swiru unu. ⁵ Nta-a bè ya alakfuwa onye ono, bù iya ziru iya tẹ ya bya ono. Obenu l'è tọ dudu l'unu ha onye ajijekpoo ya èke ya ala. ⁶ Yo gbe bùru lè ya kfuru unu iphe-a l'ò ha bè èhu gbe rù-shihu unu. ⁷ Òle tẹ ya mekwaa ya t'o doo unu ènya; l'o gbe kakwaru unu mma lè ya laru. L'ò -bùru lè ya ta aladu bè Agbarike ono ta abyakfutakwa unu. Obenu lè ya -lalephu èke ono bè ya e-zi iya t'ò byakfuta unu. ⁸ Ò -byalephu bè oo-koshi ndiphe l'è tọ bùdu iphe èphe arì l'iphe dù èji bù; b'ò bù; koshi èphe l'è tọ bùdu iphe èphe rìru l'ò bù; mbù odobe-èka-ndoo; b'ò bù; koshikwaphu èphe l'è tọ bùdu iphe èphe rìru l'ikpe Nchileke bù; b'ò bù. Yo shì ège ono koshi èphe l'ikpe nmaru èphe. ⁹ Oo-koshi èphe l'èphe meru iphe dù èji; okfu l'èphe te woduru onwèphe ye yèbe Jisòsu l'èka; ¹⁰ koshi èphe iphe bù odobe-èka-ndoo kẹ Nchileke; kẹ l'òo lè ya doberu èka ndoo meru iphe ya alakfube Nna; unu ta abya l'aphù iya òdo. ¹¹ Yo koshikwaphu èphe iphe ikpe Nchileke bù; okfu l'onye ono, achi mgboko-a ono b'e kpewaru ikpe.

¹² “Okfu, ya gage ekfuru unu dùkpokwaa l'igwe. Òlobu; ya -kfueberu iya unu; bè òo-paaruru unu l'igwe nta-a. ¹³ Teke Ume-dù-Nsò, bù iya bù Ume ire-lanù ono byaleruphu bè òo-tùko iphe bù

okpobe okfu ono l'ò ha kpò-zikotaru unu ụzo iya; okfu l'ẹ tọ bụdu ike kẹ ẹka iya bẹ oo-gude ekfu. Ọ bụlephu iphe o gude nchị iya nua bẹ oo-kfufe. Yo kfukwaaruphu unu iphe e-me nụ l'ụzo ifu. ¹⁴ Ọ bụ yẹbedua e-koshi unu ọdu-biribiri kẹ yẹbe Jisọsu; kẹ l'oo-wota iphe ọ nuru iya l'ọnu bya akọoru unu. ¹⁵ Iphemiphe ọbule, bụ kẹ Nna bụkota kẹ yẹbe Jisọsu. Ọo ya meru iphe ya sụru l'oo-wota iphe ọ nuru yẹbe Jisọsu l'ọnu bya akọoru unu."

Ndu raru ẹkwa; a-chi ọchi

¹⁶ "O wuduoduru nwanshi; unu ta aphuhe iya. A -nọkwaphu nwanshi; unu aphukwaa ya phụ ọdo."

¹⁷ Ndu etsoje ụzo iya aharu jilaha onwephe: "Bụ egbe okfu ngunu bẹ ookfuru ephe ege ọwaa? O gbe sụ: 'L'o wuduoduru nwanshi; unu ta aphuhe iya. A -nọkwaaphu nwanshi; unu aphukwaa ya phụ ọdo;' byakwaphu bya asụ: 'Ya alakfube Nna.' " ¹⁸ Ephe asụ: "Bụkpohunua ole bụ kẹ: 'L'o wuduoduru nwanshi?' Ephe ta makwa iphe ookfu."

¹⁹ Jisọsu amaru l'ephe abya iya oji aji; ji ephe: "Unu aji onwunu kẹ iphe-a, ya shi kfua: 'L'o wuduoduru nwanshi; unu ta phuhe iya. A -nọkwaaphu nwanshi; unu aphukwaa ya phụ ọdo?' ²⁰ Kamenu; tẹ ya karu unu: l'unu a-ra ẹkwa; gụa aphụ. Ole ndiphe bẹ ẹhu a-nọdu atso ẹna. Unu a-tso aphụ; ọbu l'aphụ unu ono a-ghokwaru unu ọnu-ọchi. ²¹ Ọ bụ teke ime eme nwanyi bẹ ọonoduje ahụ iya ọku; okfu lẹ teke oo-je iphe-ẹhuka nk'iya ruwaru. Obenu

lẹ teke ọ mufutaleruphu nwata ọbu; nwanyi ono azahashia iphe-ẹhuka ono, shi swiru iya nu ono; telahaa ẹswa lẹ ya edobe ako lẹ mgbokoa. ²² Ọ kwaphu ẹge ọ dọ unu ndono: nta-a bẹ unu nọ l'aphu. Obenu l'ujiku lanu bẹ yele unu a-phukwaa ọdo. Teke ono bẹ unu a-mu ọnu-ọchi; to nwe onye a-nafukwadu unu ẹhu-otso-ena unu.

²³ “O -rulephu teke ono b'ẹ tọ duhekwa iphe unu aji iya aji iya. Kamenu; tẹ ya karu unu: l'iphe bu iphe unu shi l'eka iya su tẹ Nna nu unu; bẹ ọo-nu unu. ²⁴ Ẹ tọ dubukwaa iphe unu shi iya l'eka su t'a nu unu byeyekwaa nta-a. Unu kfuru Nchileke t'ọ nu unu iphe mkpa iya duru unu; ọo-nu iya unu. Ọo ya bu k'ophu ẹhu-otso-ena unu e-dzu edzudzu.”

Jisosu meekwaru mgboko eriri

²⁵ “Ya gudewa ẹtu-okfu ẹtu-okfu kfuaru unu iphe-a. Ooruakwa teke ya te egudehedu ẹtu ekfuru unu okfu; mbu ya atogbojeru unu okfu ke Nna iya ono t'ọ daburu ifu. ²⁶ O -rulephu teke ono bẹ unu ee-gude ẹpha iya; su tẹ Nna nu unu iphe, mkpa iya duru unu. Ya ta sukwa lẹ ya e-gude k'okfu ẹhu unu kfuru yeru iya. ²⁷ Ishi iya bu lẹ Nna l'onwiya yeru unu obu; okfu l'unu yeru yẹbedua obu bya ekweta lẹ ya shi l'ẹke Nchileke nọ bya. ²⁸ Ya shi l'ẹke Nna nọ byatashia lẹ mgboko-a. Nta-a bẹ ya ahawa mgboko-a alakfube Nna.”

²⁹ Tọ dọ iya bu; ndu etsoje uzo iya asu: “Aa-o! Mgbẹ nta-a b'i tuko-wa iphemiphe ọbule tọwashiaru ẹphe atowashi; ẹ ti kfuhedu iya

l'etu etu ege iikfuje. ³⁰ Nta-a be ephe maru l'i makotaru iphemiphe obule. E to gbahekwa ke t'o nweru onye a-bya ajide ngu njikponu. L'oo ya meru iphe ephe kwetaru l'i shi l'eke Nchileke no bya."

³¹ Jisosu aji ephe: "?Unu kwetawaru nta-a? ³² Teke obu abyaakwa; mbu l'o ruakwaru eruru teke aa-chikashi unu nanu nanu; onyenonu alaa nk'ia; unu ahaa ya. Obenu le ya ta anodukwa nkinyi iya; kele Nna no swiru iya. ³³ Ya kfuakwaru unu iphe-a; k'ophu eh u a-du unu agu; me unu l'ia -tugbabe buru nanu. Unu e-jekwa iphe-ehuka le mgboko-a; olobu t'unu nwekwaru iya obu. Ya meekwaru mgboko-a eriri; turu okokooko kpua ya."

17

Jisosu ekfu anu Nchileke

¹ Jisosu ekfugelephu okfu ono; bya apalia ifu imeli; ele enya l'igweli; su: "Nna; teke obu ruakwaru. Menua te ndiphe phu odu-biribiri ke Nwatibe ngu; k'ophu Nwatibe ngu ono e-mekwaphu te ndiphe phu odu-biribiri nke ngu. ² O bu nggu nuru iya ike; ya kakota iphe bu madzu kpamukpamu; k'ophu oo-nuje ndu ono, i yeru iya l'eka ono ndzu gbururu jeye. ³ Ndu gbururu jeye obu aburu t'ephe maru ngu; mbu nggube onye, bu nggu nwenkinyi ngu bu okpobe Nchileke kpu. Ephe amakwaruphu Jisosu Kurayisutu, bu iya bu onye ono, bu nggu ziru iya t'o bya ono. ⁴ Ya nokwa le mgboko-a; koshi ndiphe odu-biribiri nke ngu; keshinu

ya jedzuwaru ozi, ì sùru tẹ ya bya ejee ejedzu.
⁵ Nna; menua tẹ ya nọdu l'ọdu-biribiri ono, ya shihawa nọdu l'ifu ngu ono nta-a; mbụ l'ọdu-biribiri, nggu l'iya shiru lẹ mgboko ta dọbedua nọduta.

⁶ “Ya meekwaru ndu ono, ì fọtaru lẹ mgbokoa ye iya l'ẹka ono t'ẹphe maru ngu. Ọ bụ nggubedua nwehawa ẹphe. Yọ bụru nggu yeru iya ẹphe l'ẹka. Ẹphe mekotaakwaru okfu ngu.
⁷ Nta-a bẹ ẹphe mawaru l'iphemiphe ọbule, ì nuru iya shi ngu l'ẹka; ⁸ okfu lẹ ya ziwaru ẹphe ozi ono, i ziru iya ono. Ẹphe anatawa iya; makwaruphu l'ọo ire-lanụ; l'ọ bụ l'ẹke ì nọ bẹ ya shi bya; bya ekwetakwaphu l'ọo nggu ziru iya tẹ ya bya.

⁹ “Ya ekfu anụ ngu l'okfu ẹhu ẹphe. Ẹ tọ bụkwa ndiphe bẹ ya ekfu anụ ngu l'okfu ẹhu ẹphe. Ọ kwa ndu ono, i yeru iya l'ẹka ono bẹ ya ekfu nk'ẹphe; okfu l'ẹphe bụ nke ngu. ¹⁰ Iphe bụ iphe bụ nk'iya bụkwaphu nke ngu. Iphe bụ iphe ọphu bụ nke ngu aburu nk'iya. Ọ kwa ẹphe ekoshi ọdu-biribiri nk'iya. ¹¹ Lekwa lẹ nta-a bẹ ya alakfutaakwa ngu. Ya ta anọhekwa lẹ mgboko; ọbu l'ẹphebedua nọkwadua lẹ mgboko. Nna, dọ nsọ; gude ike ono, nọ l'ẹpha ngu ono kwakọbe ẹphe; mbụ ẹpha ngu ono, ì nuru iya ono; k'ọphu ẹphe a-buru nanụ ẹge nggu l'iya bụ nanụ. ¹² Teke ono, ya shi nọdu swiru ẹphe ono bụkwa ike, nọ l'ẹpha ngu ono, ì nuru iya ono bẹ ya shi gude kwakọbe ẹphe. Ya cheekwaru ẹphe; tọ dọ m'ọ bụ onye lanụ, phuhuru ephuhu; a gụfukwa onye lanụ ọphu bụ onye ọphu kuru ọgu eyifu. Nkiya adụkwanu ẹge ono; k'ọphu iphe e

deru l'ekwo okfu Nchileke e-rekota. ¹³ Obenu lẹ nta-a bẹ ya alakfutawa ngu. Iphe-a l'ọ ha bẹ ya tükowa ekfushi nta-a, ya nọkwadua lẹ mgboko; k'ọphu ẹphe e-nweru ẹhu-ọtso-ẹna nk'iya l'obu ẹphe; nweru iya t'o dzua ẹphe edzudzu l'ẹhu. ¹⁴ Ya kfuwaru ẹphe okfu, shi ngu l'ọnu; ndiphe akpọo ẹphe ashị; okfu l'ẹphe ta bụdu ndu kẹ mgboko ọwaa; ẹge yẹbedua l'onwiya ta bụdu kẹ mgboko. ¹⁵ Ya te ekfukwa anụ ngu t'i wofu ẹphe lẹ mgboko; gbahaa t'ị kwakọbe ẹphe; t'ẹphe ba adalahubua l'ẹka ẹjo Onye ono; mbụ Obutuswe. ¹⁶ Ọ bụkwaphu ẹge yẹbedua ta bụdu onye kẹ mgboko ọwaa bụ ẹge ẹphebedua ta bụdu ndu kẹ mgboko ọwaa. ¹⁷ Okfu ngu bụ ọkpobe okfu; gudenu ọkpobe okfu nke ngu ono mee ẹphe t'ẹphe buru nke ngu. ¹⁸ Ọ bụkwaphu ẹge i ziru iya tẹ ya bya lẹ mgboko bụ ẹge ya ezikwaphu ẹphe t'ẹphe je lẹ mgboko. ¹⁹ Ọ kwa l'okfu ẹhu ẹphe; bẹ ya gude onwiya chia ẹja; ẹge ee-shi t'ẹphebedua buru ndu nke ngu ọgbodo aburu.

²⁰ “E tọ bụkwa l'okfu ẹhu ndu ọwaa nkinyi ẹphe; bẹ ya ekfu anụ ngu. Ya ekfukwaphu anụ ngu l'okfu ẹhu iphe bụ ndu, nuru ozi-oma ono, ẹphe ezi ono; woru onwẹphe ye yẹbedua l'ẹka. ²¹ Ya ekfukwaphu anụ ngu t'i mee t'ẹphe buru nanụ l'ẹphe ha. Nna; t'ọ buleruphu ẹge nggubedua, bụ Nna nọ iya l'ẹhu; yẹbedua anọdu ngu l'ẹhu bụ ẹge ẹphe a-nọdu ayi l'ẹhu buru nanụ; k'ọphu ndiphe e-kweta l'ọ bụ nggu ziru iya tẹ ya bya. ²² Ọdu-biribiri ono, ị nuru iya ono bẹ ya wookwaruphu ye ẹphe l'ẹka; k'ọphu ẹphe a-buru nanụ ẹge nggu l'iya bụ nanụ.

²³ Ya -nòdu ẹphe l'ime; nggùbedua anòdu iya l'ime; ọọ ya bụ; ẹphe a-bụ-gheeru nanụ ọgbodo abururu; k'ọphu ndiphe a-ma l'ọọ nggu ziru iya; makwaruphu l'ọ bụ ẹge i yeru iya obu bụ ẹge i yeru ẹphe.

²⁴ “Nna; i wowaru ẹphe ye iya l'ẹka. Iphe ya ekfu aburu t'ọ buru ẹke ya nọ bẹ ẹphe a-nọkwaphu. Ọọ ya bụ k'ọphu ẹphe e-gude ẹnya ẹphe phụ ọdu-biribiri nk'iya; mbụ ọdu-biribiri, ị nuru iya; okfu l'i yeru iya obu b'e kederu mgboko. ²⁵ Nggùbe Nna, bụ onye doberu ẹka ndoo; ndiphe ta makwa ngu. Obenu lẹ yẹbedua makwaru ngu-a; ndu-a amaakwaru l'ọọ nggu ziru iya tẹ ya bya. ²⁶ Ya mewaru; ẹphe amaru ngu. Ya e-mekwaphu t'ẹphe magheeru ngu amaghe; k'ọphu obu ono, i yeru iya ono a-nòdu ẹphe l'ẹhu; yẹbedua anòdukwaphu ẹphe l'ẹhu.”

18

¹ Jisọsu ekfuebetsua nù Nchileke yẹle ndu etsoje ọzo iya ayiru tųgbua je adafu azu nwa nggele Kídironu. Yo nweru mgbabu, nọ l'azu nggele ono azu iya ọphu. Jisọsu yẹle ndu etsoje ọzo iya awuba lẹ mgbabu ono. ² Júdasu, bụ iya bụ onye ọbu, e-deru iya ye ọbu bẹ mahaakwaruphu ẹke ono; kele Jisọsu yẹle ndu etsoje ọzo iya edzukojuhawa l'ẹke ono tekenteke.

Aakputa Jisọsu

(Mát 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

³ Tọ du iya bụ; Júdasu egbeshi byatashia ẹke ono. Ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu

Fárisii eyeru iya ndu soja ndu Rómu; bya eyeru iya ndu nche eze-ulo Nchileke; ephe l'iya atuko yiru. Ephe achigbaaru uroku; chiru itsu-oku; me ngwa-ogu gude abya. ⁴ Jisosu amahawaru iphe abya iya ememe; gbeshi jeshia ephe ndzuta; je aji ephe: “?Bu onye be unu achọ?”

⁵ Ephe asu iya: “L’o bu Jisosu; ophu Nazaretu.”

Jisosu asu ephe: “L’o kwa yebedua bu iya.”

Judasu, bu iya bu onye obu, e-deru iya ye obu be ephe l'iya vudokwaa l'eke ono. ⁶ Teke ono, Jisosu suleruphu ephe: “L’o kwa yebedua bu iya ono” be ephe tsoru nyikunyiku laa azu; je adashia l'ali. ⁷ Yo ji ephe odo: “?Bu onye be unu achọ?”

Ephe asu iya: “L’o bu Jisosu; ophu Nazaretu.”

⁸ Jisosu asu ephe: “Ya suru unu l’oo yebedua bu iya. O -buru l’oo ya be unu achọ; oo ya bu te ndu owaa tugbunua lashia.” ⁹ Ono aburu k’ophu okfu, shi iya l’onu e-rekota, o kfuru; su: “Nna; e to dukwa m’o bu onye lanu, phuhuru nu le ndu ono, i yeru iya l’eka ono.”

¹⁰ Ya ndono; Sayimonu Pyita eturu mma. Yo mja mma ono; gbua ohu eze onye ishi ndu achijeru Nchileke eja; kwata iya nchi eka-utara. Epha ohu ono bu Malukosu. ¹¹ Jisosu asu Pyita: “Miru mma ngu ye l’obo. ?Iiri le ya ta angu-ghedu iphe-angungu, no l’okoro iphe-ehuka ono, Nna iya nuru iya ono?”

Aakpu Jisosu akpukfu Anasu

¹² Ya ndono; ndu soja ono; me onye ishi ephe; me ndu nche ndu Ju egude Jisosu;

woru iya kee. ¹³ Ëphe evuru ụzo kpụta iya kpukfube Ánasu. Ánasu bụ iya bụ nna nyee Káyafasu. Yọ bụkwanuru Káyafasu bụ eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja k'afa onanu. ¹⁴ Ọ bụkwaphu Káyafasu ọwaa bụ onye ono, kfujeru ndu Ju l'ọ ka mma t'onye lanụ nwụ-chiaru ọha ọnwu ono.

Pyita ago; lẹ ya ta madu Jisọsu

(Mát 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Sáyimonu Pyita etsokwaphu Jisọsu; mękwaphu onye ọdo, yị lẹ ndu etsoje ụzo Jisọsu. Onye ono, etsoje ụzo Jisọsu ono bẹ eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja mahawaru. Ọo ya meru iphe o tsoru Jisọsu bahu l'ụlo-ikpe l'ogbodufu eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono. ¹⁶ Pyita evudo l'ogbodufu l'ọnu-ụzo ụlo-ikpe ono. Onye ọphunanu, etsoje ụzo Jisọsu phụ etso iya bahu l'ụlo-ikpe ono; bụ iya bụ onye ono, eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja mahawaru ono. Onye ono alufuta je ekfuru nụ nwata mgbọko, bụ iya eche ọnu-ụzo ono nche. Yọ haa ya; yo duta Pyita dubata. ¹⁷ Nwata mgbọko ono, eche ọnu-ụzo ono asụ Pyita: “?Tị yidunua lẹ ndu etsoje nwoke-wa, e guderu-wa?”

Pyita asụ iya: “Tụswekwa; ẹ tọ kwa iya.”

¹⁸ Ndu eezije ozi; mę ndu nche egude icheku mekwawa ọku; vudo gbaa ya mgburumgburu; l'anya iya; kẹ l'oyi atsụkwa nụ. Pyita abya evudonyabe ẹphe l'ege ẹka l'ọku.

Ánasu aji Jisọsu aji

(Mát 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Ya ndono; eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja abya aji Jisọsu kẹ ndu etsoje ọzo iya; mẹ k'iphe ọonoduje ezi. 20 Jisọsu asu iya: "Ya tukuraru iphe ono l'ọ ha rawaru ndiphe tororo. Iphe ono, ya ziru ono l'ọ ha bẹ ya nọdu l'ulo-ndzuko ndu Ju; mẹ l'eze-ulo Nchileke, bu ẹke ndu Ju edzukobeje zia. E tọ dukwa iphe ya kfujeru l'edomi. 21 ?Bu kẹ ngunu b'i gude aji ya aji? Jinu ndu nuru iphe ya kfuru; l'ẹphe marua iphe ya kfuru ẹphe."

22 Jisọsu ekfulephu ẹge ono; onye lanu ẹ ndu nche ono, vudonyabe iya nu agbakpowaphu onwiya byiaru iya ẹya l'ishi nchi; su iya: "?I marua l'ọo eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja bẹ iigbakushi okfu ẹge ono?"

23 Jisọsu asu: "Ọ -buru l'o nweru ẹjo okfu, ya kfuru; kfunuaru iya edzudzu ọha-a. Ọ -bukwanuru l'iphe ya kfuru bu ire-lanu; ?nanu ẹge e meru; nggu echi iya ẹka?"

24 Jisọsu anodukwaphu l'eri ono, e keru iya ono; Anasu asu t'a kpu-jeru iya Káyafasu, bu iya bu eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja.

Pyita atu ẹgo ọdo;

ẹ ya ta madu Jisọsu

(Mát 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)

25 Sáyimonu Pyita evudokwaphu l'iku oku ono; l'ẹge ẹka l'okwu. A nonyaa; ẹphe asu iya: "?Ti yidunua ẹ ndu etsoje ọzo nwoke-wa?"

Pyita agoo; su: "Tuswekwa; ẹ tọ kwa iya."

26 Onye lanu ẹ ndu ejeru eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono ozi, bu abubu nwoke ono, Pyita kwataru nchi ono aji Pyita; su

iya: “?Ya ta phudunua nggu l'iya l'ime mgbabu phụ?”

²⁷ Pyita agokwaaphu odo. Teke ono teke onophu; oke-okú arawaphu ora.

Jisosu nọ l'ifu Páyileti

(Mát 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)

²⁸ Ya ndono; ephe akpufuta Jisosu l'ulo Káyafasu; kpuru iya jeshia l'ufu-eze govanu, bu onye Rómu; l'achị eke ono. Yọ buleruphu oswi nchi-abọhu. Obenu le ndu Ju te kwedu obahu l'ufu-eze govanu; l'eke ephe eme t'ephe ba turu nsọ; k'ophu ephe a-yiru le ndu e-ri iphe Aji Esweta ono. ²⁹ Ya ndono; Páyileti alufuta; jekfushia ephe l'etezi je aji ephe: “?Bụ ngunu bu iphe unu suru le nwoke-a meru?”

³⁰ Ephe asu iya: “L'ephe ta ga kpatakwaru ngu nwoke-a; ndege e to nweru ejo iphe o meru.”

³¹ Páyileti asu ephe: “Unu kputa iya unubedua je ekpee ya ikpe ege unu ekpeje l'ome-l'ali unu.”

Ndu Ju asu iya: “M'a tukwaru ephe ekemu t'ephe ba akfugbujeshi madzu.” ³² Iphe ono aburu k'ophu iphe Jisosu kfuru erekota; bu iya bu iphe ono, o kfuru; gude kaa egbe anwuhu, ya a-nwuhu ono.

³³ Páyileti abya abahu l'ulo-ikpe ono odo; bya ekua Jisosu; su iya: “?Bụ nggubedua bu Eze ndu Ju?”

³⁴ Jisosu aji iya: “?Bụ nggubedua tutaru otuma aji iya aji ono; to o ndu odo koru ngu l'oo iphe ya kfuru ndono?”

³⁵ Páyileti asụ iya: “?Ya bụ onye Ju? ?Tọ bụdu ndu alị ngu; mę ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja bę kpuru ngu bya anụ iya? ?Bụ ngunu b'i meru?”

³⁶ Jisọsu asụ iya: “Abubu, ya bụ eze te shikwa lę mgboko-a. Ndege abubu, ya bụ eze shi lę mgboko-a; mę ndu etsoje ụzo iya awọta ogu; k'ophu ę ta ga akpuduru iya nụ ndu Ju. Obenu l'abubu, ya bụ eze te shidu lę mgboko-a.”

³⁷ Páyileti asụ iya: “Ha! ?Bụ iya bụ l'i bụ eze tọo?”

Jisọsu asụ iya: “Ọ kwa nggu b'o shi ọnu. Ọ kwa tę ya buru eze b'e gude mụa ya; buru iya bę ya gude bya mgboko; k'ophu ya e-koshi ndiphe iphe bụ ọkpobe okfu. Iphe bụ ndu etso ọkpobe okfu ono anọduje anụ olu iya.”

³⁸ Páyileti aji iya: “?Bukpo ngunu bụ ọkpobe okfu?”

Eekpe Jisọsu nkfugbu

(Mát 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)

Ya ndono; Páyileti ekfuebe ęge ono; lufushia etezi je asụ ndu Ju ono ọdo: “Lę tọ dukwa ęjo iphe, ya phuru, o meru. ³⁹ Obenu; keshinu ome-l'alị unu bụ tę ya tufujeru unu onye mkporo lanụ t'ọ laa; m'a gbadelaphu Aji Esweta; ?ọ dụ unu tę ya haaru unu Eze ndu Ju?”

⁴⁰ Ẹphe aswọ-lihu; sụ: “Waawa. Ẹ tọ bụdu onye ọwaa; ọ bụ Barábasu b'ii-haru ęphe t'ọ la!” Barábasu ọbu, ęphe sụru t'a haaru ęphe ọbu; bukwa onye anaję nfu.

19

¹ Tò dù iya bù; Páyileti abya akpùta Jisòsu; sù t'e chia ya èchachi. ² Ndu soja egude ogvu kpaa okpu-eze; kpube iya l'ishi; bya achita uwe-nlòkpuru, eke uswuswe yee ya. ³ Èphe abyakfuta iya l'ekfushi: “Èphe ekele ngu-o; nggùbe Eze ndu Ju!” Èphe echikwa iya phù èka.

⁴ Páyileti alufutakwaphu òdo bya asù èphe: “Unu lekwa lẹ ya a-kpufutakwaru unu nwoke-wa; t'unu maru l'ẹ tọ dùdu ẹjo iphe ya phuru, o meru.” ⁵ Ya ndono; Jisòsu alufutashia; kpuru okpu-eze ono, e gude ogvu kpaa ono; yekwaaphu uwe-nlòkpuru uswuswe ono. Páyileti asù èphe: “Unu lekwa nwoke obu ndọ-ọ.”

⁶ Ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu nche aphù l'iya phù; chishia mkpu; sù: “Kpopyabe iya l'oshi-osweru! Kpopyabe iya l'oshi-osweru!”

Páyileti asù èphe: “Unubèdua; unu kpùta iya je akpopyabe iya l'oshi-osweru. Lẹ yèbedua ta dùkwa ẹjo iphe ya phuru, o meru.”

⁷ Ndu Ju asù iya: “Lẹ keshinu o gude ọnu iya sù l'ọo ya bù Nwatibe Nchileke obu; bukwa t'a kfugbua ya; l'ọ kwa ẹge ekemu èphe kfuru ndono.”

⁸ Páyileti anẹbe iphe shi èphe l'ọnu; kafuaru ọtsu egvu. ⁹ Yọ bya abahushia òdo l'eze-ulo ono; bya aji Jisòsu: “?Ì bñnua onye awe?”

Jisòsu te yeru iya ọnu. ¹⁰ Yọ sù iya: “? Tii yeduru iya ọnu? ?O doru ngu-a ẹnya l'ọo yèbedua bẹ oore l'ọnu iya? Ya -sù t'a ha ngu; a haa ngu. Ya -sù t'a kfugbua ngu; a kpopyabe ngu l'oshi-osweru.”

¹¹ Jisòsu asù iya: “È tì gage nwekwa egbe ike onanu l'èke ya nò; ndège ẹ tọ buru ẹ Nchileke, bu l'imigwe nùru ngu iya. Oo ya bu l'iphe dù ẹjì k'onye ono, deru iya ye ngu l'èka ono bẹ kakwa nke ngu nshinu.”

¹² Páyileti anùlephu okfu ono; chòde ọzo, ya e-shi haa ya t'ọ laa. Obenu ẹ ndu Ju ono chiru mkpu; sù iya: “I -haa nwoke-a t'ọ laa; a maru l'ẹ ti tsohekwa ẹ ndu k'eze, bụ Siza!”

¹³ Páyileti anùtsulephu iphe ono l'ọ ha; dufuta Jisòsu etezi; bya adùgaru l'aba-ikpe, nò l'èke ọbu, eekuje: “Onuno Mkpuma.” Iphe eekuje iya l'okfu Híburu bụ Gábata. ¹⁴ Yo rudelephu l'enyanywu-ogvuru-l'ishi ẹ mbọku nchi-abọhu a-bùru mbọku ọbahu ẹ Aji Esweta ono; Páyileti asù ndu Ju: “Unu lekwa eze unu.”

¹⁵ Ẹphe echishia: “Kfugbua ya! Kfugbua ya! Kpọpyabe iya l'oshi-osweru!”

Páyileti aji ẹphe: “?Unu ekfu tẹ ya kpọpyabe eze unu l'oshi-osweru tọ?”

Ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja asù iya: “Ẹphe te nwekwa eze ọdo; a gùfu eze, bụ Siza.”

¹⁶ Ya ndono; Páyileti akpùru Jisòsu nù ndu soja t'ẹphe je akpọpyabe iya l'oshi-osweru.

Aakpọpyabe Jisòsu l'oshi-osweru

(Mát 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

¹⁷ Tọ dù iya bụ; ẹphe akpùta Jisòsu; ẹphe l'iya ayìru tųgbua. Yọ buru iya vu oshi-osweru iya; vua ya jeye l'èke ọbu, eekuje Okpokoro Ishi. Iphe eekuje ẹke ono l'okfu Híburu bụ Gólugóta. ¹⁸ Yọ

buru l'ẹke ono bẹ ẹphe kpọpyaberu iya l'oshi-osweru. Ẹphe kpọpyabekwaruphu unwoke labu ọdo l'ẹke ono: onye lanu l'ẹka iya ọwaa; onye ọphu l'ẹka iya ọphu. Jisọsu anọdu ẹphe l'echilabu. ¹⁹ Páyileti abya edee iphe kfube l'oshi-osweru ono. Iphe, o deru bu: "JISOSU; ONYE NÁZARẸTU; EZE NDU JU." ²⁰ Igweligwe ndu Ju agua iphe ono, Páyileti deru kfube l'oshi-osweru ono; kẹ l'ẹke ono, a kpọpyaberu Jisọsu ono te tedu ẹnaya lẹ mkpukpu ono. Iphe ono, e deru ono b'e deru l'okfu Híburu; mẹ l'okfu Látinu; mẹ l'okfu Giríku. ²¹ Ya ndono; ndu ishi ndu achíjeru Nchileke ẹja; mẹ ndu Ju eje asu Páyileti: "T'ẹ b'o deshi l'ọ bu 'Eze ndu Ju.' T'o dechia 'Lẹ nwoke-asuru l'ọo yẹbedua bu Eze ndu Ju.' "

²² Páyileti asu ẹphe: "L'iphe ya deru bẹ ya deekwaru."

²³ Ndu soja ono akpọpyabetsua Jisọsu l'oshi-osweru ono; bya achita uwe iya; kee ya ọzo ẹnọ. Onyenonu lẹ ndu soja ono ahata ọzo lanu. Ẹphe abya achitakwaphu uwe ime ẹhu iya. Ono, bu uwe ime ẹhu ono b'e shi l'imeli kpaa mkpalanu ẹge ono jeye l'ọzo alí. Ẹ to nwedu ẹke a gbagbaberu iya agbagbabe m'ọo ẹkalanu. ²⁴ Ndu soja ono asu ibe ẹphe: "T'ẹphe ba alakwa iya alaka; t'ẹphe tuchia ya ẹnwa; maru onye ọo-laru."* Iphe ono aburu k'ọphu iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke e-ree, e deru; su:

"L'ẹphe kekashiru uwe iya l'ime onwẹphe.

Ọphube iphe ya eyeje l'ime ẹhu;

bẹ ẹphe turu ẹnwa;

* **19:24** 19:24 Egvu 22:18.

t'èphe maru onye a-chìta iya nu.”
 O bù iphe ndu soja ono meru ndono.

²⁵ Ndu vudonyabe oshi-osweru Jisõsu ono teke ono bù nne iya; mę nwunne nne iya kę nwanyi; mę Méri, bù nyee Kulópasu; mę Méri kę Mágudala. ²⁶ Jisõsu aphùlephu nne iya; mę onye ono, etsoje ọzo iya, o yeru obu ono ẹke ẹphe vudonyabe ẹke ono; sù iya: “Nwanyi; lekwa nwatibe ngu kę nwoke.”

²⁷ Yọ sùkwaphu onye ono, etsoje ọzo iya ono: “Lekwa nne ngu.” Shitakpelephu mbọku ono; onye ono, etsoje ọzo Jisõsu ono eduta Méri lashia nk'ia yẹle iya eje eburu.

Anwùhu Jisõsu

(Mát 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Onanu emeebetsua; Jisõsu amaru l'iphemiphe ọbule gvukotawaru; yọ sù: “Lẹ mini agù iya.” Iphe ono abùkwaruphu k'ọphu iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke e-rekota ẹge e deru iya.

²⁹ Yo nweru ite, sùru l'ẹke ono, męe vayinu, shihuru ọka jiru iya ejiji. Ẹphe ewota ẹgwoncha tsee lẹ męe ono, shihuru ọka ono; bya ewota iya tsebe l'ọnunu ẹkali-oshi isopu; machiaru iya t'ọ rua ya l'ọnu.† ³⁰ Jisõsu angùtalephu męe ono, shihuru ọka ono; sù: “Ọ gvùwaru!”

Yọ tọ ishi kpokongu; tubua ume.

Aanmafù Jisõsu mgberemẹku

† **19:29** 19:29 Egvu 69:21; Mát 27:48; Mak 15:36; Luk 19:28-29.

³¹ E meebetsua; ndu Ju arọ Páyileti t'ẹphe je akụ-kwoshia ndu ono, a kpọpyaberu l'oshi-osweru ono ọkpa; ẹge aa-patsushi ẹphe; vufu. Iphe kparu iya nū aburu ẹ mbọku ono bụ mbọku, nchi-abọhu iya a-buru mbọku ọtu-ume; ẹphe emekwanu t'odzu ba akpọgbaaru l'oshi-osweru ẹ mbọku ọtu-ume; keshinu ọphu mbọku ọtu-ume onanu bụ mbọku ọtu-ume ọphu dū iche l'ajị ẹphe ono. ³² Ya ndono; ndu soja ono abya akụ-kwoshia onye k'ivuzọ ọkpa; kukwoshikwaaphu onye ọphu; bụ iya bụ ndu ono, a tukuru ẹphe ẹ Jisọsu kpọpyabe l'oshi-osweru ono. ³³ Ẹphe erua ẹke Jisọsu nọ; phua l'o gbe nwuhuhawaru. Ẹphe ahaa ya; ẹphe ta kukwoshihe yẹbedua ọkpa. ³⁴ Obenu l'onye soja lanu wotaru arwa; sua ya ẹ mgberemeku. Teke onophu; mee yele mini agbaa ẹghirigha; shi l'onya arwa ono l'awushi patapata. ³⁵ O kwa onye phuru teke iphemiphe ọbule-a mekotaru be kfulu ẹge o dū. Iphe ono, o kfulu ono bukotakwa ire-lanu. Yẹbedua l'onwiya makwarua l'ọ ire-lanu mbu iphe ya ekfu. Oo ya bu t'unubedua kwetakwaphu. ³⁶ Iphe ono l'ọ ha mekotaru; k'ọphu iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke e-re, e deru; su: "L'ẹ to dukwa okpu iya m'oo nanu, ejihu ejihu." ³⁷ O nwekwaruphu ẹke ọdo, e deru l'ekwo okfu Nchileke; su: "L'ẹphe e-gude enya ẹphe lee onye ono, ẹphe suru arwa ono."

Eeli Jisọsu

(Mát 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ E metsua; Jósefu, bú onye Arimatíya ejekfube Páyileti; je arọo ya tẹ ya pata odzu Jisọsu. Páyileti ekweta t'ọ pata iya. Ya ndono; yo je apatsuta iya pata pafu. Jósefu bukwapu onye etso ọzo Jisọsu; ọbu l'ootso iya lẹ mpya; l'ẹke ọotsu ndu Ju egvu. ³⁹ Nikodímọsu abyakwapu. Nikodímọsu bú iya bú nwoke phụ, byakfutajeru Jisọsu l'enyashi phụ. Ya ndono; yọ byatashia; gude męeru, a gwakọberu alozu. Manụ ono eshi mkpọ nshinu. E -wota manụ ono tukobe l'igwe, aatuje ẹra iphe bẹ ẹra iya hakwa l'ọ bú ẹra ẹkpa únú labụ. ⁴⁰ Ẹphe eje apatsuta odzu Jisọsu; bya egude ẹkwa ọcha, bú ẹkwa-odzu yẹle manụ ono, eshi kwẹkwekwe ono gude kwaa ya; bú iya bú ẹge ndu Ju akwajẹ odzu l'ome-l'alị ẹphe. ⁴¹ L'ẹke ono, ẹphe kpọpyaberu Jisọsu l'oshi-osweru ono b'o nweru mgbabu, nọnyabe iya nụ. O nweru ili, dụ l'ọ bú ọgba, a waru k'ọphungu lẹ mgbabu ono. Ili ono b'ẹ te libua odzu ọdo. ⁴² Ya ndono; ẹphe apata Jisọsu je eye l'ẹke ono; keshinu mbọku ono búwa mbọku nchi-abọhu iya a-buru mbọku ọtu-ume; ili ono anọdufua ntse l'ẹke ono.

20

Jisọsu shi l'ọnwu eteta

(Mát 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12)

¹ Yo rua l'utsu mbọku Sonde lẹ nchi-abọhu dukwadu ọrigeria; Méri kẹ Mágudala abyatashia l'ili ono teke ọchi nọkwadua; bya aphua lẹ mkpuma ono, e gude bechia ọnu ili ono b'e swifuwaru. ² Yo gude ọso gbakfu Sáyimonu

Pyita; mę onye ọphunanu, etsojekwaphu ọzo Jisọsu, Jisọsu yeru obu phụ; je asụ ẹphe: “L'a pafuakwaru Nnajiufu l'ili ono; tọ bụ l'ẹphe maru ẹke a tọgboru iya.”

³ Pyita yele onye onanu, etsojekwaphu ọzo Jisọsu ono egbeshi; tųgbua jeshia l'ili ono. ⁴ Ẹphe ẹbo atuko gude ọso; ọbu l'onye onanu, etsojekwaphu ọzo Jisọsu ono gbagharu Pyita; vuru iya ọzo gbarua ili ono. ⁵ Yọ bya efurita efurita; nyoo ime ili ono; phụa ẹkwa ọcha ono, e shi gude kwaa Jisọsu ono; l'ẹke ọ wushiru l'ẹke ono. Obenu l'ẹ tọ bahudu l'ime ili ono. ⁶ Tọ dụ iya bụ; Sáyimonu Pyita etsowa iya-a l'azu; rua bya abahụ l'ime ili ono; bya aphụa ẹkwa ọcha ono ege ọ wushiru; ⁷ mę ẹkwa ono, e shi gude phuchia ya ishi ono. Ẹkwa onanu yele ẹkwa ọcha phụ ta wushikwaru l'ẹkalanu. A phukowanu ẹkwa onanu, shi nọdu iya l'ishi phụ aphuko; dobe iche. ⁸ Tọ dụ iya bụ; onye ono, etsojekwaphu ọzo Jisọsu, vuru ọzo gbarua ili ono abya abahukwaphu; bya egude ẹnya iya phụa; kweta. ⁹ Byeye teke ono b'ẹ to gbe edokwaa ẹphe ẹnya; mbụ iphe ono, e deru l'ẹkwo okfu Nchileke, sụru lẹ Jisọsu shifutaje l'ọnwu teta nọdu ndzụ ono. ¹⁰ Tọ dụ iya bụ; ụmadzu labụ ono, etsoje ọzo Jisọsu ono atųgbua; onyenọnu alashia nk'iya.

Jisọsu ekoshi onwiya
Méri kẹ Mágudala
(Mát 28:9-10; Mak 16:9-11)

¹¹ Méri evudo l'iku ili ono; ara ẹkwa. Yọ ranyaa ẹkwa; bya efurita efurita; nyoo ime ili

ono; ¹² bya aphua ojozi-imigwe labu, yeru uwe ocha; dugaru l'eke ono, e shi nyobe odzu Jisosu ono: onye lanu adugaru l'uzo ishi; onye ophu adugaru l'uzo okpa. ¹³ Ephe aji iya: "Nwanyi; ? bu ngunu be iraru?"

Yo su ephe: "L'ephe pataru odzu Nnajiufu iya; ya ta ma eke ephe pataru iya; togbo."

¹⁴ Ekfukfu, ookfukwadu iya-a; yo ghachiwaphu; phua Jisosu eke o vudo. Obenu l'e to madu l'oo Jisosu. ¹⁵ Jisosu asu iya: "Nwanyi; ? bu ngunu be iraru; ? bu onye be icho?"

Meri edobenu l'oo onye eche mgbabu ono; su iya: "O -buru nggu pataru iya; byiko; tunuru iya onu eke i paru iya je atogbo; te ya je apata iya."

¹⁶ Jisosu ekuwa iya phu: "Meri!"

Meri abya aghachi; gude okfu Hiburu su iya: "Rabonayi;" bu iya bu O-zi-iphe.

¹⁷ Jisosu asu iya: "T'eka ngu be erukwa iya l'ehu; le ya ta alarukwaa l'imigwe jekfube Nna iya. Olobu; tugbu je ekfuru unwunna iya phe le ya alawa l'imigwe alakfube onye ono, bu Nna iya; buru Nna unu ono; mbu iya bu onye ono, bu Nchileke iya; bya abukwaruphu Nchileke unu ono."

¹⁸ Ya ndono; Meri ke Magudala ejekfube ndu ono, etsoje uzo Jisosu ono; su ephe: "Le ya gudeekwa enya iya ephe ebo phu Nnajiufu; l'o kwa iya ziru ozi ono."

*Jisosu ekoshi onwiya;
ndu etsoje iya nu*

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Yo be l'uřennyashi mbõku mbũ l'idzu, bũ iya bũ mbõku Sonde; ndu etsoje ụzo iya aswõ-chishikota iphe l'ụlo, ẹphe dọkoberu; l'ẹke ẹphe atsũ ndu Ju egvu. A bya ele ẹnya; Jisõsu anõduwa l'ẹke ono; kele ẹphe; sũ ẹphe: "T'ẹhu dũkwa unu agu." 20 Yo keletsua ẹphe; bya ekoshi ẹphe ẹka iya ẹphe ẹbo; koshikwaphu ẹphe mgberemẹku iya. Ehu atsõo ndu etsoje ụzo iya ẹnna teke ono, ẹphe phũru Nnajiufu ono. 21 Yõ sũ ẹphe ọdo: "T'ẹhu dũkwa unu agu. O bũ ẹge Nna iya ziru iya; ya abya-wa; bũ ẹge ya ezi unu t'unu je." 22 Yo kfutsua ẹge ono; bya atũshi ẹphe Ume; sũ ẹphe: "Unu nata Ume-dũ-Nsõ. 23 Iphe, bũ onye unu gũru nvũ l'iphe dũ ẹji, o meru bẹ Nchileke guakwaruphu nvũ. Onye unu ta guduru nvũ l'iphe dũ ẹji, o meru bẹ Nchileke ta agũkwaru nvũ."

Tõmosu; ọ-phũ-l'ẹnna-o-kwe

24 Ya ndono; Tõmosu ọphu eekuje Ejima ta nõ l'ẹke ono teke ono, Jisõsu byaru ono. Tõmosu yikwa l'umadzu iri l'ẹbo ono, etsoje ụzo Jisõsu ono. 25 Tõ dũ iya bũ; e meebetsua; ndu ọphunanu, ẹphe l'iya etsojekwaphu ụzo Jisõsu phũ asũ iya: "L'ẹphe phũakwaru Nnajiufu ọbu."

Tõmosu asũ ẹphe: "Lẹ ya te ekwetakwa; gbahaa lẹ ya gude ẹnna iya phũ ichii nturu ono l'ọbechere-ẹka iya; mbũ rũa mkpũshi-ẹka iya l'ẹnna nturu ono l'ẹka iya; pyokwaaphu ẹka iya lẹ mgberemẹku iya. O dũdu bẹ ya te ekwetakwa."

26 Ya ndono; a nõlephu abalĩ ẹsato; ndu etsoje ụzo iya edzukokwaa ọdo l'ụlo; ẹphe lẹ Tõmosu.

A tuko ọlo swọ-chishia aswọ-chishi. Jisọsu abyalẹ-ẹ bya evudo ẹphe l'echi; kele ẹphe ekele; sù ẹphe: “T'ẹhu dukwa unu agu.” ²⁷ Yo kfuebe ẹge ono; bya asù Tómosu: “Ngwaa; rúa ya mkpushi-ẹka ngu l'ẹka; nggu emee ya ẹka lẹ mgberemẹku. Tómosu; ba abuhe e-kwe-lẹ-te-kwe. Kwetaje.”

²⁸ Tómosu asù iya: “Nnajiufu mu; mbụ Nchileke mu!”

²⁹ Jisọsu asù iya: “?Bụ okfu l'ị phuru iya kparu iphe i kwetaru? Ọnu-ọma bụ kẹ ndu ẹ-ta phudu iya nù; kwetale-e.”

Iphe e dedoru ẹkwo-a

³⁰ Jisọsu meshikwaruphu igweligwe iphe ọdo, dugbaa biribiri, ẹ t'e dedu l'ẹkwo-a; l'ifu ndu etsoje ọzo iya. ³¹ Obenu lẹ ndu ọwaa, e deru-wa; b'e deru; k'ọphu unu e-kweta l'ọo Jisọsu bụ Kuráyisutu ọbu, Nchileke kweru ụkwa iya ọbu, bụ iya bụ Nwatibe Nchileke; mẹ t'unu woru onwunu ye iya l'ẹka; k'ọphu unu e-shi iya l'ẹka nweru ndzụ.

21

Jisọsu ekoshi onwiya ụmadzu ẹsaa lẹ ndu etsoje ọzo iya

¹ E metsua; Jisọsu ewofuaru onwiya koshi ndu etsoje ọzo iya l'iku Eze Ẹnyimu Tayibériyasu. Ọwaa ẹge o meru: ² Lẹ Sáyimonu Pyita yẹle Tómosu, ọphu eekuje Ejima; mẹ Natániyelu kẹ Kéna lẹ Gálili; mẹ unwu Zébedi ẹphe ẹbo; mẹfua ụmadzu ẹbo ọdo lẹ ndu etsoje ọzo Jisọsu tuko

nòdu l'èkalanu. ³ Sáyimonu Pyita asụ ẹphe: “Yẹbedua ejeekwa ogbu ẹma.”

Ẹphe asụ iya l'ẹphe e-tsokwa iya. Ẹphe egbeshi; je awụba l'ụgbo; tughua. Obenu l'enyashi ono b'ẹ to nwedu m'ọ bụ ụba, ẹphe pyaru ishi. ⁴ Nchi abohudelephu; Jisọsu abya evudo l'ọnu-mini ono. Obenu lẹ ndu etsoje ụzo iya ta madu l'ọ bụ iya. ⁵ Yọ sụ ẹphe: “Ụnwu mu; ?o nweru iphe unu gbutaru?”

Ẹphe asụ iya l'ẹ tọ dukwa.

⁶ Yọ sụ ẹphe: “Unu ghaa ntofu unu l'ụzo ẹka-utara ụgbo ono; gbuta ẹma.” Ẹphe abya aghaa ntofu ono; ẹphe ta dụ ike kpụbata iya l'ụgbo; l'ẹke ẹma, ẹphe gburu kfube ọswa ha igwe.

⁷ Ya ndono; onye onanu etsoje ụzo Jisọsu, Jisọsu yeru obu ono asụ Pyita: “L'ọ kwa Nnajiufu!” Sáyimonu Pyita anulephu l'ọ bụ Nnajiufu; chita uwe iya yekebe; l'ẹke o shi yeshia ya; buru lẹ mini ono voo; gvufushia. ⁸ Ndu etsoje ụzo iya ndu ọphu akwaa l'ụgbo ono; akpụ ntofu ono, ẹma jiru tungu ono akpụfuta eli nggodo; l'ẹke ẹphe ta nọhedu ote-ẹnya l'eli nggodo. Ẹphe nọwa iya-a ntse ntse iphe ha l'ọ bụ ụkporo ntụ-ọkpa iche iche ugbo ise. ⁹ Ẹphe enyifutalephu nggodo; phua ọku, e gude icheku mekwaa l'ẹke ono. Ẹphe aphua ẹma, daburu l'ọku ono; phukwaaphu buredi. ¹⁰ Jisọsu asụ ẹphe: “Unu hata ẹma ọbu, unu gburu ọbu gude bya.”

¹¹ Sáyimonu Pyita eje abahukwa l'ụgbo ono; je akpụfuta ntofu ono eli nggodo. Iphe jiru iya nụ abuleruphu okporokpo okporokpo ẹma. Ẹma, nọ iya nụ l'ọ ha tuko dụ ụkporo ẹma ẹsaa l'ẹma

iri l'eto. E gudekwaru l'ema, nõ lẹ ntofu ono ha nshinu; ntofu ono ta dukwa m'ọ eke ọ taru kingu. ¹² Jisõsu asu epehe: "Unu bya akpoo uchi." To nwe ndu ono, etsoje ọzo iya ono onye turu iya ama k'oji iya onye ọ bu; l'eke epehe tuko mawaru l'ọ bu Nnajiufu. ¹³ Jisõsu abya ewota buredi ono nu epehe; nufukwaaphu epehe ema ono.

¹⁴ Ekoshi ono, o koshiru epehe onwiya ono kweekwa ugbo eto, o woru onwiya koshi ndu etsoje ọzo iya l'o shitsua l'onwu teta nõdu ndzu.

Jisõsu yele Pyita

¹⁵ Epehe eriebe okpuchi ono; Jisõsu eku Sáyimonu Pyita: "Sáyimonu; nwatibe Jõnu; ?i ka iya oyeru obu karia ege ndu owaa l'ephe ha yeru iya?"

Pyita asu iya: "Iyee; Nnajiufu; i mawaru lẹ ya yeru ngu obu."

Jisõsu asu iya: "Nuje unwu aturu iya nri."
¹⁶ Yọ bya eku iya k'ugbo ebo; su iya: "Sáyimonu; nwatibe Jõnu; ?i yeru iya obu?"

Pyita asu iya: "Iyee; Nnajiufu; i mawaru lẹ ya yeru ngu obu."

Jisõsu asu iya: "Letaje aturu iya enya."
¹⁷ Yọ byakwaphu bya eku ya k'ugbo eto; su: "Sáyimonu; nwatibe Jõnu; ?i yeru iya obu?"

Ehu adalephu Pyita koo; kele Jisõsu jiru iya k'ugbo eto; ?m'o yeru iya obu? Yọ su iya: "Nnajiufu; nggubedua l'onwongu makotaru iphemiphe obule; i maru lẹ ya yeru ngu obu."

Jisõsu asu iya: "Nuje aturu iya nri." ¹⁸ Su iya: "Kamenu; te ya karu ngu: lẹ teke ọ bu ngu

l'ikoro b'ò bụ nggu egbeshije; wota ẹkwa ngu weru; lobe jeshia ẹke, dù ngu mma. Obenu lẹ teke ì kahuleruphu bẹ ii-chili ẹka ngu ẹphe ẹbo; onye ọdo abya ewebe ngu ẹkwa; duta ngu jeshia ẹke ta dudu ngu k'ejeje." ¹⁹ Okfu ono b'o kfulu gude koshi egbe onwu, Pyita a-nwu; gude koshi ọdu-biribiri Nchileke. Jisosu ekfuebe ẹge ono; sù Pyita t'o tsoru iya.

Jisosu yele onye ọphunanu, etsojekwaphu ọzo iya phụ

²⁰ Pyita abya aghaa ẹnya; phụ onye ọphunanu, etsojekwaphu ọzo Jisosu, Jisosu yeru obu phụ; l'ẹke ootso ẹphe. Ọ bụ iya bụ onye ono, nonyabe Jisosu teke ono, ẹphe eri nri-ẹnyashi phụ; bụ iya jiru iya; sù: "Nnajiufu; ?bụ onye bụ onye ọbu, e-deru ngu ye ọbu?" ²¹ Pyita aphụ l'iya phụ; sù Jisosu: "Nnajiufu; ?nanu ẹge kẹ onye ọwaa dù?"

²² Jisosu asu iya: "Ọ -buru l'ọ bụ uche-obu yẹbe Jisosu l'ọo-nọdu ndzụ jeye teke ya a-bya ọdo; ? nke ngu bụ ole. Ọ bụlephu t'i tsoru yẹbe Jisosu."

²³ Ya ndono; unwunna ekfulahaa iphe ono, o kfulu ono; l'onye onanu, etsojekwaphu ọzo Jisosu ono ta anwuhuhedu anwuhu. Obenu l'iphe Jisosu kfulu ta bukwa l'ẹ tọ nwuhuhedu anwuhu. Iphe o kfulu bụ: "Ọ -buru uche-obu yẹbe Jisosu l'ọo-nọdu ndzụ jeye teke ya a-bya ọdo; ?nke ngu bụ ole."

²⁴ Ọ bụ onye ono, etsojekwaphu ọzo Jisosu ono bụ iya bụ onye ekfu iphe o gude ẹnya iya phụa l'iphe-a l'ọ ha. Ọ kwa iya phụ deru iphemiphe ọbule-a. Ayi maru l'iphe o kfulu bukota irelanu.

Mkpọ-chi ishi iya

²⁵ O nwekwaruru igweligwe iphe ọdo, Jisọsu meshiru. Ege ọ dụ mu bụ lẹ ndege e jeru t'a tuko iya l'ọ ha dekota l'ekwo nanu nanu; me mgbokoa l'oha ta ge edzukwa odobe ekwo, e dekotaru iya.

Bayiburu Ikwo
Ikwo: Bayiburu Ikwo Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ikwo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

3867ef4e-3384-5ab4-a937-63476bb8a7bb